

**Стратегија развоја Општине Оштра Лука
за период 2020-2027. година**

ЈУН, 2020. године

Садржај

1. Увод.....	3
1.1 Приступ изради стратегије развоја.....	3
2. Стратешка платформа.....	5
2.1 Ситуациона анализа.....	5
а) Географски положај, климатске и природне карактеристике.....	5
б) Демографске карактеристике и кретања укључујући стање дијаспоре.....	8
в) Преглед стања и кретања у локалној економији укључујући и потенцијале и учешће дијаспоре.....	10
г) Преглед стања и кретања на тржишту рада.....	19
д) Преглед стања и кретања у области друштвеног развоја.....	21
ђ) Стање јавне инфраструктуре и јавних услуга.....	28
е) Заштита животне средине укључујући смањење ризика од катастрофа/несрећа.....	32
ж) Стање просторно планске документације.....	35
з) Анализа буџета и пројекције средстава за финансирање реализације стратегије развоја.....	36
2.2 SWOT анализа и стратешко фокусирање.....	39
2.3 Визија развоја и стратешки циљеви, са индикаторима.....	43
3. Приоритети и мјере са индикаторима.....	44
4. Кључни стратешки пројекти.....	48
5. Провјера међусобне усклађености стратешких докумената.....	52
6. Индикативни финансијски оквир.....	55
7. Оквир за провођење, праћење, извјештавање и евалуацију стратегије развоја.....	59
8. Прилози.....	61
8.1 Сажети преглед стратегије развоја.....	61
8.2 Детаљан преглед мјера.....	77

1. Увод

Стратегија интегрисаног развоја Општине Оштра Лука за период 2020-2027. година представља кључни стратешко-плански документ којим се дефинишу будући правци развоја Општине у наредном осмогодишњем периоду. Општинска администрација је у том смислу процес стратешког планирања препознала као један од најважнијих инструмената у провођењу своје основне улоге, а то је осигурање развоја и константног унапређења пословног и институционалног амбијента на подручју локалне заједнице, јачање локалне економије, развијање партнерских односа са цивилним и приватним сектором те повезивање са другим јединицама локалне самоуправе ради реализације заједничких циљева. Сходно томе овај стратешки документ представља општу развојну платформу и оквир за укључивање свих релевантних актера на подручју Општине Оштра Лука (представника јавног, приватног и невладиног сектора) и њихово заједничко и дугорочно дјеловање, како у домену економског и друштвеног развоја, тако и по питању заштите и унапређења животне средине.

Визија развоја и стратешки циљеви развоја Општине Оштра Лука дефинисани су за период до 2027. године чиме је осигурана временска усклађеност са динамиком развојног планирања у ЕУ и ЕУ терминологијом и циклусом планирања, што је у складу са закључцима Радне групе за утврђивање концепта унапређења система стратешког планирања и управљања развојем у Републици Српској. Стратешки документ у свом оперативном дијелу садржи и преглед приоритета и мјера као конкретних одговора на уочене изазове будућег развоја локалне заједнице.

1.1 Приступ изради стратегије развоја

Стратегију развоја Општине Оштра Лука је припремио Општински Развојни тим уз техничку и стручну подршку обезбијеђену кроз Пројекат интегрисаног локалног развоја (ILDP), а који представља заједнички пројекат Владе Швајцарске и Развојног програма Уједињених нација - UNDP-а. Сам процес израде Стратегије слиједио је принципе отворености и партиципативности што је подразумевало и успостављање локалног партнерства за развој у виду Партнерске групе. Чланови радних тијела и остали заинтересовани учесници су имали могућност да укључивањем у процес израде Стратегије, те кроз предлагање конкретних мјера и пројеката, пруже вриједан допринос како би овај документ био што квалитетнији те како би у највећој могућој мјери био одраз стварних потреба становника Општине Оштра Лука.

Полазну основу за дефинисање кључних праваца будућег развоја Општине Оштра Лука представља стратешка платформа која обухвата сажетак ситуационе анализе, стратешке фокусе, визију развоја и стратешке циљеве који одговарају претходно утврђеним фокусима будућег развоја Општине Оштра Лука. Изради Стратегије се приступило с настојањем да се на темељу свеобухватне анализе створи квалитетна подлога за промишљање о будућим правцима развоја. У оквиру тог процеса идентификоване су кључне снаге и слабости те су исте стављене у шири контекст прилика и пријетњи са којима се Општина Оштра Лука суочава. На бази урађене ситуационе анализе и стратешке платформе дефинисани су приоритети будућег развоја, посебно у областима економије, друштвеног развоја и заштите животне средине, након чега су даље разрађени конкретне мјере и пројекти.

Израдом стратешке платформе истовремено је инициран и консултативни процес који је трајао све до финализације стратешког документа и приједлога листе пројеката која је усаглашена са приоритетима и мјерама у оквиру дефинисаних стратешких циљева. Финална фаза израде документа је подразумевала израду конкретног оперативног плана уз

дефинисање финансијске конструкције предложених пројеката и носиоца одговорности за њихову имплементацију, укључујући и план развоја организационих и људских потенцијала локалне управе како би се надзор над имплементацијом стратешког документа осигурао у пуном капацитету.

Приликом израде Стратегије водило се посебно рачуна о тзв. хоризонталној и вертикалној усклађености Стратегије са секторским стратегијама као и са планским документима на вишим нивоима. Такође, водило се рачуна и о стратешким документима сусједних градова и општина како би се искористиле могућности за бољу међуопштинску сарадњу и привлачење инвестиција. Нарочита пажња је посвећена оним областима и питањима која се међусобно снажно испреплићу, а неодвојиви су дио концепта одрживог развоја, прије свега питања боље укључености осјетљивих друштвених група, уважавања аспекта родне равноправности као и области руралног развоја. Током припреме стратешког документа узети су у разматрање и шири развојни правци успостављени кроз Нацрт Оквир одрживог развоја у БиХ на начин да је провјерена усаглашеност ове Стратегије са утврђеним приоритетима и покретачима одрживог развоја чиме се настоји дати допринос у постизању и праћењу општих циљева за Босну и Херцеговину из Агенде 2030.

2. Стратешка платформа

2.1 Ситуациона анализа

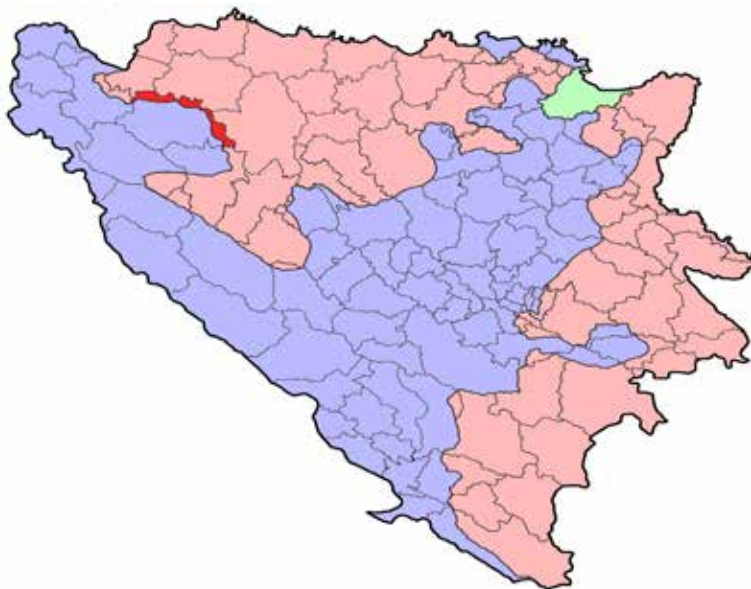
а) Географски положај, климатске и природне карактеристике

Општина Оштра Лука је смјештена у сјеверозападном дијелу Босне и Херцеговине и припада ентитету Република Српска. Њен географски положај је јужно од Приједора и сјеверно од Санског Моста, између 44°5'28" сјеверне географске ширине и 16°39'38" источне географске дужине на површини од 206,64 км²

Подручје Општине је смјештено између планина Грмеч, Козара, Бехремагиница, те Мајданских планина. Рељеф карактеришу и котлине ријеке Сане у централном дијелу територије, ријеке Козице у југоисточном дијелу и Јапре у сјеверозападном дијелу територије. Територија Општине је брдско-планинска и реон са просјечном надморском висином 568 м. Највиша надморска висина на подручју Општине је на врху Хазића главица, на обронцима планине Мулеж и износи 879 м. Најнижа надморска висина је у насељеном мјесту Копривна у долини ријеке Сане у засеоку Кантари и износи 159 м.¹

Клима је умјереноконтинентална. Просјечна годишња количина падавина је око 900 мм/м2. Највише падавина има у октобру, новембру, децембру и јануару, а најмање током јула и августа. Просјечна годишња температура износи око 12,5 степени Целзијусових. Најтоплији мјесеци су мај, јуни, јули и август, а најхладнији децембар, јануар и фебруар. Љета су топла, а зиме хладне и са пуно снијега.

Слика 1: Географски положај општине Оштра Лука у БиХ и РС

Административна граница Општине Оштра Лука простире се и граничи са источне стране са Градом Бања Лука, са југоисточне стране са Општином Рибник, са јужне стране са Општином

¹ИНСТИТУТ ЗА ГРАЂЕВИНАРСТВО „ИГ“ БАЊА ЛУКА: „Просторни план општине Оштра Лука 2012-2032 година – Документацијска основа“, стр.58

Сански Мост (Федерација БиХ), са сјеверозападне стране са Општинама Нови Град и Крупа на Уни, те са сјеверне стране са Градом Приједором.

Слика 2: Скица територије општине Оштра Лукаса насељеним мјестима

Административно и географски Општина Оштра Лука и њено становништво гравитира према Приједору. Једна од основних саобраћајница је магистрални пут М-15 Приједор – Сански Мост јер повезује магистралне правце Нови Град - Бања Лука (будућа траса ауто-пута), те у Федерацији БиХ Сански Мост–Кључ–Петровац–Дрвар, односно са друге стране Јајце - Сарајево. Изградњом моста на ријеци Сави општина Оштра Лука ће готово у потпуности преко ауто-пута за Градишку бити повезана савременим саобраћајницама са централном и западном Европом. Сједиште локалне самоуправе смјештено је у централном дијелу Општине. Општински центар је 18 километара удаљен од града Приједора који је даље путном и жељезничком инфраструктура повезан са осталим регионима. Удаљеност општинског центра од аеродрома у Бањој Луци (Маховљани) је 86 км, од аеродрома у Загребу 173 км, те од Јадранског мора (Шибеник) 229 км.²

Минерални извори и врсте тла

Општина Оштра Лука је значајно рудоносно подручје обзиром на близину љубијске металогенетске области гдје је утврђено око 347 милиона тона геолошких резерви жељезних руда и значајне појаве минералних сировина попут кварцног пијеска, глине, кречњака, доломита, барита, флуорита, цинка и олова. У оквиру РЖР "Љубија" вршена је експлоатација жељезне руде на "Централним рудиштима" као засебној техничко-технолошкој цјелини у периоду од 1916. до 1992. године. Произведено је 44.643.358 т жељезне руде и концентрата, а пројектовани производни капацитет је 1 милион тона годишње концентрата жељезне руде. Треба нагласити да укупна површина "Централних рудишта" износи 3.000 ха, а да је на територији Општине Оштра Лука површина од око 1.195ха. Упоредо са рудним потенцијалом, не треба занемарити ни чињеницу да је Општина и у близини Рудника „Каменград“ у сусједној Општини Сански Мост. У погледу близине, Општина Оштра Лука свакако пружа погодности у погледу обезбјеђења услова за потенцијалну изградњу електро-енергетског објекта који би се снабдијевао рудом из овог рудника.

²Преузето од: <https://www.google.com/maps>

На подручју Општине постоји и неколико значајних изворишта воде као што су извор „Илица“ у Доњој Козици и извор хладне воде у Будимлић Јапри. За овај извор још увијек нису рађена лабораторијска испитивања састава воде, а према причама које су се преносиле „са кољена на кољено“ у овом селу, постоје љековита својства воде за различите „унутрашње“ болести, реуматизам и сл. Такође, ту је и извор слане воде у Мајкић Јапри којим су се тамошњи мјештани користили умјесто соли, извор киселе воде у Копривни, те мањи извори који се сматрају љековитим у селима Сасина, Шкрљевита, Стари Мајдан и др. За сва ова изворишта нису рађена тестирања нити анализе састава воде. Значајан је и хидро-енергетски потенцијал ријеке Козице која извире у Доњој Козици, локација Оштри Камен, која својим током протиче кроз насељено мјесто Доња Козица и у првих 700 м има све карактеристике планинске ријеке, а касније улијевањем мањих притока поприма карактеристике мирне равничарске ријеке. Богата је саламонидним врстама рибе, посебно је интересантан извор ријеке Козице који у току најсушнијег мјесеца у години има проток воде од 450 л/с (овај податак је преузет из „Стручно мишљење и урбанистичко-технички услови за изградњу МХЕ „КОЗИЦА“ на ријеци Козици“ урађен од стране Института за грађевинарство „ИГ“ д.о.о. Бања Лука).

Када су у питању врсте тла, у зависности од геолошког супстрата, климатских, орографских, биолошких, антропогених и других фактора на подручју Општине Оштра Лука постоје различити типови земљишта:

Дистрични камбисол – обухвата брдско-планинско подручје на сјеверним падинама од 400-1000 м надморске висине, природну вегетацију дистричног камбисола углавном чине шуме букве и храста, *калкокамбисол* - смеђе земљиште на кречњаку и доломиту, *мозаици калкомеланосол* или планинска црница која преовладава на вишем планинском подручју, *лувисол* – *испрана глина* (појављује се у појасу од 200 до 1000м надморске висине), *комплекс литосол* (камењар) – погодан за узгој воћа, *литосол* (камењар) – погодан за узгој жбунастог воћа, *еутерични камбисол* – на оваквом земљишту се налази велика површина пољопривредних култура, *флувисол* или алувијално земљиште које је највише распрострањено на комплетном сливу ријечице Јапре и десној обали ријеке Сане, карактеристична надморска висина за овакво земљиште је од 120 до 300м надморске висине, затим *еулегеј* или мочварно земљиште на којем расту врсте које подносе трајно влажно тло и недостатак кисеоника у њему (јасен, храст лужњак, бреза...), и *семуглеј* (ливаде) које је уједно и веома плодно тло и заузима велик дио обрадивих површина на подручју општине.

Кратак историјски преглед

С обзиром на повољан географски положај и климу, подручје Општине Оштра Лука било је насељено и у праисторији. На то упућују бројна налазишта градине као што су Ован – град код Будимлић Јапре, градина у засеоку Дамјановићи у селу Усорци, градина у Оштрој Луци заселак Љубоје и многе друге. Градинска насеља су насеобине на истакнутим узвишењима и брдима или на падинама брда и на високим планинама. Остаци градинског насеља посебно су видљиви у градини у Оштрој Луци, на којој до данас, нажалост, нису вршена никаква археолошка истраживања. Бројна налазишта и доступна архивска грађа говоре о значајним историјским дешавањима на овом подручју још од античких времена па све до данас.

Формирање Општине Оштра Лука у свом данашњем облику везано је за завршетак рата у Босни и Херцеговини. Крајем 1995. године и потписивањем Дејтонског мировног споразума, дио од око 21% територије пријератне Општине Сански Мост улази у састав Републике Српске. На овој територији формирана је нова административна јединица која је мијењала свој назив. Најприје је 1996. године Општина добила назив Српски Сански Мост. Одлуком Владе Републике Српске за сједиште повјереништва Општине Сански Мост проглашена је Оштра Лука

у априлу мјесецу 1997. године³, чиме су се стекли услови да се у овом мјесту изграде и оформе неопходне институције за остваривање права и живот грађана на преосталој територији. Одлуком Уставног суда БиХ из 2004. године назив Српски Сански Мост је проглашен неуставним, те је привремено замијењен називом Оштра Лука.⁴ Законом о измјенама Закона о територијалној организацији Републике Српске⁵ из 2005. године, назив Општине Оштра Лука је престао бити привремен и прихваћен је као званичан назив једне од општина у Републици Српској.

Када су у питању знамените личности, на подручју данашње територије општине Оштра Лука, истичу се Васо Глушац и Илија Пантелић. Васо Глушац је рођен у селу Слатина 1879. године, а умро је у Београду 1954. године. Поред бројних функција, послје Првог свјетског рата био је члан Привременог народног представништва Краљевине Срба, Хрвата и Словенаца, а од 1932. године па до Другог свјетског рата секретар Сената Краљевине Југославије. Илија Пантелић је био чувени фудбалски голман. Рођен је у Селу Козица 2. августа 1942. године. За репрезентацију Југославије наступао је 18 пута. Бранио је за клубове у бившој Југославији и Француској. Умро је 2014. године.

б) Демографске карактеристике и кретања укључујући стање дијаспоре

Према објављеним резултатима Пописа становништва, домаћинства и станова у Републици Српској у 2013. години Републичког завода за статистику Републике Српске, Општина Оштра Лука имала је укупно 2.705 становника, од тога 1.386 мушкараца (51,23%) и 1.319 жена (48,77%).⁶ Разуђеност територије и недовољно развијена урбанизација, условили су и малу просјечну густину насељености од око 13 ст/км².

Када је у питању старост становника, највише је оних који су старосне доби од 15 до 19 година (209) и оних од 55 до 59 година (207). У укупном збиру посматрана просјечна старост свих становника који живе на територији општине износи 43,14 година, што је у равни републичког просјека.⁷ Ако се посматра податак о вјероисповијести становника, највише је припадника православне вјере, њих 2.503, католика је 131, а припадника исламске вјероисповијести 26.⁸

Графикон 1: Процјена броја становника на подручју општине Оштра Лука (2013-2018. година)

Извор: Завод за статистику Републике Српске (подаци за 2013. годину су наведени као резултати Пописа, за остале године подаци представљају процјену Завода за статистику Републике Српске)

³ „Службени гласник Републике Српске“, број:9/97; стр.289.

⁴ „Службени гласник Републике Српске“, број:93/04; стр.4-5.

⁵ „Службени гласник Републике Српске“, број:103/05; стр.4.

⁶ Републички завод за статистику: „Попис становништва, домаћинства и станова у Републици Српској 2013. године – Резултати пописа“, стр.18

⁷ Ибид, стр.18 и 19

⁸ Ибид, стр.165

Оно што забрињава је тренд сталног опадања броја становника и константно негативан природни прираштај у посљедњих неколико година.

Табела 1: Природни прираштај становништва Општине Оштра Лука (2013 – 2018)

Оштра Лука		Рођени			Природни прираштај
		Укупно	М	Ж	
Година	2013	22	10	12	-36
	2014	19	10	9	-38
	2015	15	6	9	-35
	2016	19	7	12	-21
	2017	17	8	9	-39
	2018	15	7	8	-44

Извор: Завод за статистику Републике Српске

Као што се може видјети на претходном графикону и табели већ дужи временски период Општина Оштра Лука је суочена са негативним природним прираштајем, а укупан број становника је у 2018. години пао на око 2.300 становника. У прилог неповољном демографском тренду говоре и подаци о миграционом салду.

Табела 2: Миграциона кретања становништва у Општини Оштра Лука (2013-2018. година)

Општина / година		Број досељених у општини Републике Српске				Број одсељених из општина Републике Српске				Миграциони салдо
		укупно	из ФБиХ	из БД	из других општина РС	укупно	у ФБиХ	у БД	у друге општине РС	
Оштра Лука	2013	49	32	-	17	86	18	1	67	-37
	2014	42	26	-	16	102	12	-	90	-60
	2015	54	31	-	23	97	18	-	79	-43
	2016	40	19	-	21	80	10	-	70	-40
	2017	29	16	-	13	93	14	-	79	-64
	2018	36	20	-	16	65	1	-	64	-29

Извор: Завод за статистику Републике Српске

Миграциона кретања, која на овом подручју трају већ неколико деценија, условили су да релативно велики удио становништва Општине Оштра Лука тренутно живи изван граница Босне и Херцеговине. Тачних података о броју и старосној структури дијаспоре нема, али постоје одређене процјене на основу службених и неслужбених евиденција свештених лица или предсједника савјета мјесних заједница. Посматрано по мјесним заједницама у наредној табели процијењен је број лица који живе у иностранству.

Табела 3: Процјена броја становника који живе у дијаспори – по мјесним заједницама

МЈЕСНА ЗАЈЕДНИЦА	БРОЈ СТАНОВНИКА МЈЕСНЕ ЗАЈЕДНИЦЕ ПРЕМА ПОПИСУ ИЗ 2013. ГОДИНЕ	ПРОЦЈЕНА БРОЈА ЛИЦА КОЈИ ЖИВЕ У ИНОСТРАНСТВУ – 2019.
Оштра Лука	767	113
Усорци	436	110
Копривна	524	55
Батковци	158	15
Будимлић Јапра	347	30
Марини Овањска	109	15
Горња Трамошња	80	240
Доња Козица	284	40

Извор: процјене на бази добијених података из мјесних заједница и из црквених евиденција током 2019. године

Важно је такође напоменути да у дијаспори дјелује и неколико формално организованих удружења, која прије свега као основни вид активности имају његовање културно - историјске традиције санских Срба. Ова удружења окупљају не само људе који су са простора територије данашње Општине Оштра Лука, већ и становништво које је некада живјело на подручју цјелокупне пријератне општине Сански Мост.

Према неслужбеним подацима, највише људи тренутно живи у Србији и Словенији, и организовани су у неколико удружења:

- Удружење „Петар Кочић“ Крањ, Словенија
- Удружење „Брдо“ Крањ, Словенија
- Удружење „Вук Караџић“ Јесенице, Словенија
- Удружење „Сана“ Стара Пазова, Србија
- Удружење „Грмеч“ Житиште, Србија
- Удружење „Змијање“ Нови Сад, Србија
- Удружење Трамошњана „Шајкаш“, Србија

Неповољну демографску слику додатно наглашава и податак по којем становници Општине живе у 971 домаћинству од којих је највише једночланих 277 и двочланих 243, што у просјеку износи 2,79 чланова по домаћинству на подручју Општине.⁹

Закључак: *Подаци пописа из 2013. године и процјене броја становника Завода за статистику Републике Српске за протекли петогодишњи период показују неповољна демографска кретања на подручју Општине. Главни разлози за такво стање су висок степен старости становништва и с тим у вези мали проценат репродуктивно способног становништва, негативан природни прираштај, те миграциона кретања млађег становништва у веће урбане средине или друге државе.*

в) Преглед стања и кретања у локалној економији укључујући и потенцијале и учешће дијаспоре

Општина Оштра Лука спада у категорију изразито неразвијених општина у Републици Српској. Имајући у виду чињеницу да привреда није развијена радно способно становништво је, због потребе да се обезбиједи егзистенција, већином запослено у већим градским центрима у регији и у иностранству. Последњих година, тренд одласка радно способног становништва „на привремени рад“ у иностране земље је у многоме повећан што се негативно одражава на демографску структуру Општине и број становника који је у константном паду. Становници Општине који немају стално запослење орјентисани су углавном на бављење пољопривредом која је основна грана привреде. У том контексту треба нагласити и чињеницу да Општина располаже значајним привредним ресурсима (плодно пољопривредно земљиште, шуме, вода, жељезна руда, шумски плодови, љековито биље и друго). Препознатљиви производи овог краја су здрава храна и то: воће, житарице, поврће, месо, млијеко и млијечне прерађевине. Посебно треба нагласити значај узгоја купине, малине и гљива као могућег брэнда овог локалног подручја.

Пословни субјекти

Када је ријеч о регистрованим пословним субјектима према подацима за 2018. годину на подручју Општине доминирају привредна друштва која су регистрована као друштва са

---

⁹Ибид, стр.198

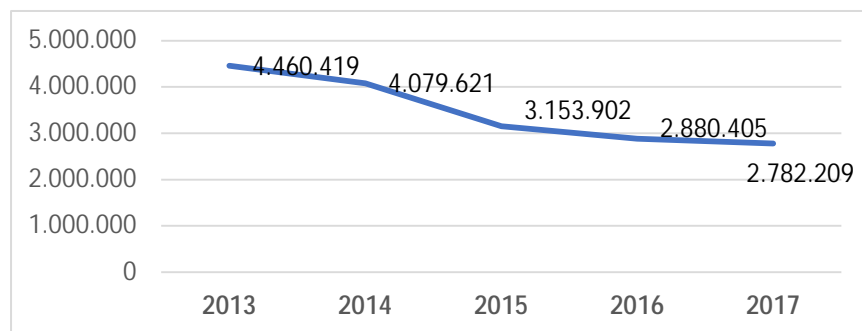
ограниченом одговорношћу као и удружења. Нажалост, од укупног броја регистрованих пословних субјеката значајан дио њих није активан. У том контексту треба напоменути да је у 2018. години укупно 12 пословних субјеката поднијело своје финансијске извјештаје АПИФ-у и тај број је нешто мањи у односу на 2013. годину када их је било 14. Међу најзначајнијим пословним субјектима који послују на подручју општине могу се издвојити:

- НОВИ ДОМ ШКРБИЋ д.о.о.
- "ДЕВАКОМЕРЦ" д.о.о.
- БРАЋА ДРИНИЋ д.о.о.
- „Магнатико“ д.о.о.
- ПЗ "КРУГ МАШИНА" са п.о. Оштра Лука
- "ФУНГИ ПРОМЕТ" д.о.о.
- "Тркуља-турс" д.о.о.
- „ДАСДИО“ д.о.о.
- "Дринић транс" д.о.о.
- "ТАРТУФ" д.о.о.
- ОБИЛИЋ ПЛУС д.о.о

Од наведених пословних субјеката највећи број је оних који се баве услужним дјелатностима (4 предузећа се баве превозом) и трговином (2 предузећа се баве трговином мјешовите робе и откупом шумских плодова) док су прерађивачки капацитети потпуно занемарени.

Остварени кумулативни приход свих пословних субјеката са подручја општине Оштра Лука је у 2017. години био испод 3 милиона КМ и у паду је у односу на 2013. годину.

Графикон 2: Остварени кумулативни приход пословних субјеката са подручја Оштре Луке

Извор: АПИФ

Предузетничке радње

Посматрајући задњих неколико година, у категорији предузетничких радњи (физичка лица) биљежи се пад у апсолутном броју регистрованих радњи. Крајем 2017. године била је 51 активна предузетничка радња, док их је већ крајем 2018. године било само 40. Највише предузетничких радњи је регистровано у пољопривреди и занатству. Оно што се такође да примјетити су значајне осцилације у броју регистрованих и одјављених предузетничких дјелатности, с тим да посебно забрињава податак о већем броју одјављених него пријављених предузетничких радњи у периоду од 2016. године на овамо.

Табела 4: Број регистрованих и одјављених предузетничких дјелатности на подручју општине Оштра Лука (2013-2018. година)

Година	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Број пријављених (регистрованих) предузетничких дјелатности	14	11	34	21	20	10
Број одјављених предузетничких дјелатности	0	6	18	33	32	21
Салдо	14	5	16	-12	-12	-11

Извор: Општина Оштра Лука

Када су у питању потенцијали дијаспоре која представља популацију од три генерације поријеклом са подручја Општине Оштра Лука, нажалост, до сада нису остварени нити забиљежени неки конкретни, системски приступи да се са представницима дијаспоре успоставе и осигурају било какви видови сарадње. Ипак, постоје позитивни примјери гдје су појединци искључиво својим средствима мимо финансијске помоћи Општине улагали у своју средину. Тим поводом, наводимо примјер Мјесне заједнице Батковци, гдје се улагало у спортску инфраструктуру, образовање, уличну расвјету и вјерски објекат. Сличан примјер помоћи забиљежен је и приликом куповине санитарског возила за потребе Дома здравља „Свети Сава“ Оштра Лука.

Закључак: *Оштра Лука спада у категорију изразито неразвијених општина У Републици Српској са малим бројем пословних субјеката који су регистровани и активно дјелују на њеној територији па се не може говорити о изграђеној структури локалне привреде. Пољопривреда представља примарну дјелатност за већину становништва Општине, а природни ресурси и потенцијали који постоје у областима дрвне индустрије, рударства и туризма су неискориштени. Предузетништво је такође недовољно развијено са значајним осцилацијама у броју регистрованих предузетничких дјелатности у посљедњих пет година.*

СТАЊЕ У ОБЛАСТИ ПОЉОПРИВРЕДЕ И ШУМАРСТВА

Стање пољопривреде

За Општину Оштра Лука пољопривреда, без сумње преставља, кључну грану привреде. Ипак, специфичност пољопривреде огледа се у томе што је она за локално становништво од изузетног значаја јер обезбјеђује храну, али није високопродуктивна грана привреде јер се становништво још увијек више бави екстензивним начином производње него интензивним. Пољопривредници због ових специфичности нису у стању да изборе економску тржишну равноправност, те су изложени материјалним губицима. Од развијености пољопривреде у многоме зависи развој великог броја других привредних грана, а њен незамјенљив значај треба посматрати посебно кроз допринос квалитету живота становништва у руралним предјелима.

На подручју Општине Оштра Лука регистровано је Удружење пољопривредних произвођача „МОСТ“ које има за циљ да побољша и унаприједи пољопривредну производњу на подручју Општине. Удружење МОСТ основано је 2018. године и броји око 45 чланова, 50% чланства се бави сточарством, а 50% воћарством и повртларством (пластеници). Тржишно орјентисани произвођачи се баве сточарством и продајом млијека, док се продаја јунади и ситне стоке обавља углавном на кућном прагу. Иако младо и новоосновано удружење, успјешно је извршило набавку ролобалер машине која је набављена кроз ИФАД-ов пројекат смањења сиромаштва у БиХ. У протеклом периоду кроз ИФАД пројекте набавили се 2 ролобалера и 3 сушаре за воће и поврће.

Такође регистровано је и Удружење произвођача јагодичастог и бобичавог воћа „КИМ“ које је имплементирало Пројекат под називом “Квалитетнијом опремом и механизацијом до квалитетнијег и већег рода”. Подршка произвођачима купине и малине на подручју Општине Оштра Лука“ у вриједности од 75.271 КМ. Удружење КИМ регистровано је 2014. године и броји 40 активних чланова, баве се узгојем купине и малине на површинама око 14 хектара и просјек убраног и проданог воћа је око 55.000 кг, а у 2018 години су набавили један мотокултиватор са фрезом и малчер кроз ИФАД пројекат.

Према евиденцијама корисника подстицаја које додјељују Општинска управа и Министарство пољопривреде, водопривреде и шумарства РС, процјењује се да је на подручју Општине регистровано 40-так пољопривредних газдинстава. Тај број се значајно смањило 2015. и 2016. године када је за регистрована пољопривредна газдинства уведена обавеза новчаних издвајања по основу пореза и доприноса (здравственог и пензионог осигурања).Процијењен број сеоских домаћинстава је 1.200. Ако се овај податак стави у однос са тренутно регистрованим бројем газдинстава, онда је до сада тек нешто више од 3% домаћинстава са територије Општине пријавило своја породична газдинства.Овако мали број регистрованих газдинстава је узрокован првенствено увођењем обавеза које се тичу плаћања здравственог и пензионог осигурања, те се ријетки одлучују регистровати газдинство.

Према подацима из Катастра, укупна површина Општине Оштра Лука износи 35.197 ха, а категоризација земљишта је извршена по припадајућим категоријама:

- Ораница 10.642 ха
- Ливада 1.535 ха
- Пашњака 3.135 ха
- Шума 18.551 ха
- Воћњаци 372 ха
- Трстици 1 ха
- Неплодно 961 ха

Процјена је да се тренутно обрађује око 30% ораничних повшина. Овакви земљишни ресурси уз повољне агроеколошке и климатске услове пружају могућности организовања биљне производње, а посебно могућност унапређења и повећања површина под јагодичастим воћем, првенствено купиним и малином за коју постоји интерес купаца. Још једна могућност јесте обнављање и проширење производње шљиве и јабуке, које се традиционално гаје на овом подручју и које имају потенцијал даље прераде.

Велике површине под ливадама и пашњацима представљају значајан ресурс за развој сточарства, а самим тим и за производњу меса и млијека па се у тој грани пољопривреде на подручју Општине остварују и највећи приходи. У Општини Оштра Лука просјечно се годишње сије од 1.000 до 1.500 ха под прољетним и јесењим културама.

Расположивост неискоришћеног и недовољно искоришћеног земљишта као и незапосленост у руралним подручјима доводе до закључка да пољопривреда отвара могућност за запошљавање и остваривање зараде. Стручњаци сматрају да село ипак има перспективу и да ће се највећи број нових радних мјеста у будућности отворити баш у руралним подручјима нарочито у области органске производње хране и производње енергије из обновљивих извора.

Стање сточног фонда

Кад је ријеч о тренутном стању развијености сточарства у Општини Оштра Лука, може се рећи да је оно екстензивне природе, с тим да постоји само неколико породичних газдинстава који се баве полуинтензивним обликом сточарског узгоја.Оваквом стању увелико придонио распарчаност земљишних парцела, мали посједи обрадивих површина којим располажу домаћинства и недовољна едукованост истих. По подацима Службе за пољопривреду Општине Оштра Лука, структура сточног фонда на подручју Општине за период 2013 – 2018. године је приказана у наредној табели.

Табела 5: Стање сточног фонда на подручју Општине Оштра Лука (2013-2018. година)

	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Говеда	760 грла	760 грла	700 грла	700 грла	760 грла	760 грла
Свиње	2170 грла	2180 грла	2000 грла	2180 грла	2.180 грла	2.170 грла
Овце	5.900 грла	5.900 грла	5.900 грла	6.200 грла	6.200 грла	5.900 грла
Коњи	78 грла	78 грла	70 грла	78 грла	78 грла	78 грла
Перад	11.100 комада	10.900 комада	10.900 комада	10.900 комада	11.450 комада	11.100 комада
Козе	210 грла	210 грла	150 грла	210 грла	210 грла	210 грла

Извор: Општина Оштра Лука

Из претходне табеле види се да је стање сточног фонда углавном константно, без значајнијих осцилација у протеклом периоду.

Производња млијека

Када је у питању производња млијека треба нагласити да откуп млијека на подручју Општине врши компанија „Млијекопродукт“ из Козарске Дубице. У 2018. години на подручју Општине откупљено је 326.741 литара млијека. На дневном нивоу производња млијека за откуп износи око 895 литара од укупно 10 произвођача. Ако се упореди производња млијека из 2018. године у односу на претходни период, може се видјети да је она константна, са благим осцилацијама у одређеним периодима и углавном се кретала на нивоу од око 300.000 литара годишње. У наредном периоду потребно је усмјерити подршку како би се повећала већ постојећа пољопривредна газдинства.

Треба још нагласити да у говедарској производњи постоје подстицаји и то кроз Републички Правилник о подстицајима, али и кроз Општински Правилник о подстицајима. Захваљујући подстицајима у говедарству јављају се нови корисници у посљедње три године, који се региструју у АПИФ-у и самим тим стичу могућност остваривања општинских и републичких подстицаја. Када су у питању постојећи капацитети, на подручју Општине дјелују 4 произвођача млијека чије штале броје преко 15 музних грла. Када је у питању производња говеђег меса, продаја се врши на кућном прагу или локалним закупцима и месарима у РС и ФБИХ.

Стање у овчарству и козарству

На подручју наше Општине постоји више од 10 стада која броје преко 100 оваца. Расни састав оваца је: праменка, витемберг, романовска овца и друге. Пољопривредни произвођачи су углавном орјентисани на производњу меса, док производња млијека и млијечних производа није заступљена као ни организована производња вуне (годишња количина острижене вуне је око 9.000 кг). Како је већ у претходној табели приказано број коза на подручју општине је 210, а производи се око 10.000 литара млијека углавном за властите потребе. У сектору овчарства и козарства потребно је унаприједити производњу кроз едукацију пољопривредника, боље санитарне мјере и боље смјештајне услове како би се повећавао број грла ситне стоке.

Пчеларство

У 2018. години, када је ријеч о производњи меда, на територији Општине постоји око 600 кошница, са произведених око 3.000 кг меда. Посматрано кроз временски период број кошница има мања одступања, али из године у годину тај број расте за 10-так кошница

годишње. С обзиром на површине које се налазе под ливадама,пашњацима,шумама и воћњацима те уз повољне агрометеоролошке услове, Општина има потенцијал за већу производњу меда и пчелињих производа те повећање броја пчелињих друштава.

Стање у воћарској производњи

На подручју Општине постоји и воћарска производња која је у развоју. Према систему гајења (размак садње и узгојна форма стабла) и сортимента припада интнезивној производњи.У овој грани пољопривредне производње постигнут је и највећи степен интензивности што омогућује највећи финансијски ефекат по јединици површине. Процјењује се да је под воћарским културама око 22 хектара земљишта од чега су највише заступљене јабука, крушка, шљива, купина и малина.

Табела 6: Воћарска производња према површини засада (2013-2018. година)

Воћарске културе према површини засада / година	2013	2014	2015	2016	2017	2018
јабука	3 ха	3 ха	2 ха	1,6 ха	2,6 ха	4,6 ха
крушка	1,5 ха	1,5 ха	1,5 ха	1,6 ха	1,6 ха	1,6 ха
шљива	0,8 ха	0,8 ха	0,8 ха	1 ха	0,8 ха	0,8 ха
купина	5,2 ха	5,2 ха	10 ха	10 ха	10 ха	10 ха
малина	0,2 ха	0,2 ха	1,5 ха	1 ха	4 ха	5 ха

Извор: Општина Оштра Лука

Доступни подаци из АПИФ-а показују да је на подручју значајан број произвођача са регистрованом укупном обрадивом површином од 0,5 – 5 ха, а то свакако одговара за производњу воћа и поврћа и произвођачи са таквим површинама могу да буду озбиљни произвођачи. Већина крошњастих воћних врста постиже приносе око 50 т/ха што у поменутој структури површина одговара приносима 25 - 250 т по произвођачу. Ако се узме и минимална цијена од 0.5 КМ/кг видимо да произвођач са 5 дунума може остварити производњу вриједну 10.000 - 12.000 КМ на годишњем нивоу.Посебно, код малих површина интересантна је производња јагодичастог воћа гдје се приноси остварују од 1,5 – 2,5 т/дунуму и више. О томе како се код нас може произвести купина и малина није потребно посебно ни говорити - овако успјешна производња купине је ријетка појава у сјеверозападном дијелу Босне и Херцеговине.Ово је потребно нагласити у смислу прилике да локални произвођачи могу да добију тржишну утакмицу на овом пољу. Нажалост, складишних капацитета на територији Општине нема, а откуп се врши организовано и предаје се у РС или ФБИХ. Воћари организовано дјелују кроз раније поменуто удружење КИМ које заступа њихове интересе. Откупљивачи прије сезоне организују састанак на којем се предлаже цијена и договара око исте за ту сезону.

Поред производње купине и малине од посебног значаја у производњи воћа представља шљива. То је једна од ријетких врста робе која се пласира на западноевропско тржиште. Само Њемачка годишње купи око 2000 т шљиве из БиХ и то познати трговачки ланци: "Aldi", "Edeka", "Rewe" и „Penny" због специфичне квалитете и времена доспијевања обавезно у понуди имају БиХ шљиву.

Стање у повртларској производњи

Кад је у питању повртларска приозводња морамо напоменути да се она одвија на отвореном (башта) и у заштићеном простору (пластеници). Међутим, прозводња се одвија углавном за властите потребе. На подручју Општине процјењује се да постоји 70 пластеника површине од 60 – 100м².

Закључак:

У наредном периоду неопходно је анимирати што већи број незапослених лица са подручја општине да се бави пољопривредном производњом. Да би се боље искористили потенцијали воћарске производње оно што недостаје је већи број произвођача који могу да испуне захтјеве стандардизоване понуде. Такође, велико ограничење је и зависност од купаца и немогућност дораде. Рјешење дијела овог проблема лежи у изградњи ланца вриједности у воћарству са посебним нагласком на купинарство и малинарство гдје већ постоји традиција и солидна сировинска база. Изградња ланца вриједности подразумијева већи степен финализације пољопривредних производа кроз набавку хладњаче или покретање прерађивачког капацитета (сушара, линија за производњу сока, џема или вина) како би се осигурао пласман индивидуалним пољопривредним произвођачима и смањено ризик од честих осцилација откупне цијене воћа. У том правцу потребно је радити на успостављању система и заштити географског поријекла вина као и на оспособљавању мале породичне винарије која би у оквиру пољопривредног домаћинства производила вино и пласирала на тржиште, у првом реду на тржиште БИХ. У договору са ресорним Министарством ради се на обезбјеђењу потребних програма едукације на тему виноградарства и мини винарија.

У сектору сточарства напредак би се могао у некој мјери остварити разним субвенцијама на пољу узгоја, одређивањем доње границе броја грла (квантитетом) у бављењу овим послом, у смислу да би се могла остварити нека од ових субвенција. Према подацима из АПИФ-а око 70 произвођача би имало услове (имају око 7,5 ха обрадивог земљишта) да се колико-толико професионално баве производњом млијека јер се фарма од 10 крава у нашим условима сматра значајнијом производњом. С обзиром да количина произведеног млијека осим генетике зависи и од количине и врсте хране коју животиње једу наведене количине хране по крави одговарају средњој висини производње. За већу производњу је потребно више хране, а тиме и сјетвених површина. Осим тога велики број произвођача код нас не постижу наведене приносе гајних биљака те је потребно да произвођачи примјене све мјере да добију одговарајуће приносе, а који се могу чак и премашити. Произвођачи који су већ достигли виши степен производње (10 крава и више), односно имају већи број грла требају да се стимулишу како би ту производњу одржали, а такође, и постојећу производњу проширили, јер би они на тај начин постали наша „референтна газдинства“, односно, служили би као позитиван примјер другим газдинствима која би на неки начин могла да се угледају на њих и слиједи тај позитиван примјер. Тој сврси свакако иде у прилог и подстицај за остављени подмладак или набавка новог грла, остварени принос по јединици површине, награда за најбоље грло или најбољу њиву на локалној манифестацији и сл. Посебно је потребно радити са онима који имају потенцијала да постану озбиљнији произвођачи (они код којих је тренутно стање 3-4 краве, довољно обрадивих површина и сл). У односу на величину Општине постојање 70 оваквих фарми је циљна вриједност за наредни период. Такође на подручју Општине Оштра Лука све већи број произвођача се одлучује за узгој крава-теле, због лоше путне комуникације и удаљености породичних газдинстава од центара за откуп млијека, те смањеног броја чланова домаћинства.

ШУМАРСТВО

Под шумом на подручју Општине Оштра Лука се налази више од 10.000 ха. Од тога је у државном власништву 6.744,92ха док је 3.939,04 ха у приватном власништву. Упркос значајним шумским ресурсима, на подручју Општине тренутно не постоје дрвопрерађивачки капацитети који бу овај ресурс ставили у функцију.

Шумама газдује Јавно предузеће Шуме Републике Српске, Шумско газдинство „Приједор“ Приједор, Шумска управа Оштра Лука. У Шумској управи Оштра Лука је запослено 23 радника од чега је 6 (шест) радника се високом стручном спремом.

У структури шума доминирају лишћари 95% и четинари 5%. Шумама доминира природна обнова, а годишња пошумљена површина се креће између 2 и 4 хектара.

Када је у питању укупна количина дрвне масе на подручју Општине Оштра Лука, она се процењује на око 2.280.385 м³ а просјечна бруто дрвна маса, коју је могуће експлоатисати, се повећала у протеклом периоду.

Табела 7: Просјечна бруто дрвна маса на подручју Општине Оштра Лука (2013-2017. година)

	2013	2014	2015	2016	2017
Лишћари	31.952 м ³	31.737 м ³	39.315 м ³	55.175 м ³	50.973 м ³
Четинари	642 м ³	455 м ³	734 м ³	1.530 м ³	49.855 м ³
УКУПНО	32.594 м ³	32.192 м ³	40.049 м ³	56.705 м ³	1.118 м ³

Извор: Општина Оштра Лука

На основу података Шумског газдинства Приједор – Шумска управа Оштра Лука, годишње се по основу експлоатације у оквиру овог газдинства на подручју Општине Оштра Лука исјече око 20.000 м³ дрвне масе (у 2017. години – 20.000 м³, у 2018. години – 20.000 м³ а планом за 2019. годину – 21.000 м³). Подаци о дрвној маси која се експлоатише у приватним шумама нису доступни. Такође, велики проблем који отежава газдовање шумама је постојање минских поља са укупном површином од 529,13 ха, те постојање дивљих депонија мјешовитог отпада на појединим локацијама.

ТУРИЗАМ

Постоје подаци да је подручје Општине Оштра Лука било насељено и у праисторијском периоду, а посебно у долинама ријека, око рудних лежишта и у пећинама. Од 1946. до 1971. године вршена су истраживања на основу којих је утврђено постојање некадашњих бројних градских насеља, тзв. „Градина“ у Оштрој Луци, Копривни, Усорцима, Старој Ријеци итд. То су свакако ресурси који, ако се довољно истраже и промовишу, могу да обогате културну и туристичку понуду наше Општине. Од осталих старих објеката, потребно је истаћи стару основну школу у Оштрој Луци из 1934. године и објекат некадашње школе „Ристо Ковачевић“ у Доњој Козици која је основана 1932. године, а која данас носи назив „Јосиф Панчић“.

И поред чињенице да Општина има одређене потенцијале за развој туризма, они нису искориштени. Општини недостају смјештајни капацитети и стратешки орјентисана туристичка понуда. Долина ријеке Сане, потенцијална археолошка налазишта, те стари црквени објекти у наредном периоду могли би да постану основа развоја различитих туристичких садржаја.

Посебан акценат на унапређење туристичке понуде потребно је ставити на Грмечку кориду. Грмечка коридра је традиционална вишевековна манифестација по којој је Оштра Лука постала препознатљива. Одржава се сваке прве недеље у августу на Поповића брду у Оштрој Луци. Програм укључује надметање у традиционалним вјештинама и борби бикова. Иако не постоје прецизни подаци колико људи посјети ову манифестацију, због система наплате улазница који подразумијева продају карата по моторном возилу процјена је да неколико хиљада људи сваке године посјети ову манифестацију. Према подацима Општинске управе, у два дана колико траје манифестација, прода се укупно карата за број од 1.000 до 1.300 возила.

Поред тога, значајан туристички потенцијал јесте и манифестација „Дани ријеке Сане – Еко штафета“ коју заједно организује 7 општина који се налазе у сливу ријеке Сане, а чији је задатак промоција и заштита ријеке од извора до ушћа, те самих општина. Ради се о манифестацији којој у просјеку сваке године на подручју општине присуствује 50-80 посјетилаца.

Такође, потребно је узети у обзир и потенцијал у области ловног и риболовног туризма. Активности из области лова и риболова на подручју Општине Оштра Лука одвијају се у оквиру рада Ловачког удружења „Сана“ и Спортско - риболовног друштва „Младица“.

Ловачко удружење „Сана“ Оштра Лука основано је 1997. године. Посматрано са становишта развоја, ово удружење из године у годину биљежи пораст броја чланова, ширење површине којом газдује и проширење инфраструктурних објеката. Рад удружења организован је у 7 секција. Удружење има 358 одраслих чланова и 16 пионира. Укупна површина над којом удружење газдује износи 18.421 ха (ловна површина 18.140 ха и неловна површина 281 ха). На површинама су заступљене сљедеће врсте дивљачи:

- основна врста дивљачи: срна, зец, пољска јеребица, фазан и патка;
- незаштићена врста дивљачи: дивља свиња, лисица, дивља мачка, куна, вуц, јазавац, јастреб;
- трајно заштићена врста дивљачи: орао, сова, вјеверица, видра, дабар.

Ово удружење је 2018. године приходовало укупно 91.207,25 КМ, сва приходована средства се намјенски користе за обнављање ловишта, обнову и изградњу инфраструктуре, те за административне трошкове друштва. Од инфраструктурних објеката удружење посједује: 40 хранилишта за срне, 60 хранилишта за зеца, 17 хранилишта за јеребицу, 136 солила, 10 осматрачница, 35 високих затворених и наткривених чека, засједа, столова и настрешница и 6 ловачких кућа (које су дјелимично девастиране и које је потребно опремити смјештајним капацитетима).¹⁰

Спортско – риболовно друштво „Младица“ Оштра Лука основано је 21.06.2005. године. У периоду од оснивања чланови друштва вршили су порибљавање ријеке Сане са 5 000 комада поточне пастрмке и ријеке Козице са 14 000 комада поточне пастрмке. У административно – територијалним границама Општине, друштво газдује са сљедећим дужинама водотока:

- ријеке Сане у дужини 8 750 м (заступљена ципринидна и салмонидна врста рибе);
- ријеке Козице у дужини 3 000 м (заступљена салмонидна врста рибе);
- ријеке Јапре у дужини 11 000 м (заступљена ципринидна и салмонидна врста рибе);
- ријеке Трамошњице у дужини 6 000 м (заступљена искључиво салмонидна врста рибе);
- ријеке Слатине у дужини 2 850 м (заступљена искључиво салмонидна врста рибе).

Закључак:

Општина Оштра Лука посједује значајне шумске ресурсе на својој територији, међутим, они се не користе на адекватан начин обзиром да се дрвна маса са територије Општине Оштра Лука углавном извози на друга подручја у БиХ или у иностранство. Због тога је потребно радити на успостави капацитета у дрвнопрерађивачкој индустрији како би се шумски ресурси ставили у функцију локалног економског развоја и запошљавања.

---

¹⁰Ловачко удружење „Сана“ Оштра Лука: „Ревидирана ловна основа за период 2017.-2024. година“

Када је у питању туризам, у наредном периоду потребно је радити на бољој промоцији постојећих туристичких садржаја и понуде. У првом реду ту се мисли на сегмент манифестационог туризма гдје Општина има регионалну препознатљивост (Грмечка корида), а гдје значајнији ефекти изостају. Развој манифестационог туризма и привлачење већег броја посјетилаца неће бити могуће без ширења квалитетнијег садржаја туристичке понуде и њеног укрупњавања са садржајима из сусједних локалних заједница (ријека Уна, Национални парк „Козара“). Такође, имајући у виду да на подручју Општине Оштра Лука нема регистрованих смјештајних капацитета, потребно је у наредном периоду у том сегменту интервенисати како би се продужио боравак туриста на подручју Општине и боље реализовали постојећи туристички потенцијали.

г) Преглед стања и кретања на тржишту рада

Бројност и диверзификованост запосленог и незапосленог кадра на подручју Општине Оштра Лука

На основу прикупљених података из Завода за статистику Републике Српске, извјештаја Пореске управе Републике Српске и информација из Фонда ПИО и Завода за запошљавање Републике Српске на подручју општине Оштра Лука крајем 2018. године било је:

- 318 запослених радника
- 525 корисника пензије
- 630 незапослених радно способних лица која активно траже посао

Када се посматра тренд броја запослених у протеклом периоду може се уочити да је он био негативан у периоду 2013 – 2018. година, те да је учешће жена у укупном броју запослених значајно ниже у односу на мушкарце (41% у односу на 59%).

Табела 8: Укупан број запослених на подручју Општине Оштра Лука (2013-2018. година)

Запослени према полу							
Општина	Пол	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Оштра Лука	свега	413	416	335	331	312	318
	мушки	271	275	209	203	192	187
	женски	142	141	126	128	120	131

Извор: Завод за статистику Републике Српске

Посматрано по дјелатностима, највећи број запослених је у области образовања (108) и јавне управе (56), а затим пољопривреде, шумарства и риболова (46). Учешће жена у укупном броју запослених по дјелатностима је највеће у сектору образовања (више од 50%), пружању услуга здравствене и социјалне заштите и угоститељству.

С друге стране, када је у питању незапосленост, у посматраном периоду од 2013. године присутан је тренд смањења укупног броја лица која активно траже запослење, што може бити и додатни разлог за одлазак становништва из ове општине

Табела 9: Укупан број лица која траже запослење - општина Оштра Лука (2013-2018. година)

Незапослени према полу							
Општина	Пол	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Оштра Лука	свега	728	709	657	673	688	630

	мушки	459	447	423	434	453	416
	женски	269	262	234	239	235	214

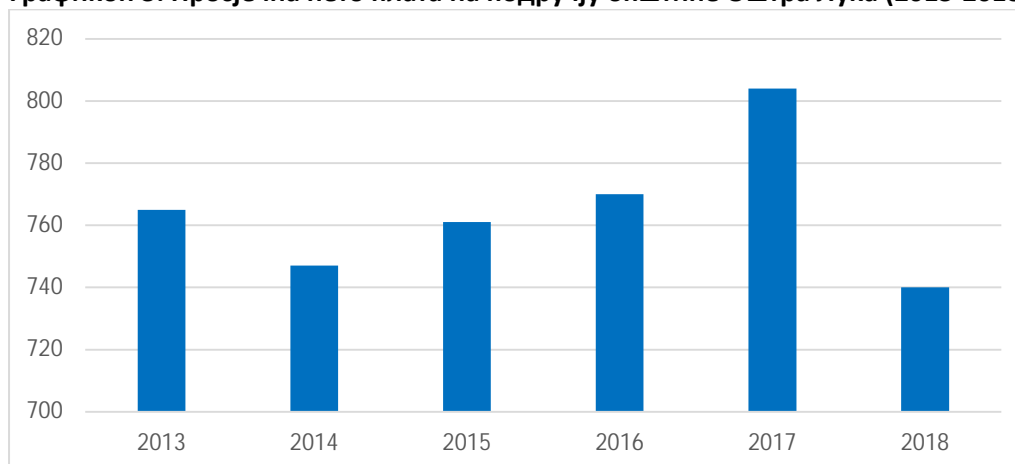
Извор: Завод за статистику Републике Српске

И у структури незапослених веће је учешће мушкараца (66%) у односу на женску популацију (34%). Међу незапосленим лицима највећи је удио оних без квалификација или са ниским степененом квалификација, док је у старосној структури највеће учешће оних који су старији од 40 година (60%).

Просјек нето плата на подручју Општине

Према подацима Завода за статистику Републике Српске просјечне нето плате исплаћенена подручју Општине Оштра Лука су расле уназад неколико година, све до 2018. године када је дошло до значајног пада. Објашњење за пад просјечне нето плате у 2018. години може се огледати у чињеници да се у Општини Оштра Лука ради о изразито неразвијеној привредној структури гдје промјене у пословању само једног пословног субјекта могу имати значајне посљедице на локално тржиште рада. Сходно томе, престанак са радом једног привредног субјекта на подручју Општине у 2018. години изазвао је негативне ефекте на укупну слику локалног тржишта рада.

Графикон 3: Просјечна нето плата на подручју општине Оштра Лука (2013-2018. година)

Извор: Завод за статистику Републике Српске

Закључак:

Локално тржиште рада у Општини Оштра Лука карактерише ниска запосленост, висока незапосленост и нето плате које су испод републичког просјека. Више од 50% запослених је у дјелатностима образовања и јавној управи, док је у реалном сектору највећи број запослених у пољопривреди и шумарству. У посљедњих неколико година присутан је тренд истовременог смањења запослености и незапослености што говори у прилог чињеници о неповољним миграционим кретањима и одсељавању радно способног становништва са подручја Општине. Сходно томе, у наредном периоду потребно је дефинисати мјере и конкретне интервенције које ће зауставити тренд одсељавања радно способног становништва са подручја Општине те омогућити запошљавање у реалном сектору и услужним дјелатностима или путем развоја предузетничких иницијатива.

д) Преглед стања и кретања у области друштвеног развоја

ОБРАЗОВАЊЕ

На подручју општине Оштра Лука не постоји установа предшколског образовања и васпитања. Васпитни рад за дјецу предшколског узраста одвија се у оквиру програма које организује Министарство просвјете и културе Републике Српске заједно са основним школама. Тај програм предвиђен је за дјецу која се припремају за полазак у први разред основне школе. Дјеца ранијег узраста нису обухваћена овим програмом. Сходно томе, у овој животној доби дјеца остају ускраћена за процес васпитања у предшколској установи или су родитељи принуђени да дјецу возе у Приједор. С тим увези, формирање одређеног типа такве установе који би био организационо и финансијски прихватљив за нашу локалну заједницу, ријешио би овај проблем.

Систем основног образовања на територији општине Оштра Лука организован је у три централне основне школе: ОШ „Десанка Максимовић“ Оштра Лука, ОШ „Јосиф Панчић“ Доња Козица“ и ОШ „Петар Шкундрић“ Будимлић Јапра. На основу критеријума Закона о васпитању и основном образовању и одлуке Владе Републике Српске, ОШ „Јосиф Панчић“ и ОШ „Петар Шкундрић“ имају посебан статус. Ријеч је о школама које функционишу у отежаним условима, на руралним и разуђеним подручјима, са лошом путном инфраструктуром и малим бројем ученика. Ипак, ове двије школе задржавају статус деветоразредних централних школа, а поред Министарства, значајну финансијску подршку им пружа и Општина Оштра Лука. Посебно треба истаћи улогу Општине у субвенцији превоза ученика који путују на већој раздаљини од школе.

- ОШ „Десанка Максимовић“ Оштра Лука основана је 01.10.2001. године. Извођење наставе је организовано у матичној школи и у 3 подручна одјељења. У школској 2018/2019. години у школи је запослено укупно 50 радника, од којих 33 радника у настави и 17 радника у ваннаставним активностима. Настава је организована у 15 одјељења. Школа посједује укупно 5500 примјерака књижне и некњижне грађе у школској библиотеци. Примјетна је тенденција смањења броја ученика из године у годину. Прије 5 година, у школској 2014/2015. години, школа је имала 223 ученика, а данас, у школској 2018./2019. години број ученика је 152.
- ОШ „Јосиф Панчић“ Доња Козица основана је 28.03.2001. године и према важећој мрежи школа у Републици Српској, регистрована је као школа са посебним статусом. Извођење наставе организовано је само у матичној централној школи. У школској 2018/2019. години школа има запослених укупно 26 радника, од којих 18 наставних радника и 8 ваннаставних радника. Настава је организована у 6 одјељења. Школа посједује укупно 3580 примјерака књижне и некњижне грађе у школској библиотеци. О смањењу броја дјеце говори податак да је прије 5 година наставу у овој школи похађало 41 ученика, а данас свега 25 ученика.
- ОШ „Петар Шкундрић“ Будимлић Јапра основана је 1962. године и такође је школа са посебним статусом. Извођење наставе организовано је у матичној школи и у 1 подручном одјељењу. У школској 2018/2019. години школа има запослених укупно 29 радника, од којих 21 радника у настави и 8 радника ван наставе. Настава је организована у 8 одјељења. Школа посједује укупно 2710 примјерака књижне и некњижне грађе у школској библиотеци. Прије 5 година, наставу је похађало 40 ученика, а у школској 2018/2019. години 38.

Уколико се изврши збирна анализа броја дјеце који су похађали основно образовање на територији Општине Оштра Лука у посљедњих 5 година долазимо до сљедећих података:

Табела 10: Број ученика у основним школама у општини Оштра Лука

ШКОЛСКА ГОДИНА	БРОЈ УЧЕНИКА
2014/2015. година	304
2015/2016. година	272
2016/2017. година	249
2017/2018. година	244
2018/2019. година	215

Извор: Годишњи планови рада основних школа

Када су у питању потребе школа за наредни период, приоритети су сљедећи:

- Основна школа „Десанка Максимовић“ Оштра Лука: проширење и адаптација новог школског објекта (наткривање атријума школе стакленом стијенком), рјешавање питања водоснабдијевања и санитарног чвора школских објеката, реконструкција и адаптација старог објекта школе, набавка комбија за превоз ученика из подручних одјељења, набавка наставних средстава, помагала и дидактичког материјала;
- Основна школа „Јосиф Панчић“ Доња Козица: реконструкција и адаптација школског објекта са акцентом на побољшање енергетске ефикасности и пренамјена вишка простора у друге сврхе, набавка наставних средстава, помагала и дидактичког материјала;
- Основна школа „Петар Шкундрић“ Будимлић Јапра: реконструкција и адаптација школског објекта са акцентом на побољшање енергетске ефикасности и пренамјена вишка простора у друге сврхе, набавка наставних средстава, помагала и дидактичког материјала; набавка комбија за превоз ученика из подручних одјељења.

Систем средњег образовања - на територији Општине Оштра Лука не постоје школске институције средњих школа. Ученици наставу овог нивоа образовања похађају у сусједним градовима Приједору и Бањој Луци, и општини Нови Град. Иако не постоје прецизни подаци, може се тврдити да наставу у средњим школама похађа око 110 ученика са подручја Општине.

На високошколским установама у посљедње три академске године школује се у просјеку око 25 студената са подручја наше Општине. Доминантан број њих студира на Универзитету у Бањој Луци, док се веома мали број школује на Универзитетима у Републици Србији. Општина Оштра Лука врши стипендирање одређеног броја студената. Правилником о стипендирању студената, као један од критеријума у бодовању се узимају и дефицитарна занимања (доктори медицине, правници и економисти). Студенти након завршеног школовања немају обавезу да кроз било какав вид финансијског или радног ангажмана Општини врате додијељени новац. Број додијељених стипендија на годишњем нивоу се у претходном периоду кретао између 5 и 9.

СОЦИЈАЛНА И ЗДРАВСТВЕНА ЗАШТИТА

Анализа стања и примјена законске регулативе у области социјалне заштите одвија се у оквиру Општинске управе Општине Оштра Лука, јер не постоји Центар за социјални рад. Број лица која користе различита права из ове области мијењају се сваког мјесеца. Закључно са новембром 2019. године, социјална структура корисника је била сљедећа: 77 корисника туђе његе и помоћи (од којих 16 су корисници додатка на здравствену заштиту); 11 корисника новчане помоћи; 66 корисника додатка на дјецу и 11 корисника материнског додатка.

Ради законске регулативе која финансирање социјалне заштите у значајном дијелу ставља на „терет“ локалне заједнице, те због демографских процеса који резултирају старењем становништва на подручју Општине, систем социјалне заштите је стављен пред бројне изазове. Због тога га је потребно унаприједити преваходно у неколико сљедећих области:

- стварање ефикаснијег система социјалне заштите који неће бити искључиво оријентисан на новчана давања, а који је у надлежности локалне самоуправе;
- јачање стручних и организационих капацитета локалне самоуправе како би се пружила квалитетнија подршка социјално угроженом становништву;
- јачање свијести становништва о значају пружања помоћи становницима кроз превентивне активности савјетовања, социјалне инклузије и волонтерски ангажман према маргинализованим групама гдје се као најугроженији могу издвојити самачка домаћинства, старе особе, инвалиди и пензионери.

Здравствена заштита на подручју Општине одвија се у оквиру Дома здравља „Свети Сава“ Оштра Лука. Ова здравствена установа основана је 1997. године. Услуге здравствене заштите свакодневно се одвијају у централној згради која је опремљена основном медицинском опремом. Поред овог објекта, медицинска услуга пружа се и у 4 теренске амбуланте (Доња Козица, Будимлић Јапра, Батковци и Копривна) гдје се једном седмично грађанима пружа медицинска заштита. Пружање медицинске услуге у овим амбулантама се одвија отежано због непостојања медицинске опреме и неадекватности простора. Рад примарне здравствене заштите организован је у 5 тимова породичне медицине. Поред примарне здравствене заштите, Дом здравља „Свети Сава“ нуди и услуге консултативно-специјалистичке заштите. Број корисника здравствене заштите на крају 2019. године износио је око 3.000 регистрованих лица. У Дому здравља запослено је 22 радника (2 стоматолога, 5 специјалиста породичне медицине, 2 виша мед. техничара, 5 медицинских техничара, 1 лаборантски техничар, 3 возача, 1 спремачица, 1 дипл. економиста и 2 административна радника).

У Дому здравља, осим љекара специјалиста породичне медицине, становништву нису на располагању љекари других специјалности (гинеколог, радиолог и интерниста) већ такав вид заштите становника омогућен је уговорима са другим оближњим већим установама, као што су Дом здравља Приједор и Општа болница Приједор.

Најчешће болести су кардиоваскуларне болести (болести срца, крвних судова, хипертензија, реуматске болести, дијабетес и орална обољења).

Проблем функционисања система здравствене заштите на подручју Општине Оштра Лука карактерише неколико фактора:

- Велика разуђеност терена и с тим у вези немогућност пружања брзе и ефикасне заштите за све становнике Општине;
- Процентуално велика старост становника (корисника здравствене заштите) чиме се повећава учесталост лијечења и трошкови здравствене заштите. На тај начин смањују се и новчане дотације Фонда здравственог осигурања Републике Српске с обзиром на константно смањење броја корисника;
- Недостатак специјализоване медицинске опреме.

Ови проблеми могли би се ријешити јачом финансијом подршком институција власти од локалног до републичког нивоа. Такође, дио проблема би се ријешило и промјеном законске

регулативе који би здравствене установе са руралних подручја са малим бројем корисника ставио у повољнији положај у односу на урбане средине.

На територији Општине нема регистрованих приватних здравствених установа. Услугу дистрибуције и продаје лијекова пружа 1 апотека у приватном власништву.

СПОРТ

На подручју општине Оштра Лука поред Спортско – риболовног друштва „Младица“, егзистирају још 2 спортска колектива: ФК „Подгрмеч“ и ФК „Кисељак“.

- **ФК „Подгрмеч“ Оштра Лука** тренутно се такмичи у 4. Лиги Подручног фудбалског савеза Приједор. Тренажни и такмичарски рад је организован у сениорској категорији. Тренинзи и такмичења се одвијају на фудбалском терену у Оштрој Луци, који за овај и виши ранг такмичења испуњава добре услове. Клуб тренутно број 28 фудбалера.
- **ФК „Кисељак“ Копривна** се такмичи у 5. лиги Подручног фудбалског савеза Приједор. Тренажни и такмичарски рад је за сада такође организован само у сениорској категорији на фудбалском терену у Копривни. У клубу је тренутно активно 25 фудбалера.
- **Карате секција КК „Сходан“ Приједор** организује тренинге на подручју Општине. Тренинзи се одржавају у просторији Друштвеног дома у Копривни. Секција у 2019. години броји заједно 11 чланова млађих узрасних категорија. Од тог броја је 6 дјевојчица и 5 дјечака.

Близина Приједора, условила је да се одређени број младих људи бави спортским активностима у спортским колективима из овог града, постижући значајне резултате.

Што се тиче броја и стања спортских објеката и терена, треба нагласити да је у Оштрој Луци у изградњи спортска дворана која ће створити услове за организовање већег броја спортских клубова, такмичења и спортских дисциплина. Дворана ће имати око 300 сједећих мјеста и својом величином и опремљеношћу ће испуњавати услове за организовање спортских, културно – умјетничких и осталих садржаја. Од спортских терена заступљени су једино два намјенска травната фудбалска игралишта у Оштрој Луци и у Копривни са изграђеним свлачионицама, те 4 бетонска терена који се налазе у склопу школских дворишта.

Због непостојања већег и различитог броја спортских колектива на подручју Општине, спортска такмичења су ограничена на одржавање утакмица два фудбалска клуба. Од других такмичења, организују се само спорадично турнири у малом фудбалу у појединим мјесним заједницама. У основи, спорт у општини Оштра Лука карактерише недостатак клубова у осталим спортским дисциплинама, аматерско бављење спортом и недовољан број младих са територије Општине који би био укључен у спортске активности.

Готово цјелокупно финансирање спортских клубова и такмичења врши се из Буџета Општине Оштра Лука. Треба још напоменути да су у оквиру рада основних школа организоване спортске секције у атлетици и малом фудбалу гдје подједнако узимају учешће дјечаци и дјевојчице.

КУЛТУРА, НЕВЛАДИНЕ ОРГАНИЗАЦИЈЕ И ВЈЕРСКИ ЖИВОТ

Култура

Недостатак и лоше стање инфраструктуре из области културе, те непостојање установа овог типа, условили су релативно лошу понуду садржаја из ове области. На подручју Општине не

постоји јавна установа културе. Такође, постојећи објекти друштвених домова у појединим мјесним заједницама су у лошем инфраструктурном стању и готово неусловни за било какав квалитетнији вид одржавања културних манифестација. Пројектом реконструкције Друштвеног дома у Мјесној заједници Копривна који је у 2019. години завршен, те завршетком изградње „Спомен собе – скупштинске сале“ у Оштрој Луци у 2020. години, велики дио инфраструктурних проблема кад говоримо о култури ће бити ријешен.

Раније је културна понуда за овај рурални крај била на завидном нивоу. Тако је на примјер, у Оштрој Луци постојала изграђена кино-сала у којој су се редовно приказивали филмови и одржавале приредбе. То довољно говори да ово подручје има завидну културну традицију коју је у данашњем времену потребно поново реafirмисати. Некадашњи објект кино-сале је данас у потпуности реконструисан и не служи више за ове потребе.

Промоцију културно – умјетничког стваралаштва реализује се у оквиру активности секције Културно умјетничког друштва „ Др Младен Стојановић“ Приједор са сједиштем у Копривној. Ова секција у 2018. години броји 40 чланова свих узрасних категорија од чега је 20 дјевојчица и 15 жена.

Централна културна манифестација одржава се у оквиру „Илинданских свечаности“ унутар којих се организују три догађаја: Књижевно вече „Шушњар“, Крсна слава Општине – Свети Пророк Илија и Грмечка корида. Манифестације се одржавају сваке године у првој половини августа. Књижевно вече „Шушњар“ се састоји од додјеле Књижевних награда „Шушњар“ и „Слово Подгрмечка“ те рецитаторског дијела наступа познатих књижевника из региона.

Обиљежавање Дана и Крсне славе Општине подразумијева низ вјерских садржаја: Свету Архијерејску Литургију у Цркви Светог Петра и Павла у Санском Мосту, парастос и полагање вијенаца на Шушњару жртвама геноцида 1945. године (гдје је убијено и покопано око 5.500 Срба и Јевреја – треће по величини стратиште у Босни и Херцеговини у II свјетском рату) и славски ручак.

Грмечка корида је традиционална вишевијековна манифестација по којој је Оштра Лука постала препознатљива. Одржава се сваке прве недеље у августу на Поповића брду у Оштрој Луци. Програм укључује надметање у традиционалним вјештинама и борби бикова.

Такође, како становништво Општине живи у руралним предјелима, задржана је традиција чувања народних обичаја. У том смислу истичу се организовање неколико турнира у „капању“ који имају међуопштински карактер.

Невладине организације

Недовољна укљученост грађана у процес доношења одлука на локалном нивоу огледа се у слабо развијеним организацијама цивилног друштва, односно невладиним организацијама. У Општини Оштра Лука за сада су дјелимично активна само Удружење жена „ВРЕТЕНО“ из Копривне, Удружење произвођача јагодичастог и бобичастог воћа „КИМ“ Оштра Лука и Удружење пољопривредних произвођача „МОСТ“. Удружење жена окупља око 30 чланица које се баве производњом здраве хране и ручном радиношћу. Остала два удружења као фокус свог дјеловања стављају пољопривредну производњу. У протекле три године реализовали су неколико пројеката који се првенствено односе на набавку пољопривредне механизације.

Од буџетских корисника на локалном нивоу потребно је издвојити Општинску организацију Црвеног крста Оштра Лука, Општинску борачку организацију, Ватрогасно друштво и Мјесно удружење пензионера Оштра Лука које функционише у саставу Удружења пензионера Града

Приједора. Такође, како би подстакла рад цивилног сектора и ојачала сарадњу са активним удружењима Скупштина је у 2019. годину донијела Одлуку о критеријумима, условима и начину утврђивања статуса удружења од интереса за Општину Оштра Лука. Ради се о удружењима чије дјеловање превазилази интерес чланова већ је намијењено задовољавању потреба грађана локалне заједнице и то у сљедећим областима: социјалне заштите - помоћ сиромашним и социјално угроженим, помоћ лицима са инвалидитетом, учесницима рата, дјеци и старим особама, здравства, науке, заштите животне средине, људских права, права мањина, област културе, вјерских слобода и друге области од интереса за локалну заједницу. Статус удружења од јавног интереса додијељује се на основу јавног позива на период од четири године. Поред тога усвојен је и Правилник о критеријумима и поступку за додјелу средстава гранта удружењима од интереса за Општину Оштра Лука заједно са образцем захтјева за финансирање програмско-пројектних активности удружења од интереса за Општину Оштра Лука.

Цркве и вјерски живот

На подручју општине Оштра Лука дјелују три вјерске заједнице: Српска православна црква, Исламска вјерска заједница и Католичка црква.

Вјерски живот православаца организован је у оквиру Бихаћко – петровачке и Бањалучке епархије. Православне цркве распрострањене су по читавој територији Општине од којих неке датирају из XIX вијека и претстављају изузетан потенцијал за развој вјерског туризма:

- Црква Свете Тројице у Оштрој Луци (датира из 1871. године; два пута је паљена; обнављана је неколико пута, на примјер од 1969. до 1983. године, а задња обнова је била 2018. године);
- Храм Христа Спаситеља у Оштрој Луци, српско – византијског стила, по свом изгледу јединствен у сјеверозападном дијелу Републике Српске (у изградњи од 2006. године);
- Капела на Марјановића гробљу у Оштрој Луци;
- Спомен Храм Светог Великомученика Кнеза Лазара Косовског и Новомученика Усорачких Отаџбинског рата 1992-1995. у Усорцима (грађен од 2000. до 2005. године);
- Храм Светог Стефана Лазаревића и Преподобне мајке Евгеније кнегиње Милице у Копривни (освећен 2009. године);
- Црква Свете Тројице у Подвидачи (датира из 1905. године);
- Храм Пресвете Богородице Тројеручице у Батковцима (саграђен 2010. године)
- Храм Светог Великомученика Кнеза Лазара у Доњој Козици (саграђен 1993. године);
- Храм Вазнесења Господњег у Будимлић Јапри;
- Храм Рођења Пресвете Богородице у Маринима (саграђен 2005. године) и Храм Светог Илије у Овањској (датира из 1888. године);
- Црква Светог Пророка Илије у Горњој Трамошњи (датира из 1939. године);
- **Као посебно значајно културно-историјско добро на подручју Општине, треба издвојити Цркву Рођења Пресвете Богородице у Маринима** која је по казивању мјештана и градитељским карактеристикама саграђена у 19. вијеку. Представља јединствен примјер цркве грађене у бондрук систему са испуном од шепера у Републици Српској. Одуком Комисије за очување националних споменика у Босни и Херцеговини ова црква је проглашена националним спомеником у Босни и Херцеговини.¹¹ Овај објекат је нажалост у руинираном стању који захтијева потпуну реконструкцију.

¹¹ Комисија/Повјеренство за очување националних споменика Босне и Херцеговине: Информација о донеденој одлуци на 9. сједници, број: 09-02.12-90/17-2, Сарајево, 23.03.2017. године

На територији Општине налазе се још џамија у Будимлић Јапри и католичка Црква/Жупа Светог Анте у Старој Ријеци и Капела Светог Илије у Овањској.

Закључак:

Имајући да на подручју Општине Оштра Лука не постоји установа предшколског образовања и васпитања потребно је у наредном периоду радити на стварању услова како би дјеца раног и предшколског узраста била обухваћена програмима образовања и васпитања. У домену основног образовања потребно је извршити одређена улагања у адаптацију и реконструкцију постојећих школских објеката као и у осавремењавање наставног процеса.

Систем социјалне заштите тренутно је доминантно оријентисан на подршку корисницима кроз новчана давања што је потребно унаприједити, преваходно кроз јачање стручних и организационих капацитета локалне самоуправе и цивилног сектора за пружање подршке социјално угроженом становништву.

Када је у питању систем здравствене заштите на подручју Општине Оштра Лука њега карактерише висока учесталост и трошкови лијечења услјед неповољне демографске структуре и релативно старог становништва, као и смањена ефикасност у пружању здравствених услуга на подручју цијеле територије Општине због велике разуђености терена, недостатка специјализоване медицинске опреме и других потребних капацитета.

Када су у питању области културе и спорта, за наредни период је предвиђен завршетак изградње спортске дворане чиме ће се створити бољи услови за спортисте и рекреативце са подручја Општине као и за организовање већег броја такмичења и спортских дисциплина. Организациони модел функционисања и руковођења спортском двораном ће бити уобличен тако да ствара минимална финансијска оптерећења за Општину. Са друге стране, кориштење услуга дворане мора да буде приступачно ученицима, спортистима, рекреативцима и за одржавање различитих видова манифестација у локалној заједници. Један од најприхватљивијих модела био би припајање или стављање дворане на располагање Основној школи „Десанка Максимовић“ из Оштре Луке. Формирање посебне јавне установе која би руководила двораном са финансијског и организационог аспекта било би најлошије рјешење. С обзиром да на подручју Општине не постоји јавна установа културе потребно је у наредном периоду ревитализовати постојеће објекте друштвених домова у појединим мјесним заједницама како би се омогућило проширење програма културног садржаја и одржавање нових културних манифестација.

Цивилни сектор у Општини Оштра Лука је недовољно развијен о чему говори мали број организација цивилног друштва која активно дјелују. И само учешће грађана у процесу доношења одлука на локалном нивоу је ниско због чега је у наредном периоду потребно радити на подстицању грађанског учешћа и стварању услова за активније дјеловање и рад невладиног сектора. У том правцу већ су подузети одређени кораци (Одлука о критеријумима и начину утврђивања удружења са статусом од јавног интереса) како би се подржао рад удружења која су активна и чије дјеловање доприноси развоју целокупне друштвене заједнице.

ђ) Стање јавне инфраструктуре и јавних услуга

Путна инфраструктура

Општина Оштра Лука у својој надлежности има укупно 185,44 km путне мреже. Од тога укупно је асфалтирано 38,99 km путева, а 144,15 km је макадамски те 2,3 km су земљани путеви. Кроз Општину Оштра Лука пролази Магистрални пут М15 у дужини од цца 6,5 km и прекривен је савременим путним застором. Магистрални пут М15 се налази на правцу Приједор – Сански Мост што Општину Оштра Лука чини добро повезаном са сусједним општинама, ентитетима и државом. На овом путном правцу су три мјесне заједнице (Оштра Лука, Усорци и Копривна) које чине и централни дио Општине.

Кроз Општину пролази и регионални пут Р404 (путни правац Нови Град-Сански Мост) у дужини цца 13 km од чега је на дужини цца 7 km прекривен савремени колловозним застором, а дужина цца 6 km чини макадамску дионицу пута, те крак Р404а дужине цца 4 km који је прекривен савременим колловозним застором (путни правац Будимлић Јапра-Дубовик). Општину Оштра Лука пресјецају и регионални путеви Р405 (путни правац Бања Лука-Бронзани Мајдан-Сански Мост) у насељеном мјесту Сасина дужине око 3,2 km са макадамским колловозним застором и Р406 (путни правац Приједор–Љубија-Стара Ријека-Стари Мајдан-Сански Мост) у насељеном мјесту Стара Ријека дужине око 5,2 km који је прекривен колловозним застором и који је у лошем стању, те је неопходна његова реконструкција.

Може се рећи да је Општина Оштра Лука релативно добро повезана према вани, т.ј. централни дио Општине магистралним путем М15, сјеверозападни дио Општине регионалним путем Р404 и његовим краком Р404а, те регионалним путем Р406. Југоисточни дио је пресјечен незавршеним регионалним путем Р405 (Бања Лука - Сански Мост). Ипак, то се не може рећи и за повезаност унутар Општине (мјесних заједница са административним центром) преко њене територије због неизграђених путева, неповољне конфигурације терена и велике удаљености крајњих тачака Општине Оштра Лука са централним дијелом Општине. У наредној табели је дат преглед путне мреже по мјесним заједницама.

Табела 11. Путна мрежа по мјесним заједницама

НАЗИВ МЈЕСНЕ ЗАЈЕДНИЦЕ	ДУЖИНА И СТАЊЕ ПУТНЕ МРЕЖЕ			
	Укупна дужина (КМ)	асфалт	макадам	земља
Будимлић Јапра	40,0	3,00	37,00	0
Батковци	18,195	3,555	14,64	0
Марини и Овањска	16,8	1,137	15,663	0
Копривна	10,988	6,6685	4,3035	0
Козица	27,3595	3,7565	23,603	0
Трамошња	23,9	0,5985	23,3015	0
Усорци	25,6955	10,0735	15,622	0
Оштра Лука	22,508	11,931	8,577	2,0

Извор: Општина Оштра Лука

Већина мјесних заједница је повезана са административним центром преко путних праваца које се налазе на територији сусједне Општине Сански Мост (Федерација БиХ). Стога је у наредном периоду потребно развијати локалне путне комуникације и повезивати ова насељена мјеста са централним дијелом Општине Оштра Лука. Од највећег значаја за Општину Оштра Лука би био завршетак асфалтирања регионалног пута Р404 (од Будимлић Јапре до границе са Федерацијом БиХ / Сански Мост) у дужини око 6 километара.

Водоснабдијевање

Снабдијевање водом на територији Општине Оштра Лука је ријешено изградњом локалних водовода по мјесним заједницама. Највећи број домаћинстава на комплетној Општини се снабдијева водом из бунара и изворских каптажа.

На Мјесној заједници Оштра Лука водоснабдијевање је ријешено изградњом бунара и пумпне станице „Утвинац“, гдје се вода пумпама транспортује у изграђени базен у засеоку Марјановићи капацитета 75 000 литара одакле се гравитационим цјевоводом дистрибуира до потрошача. На овом водоводу тренутно је прикључено око 60 домаћинстава, док је остали дио становништва ријешен индивидуалним бунарским и изворским захватима, за које се не раде никакве конкретне контроле исправности воде.

У Мјесној заједници Копривна постоји добра дистрибутивна мрежа на коју је прикључено 107 домаћинстава. Постоје изграђена два бунара са пумпном станицом „Ријека“ и изграђена два резервоара капацитета 40 000 литара те два транспортна и гравитациона цјевовода од којих је један у завршној фази изградње.

У Мјесној заједници Будимлић Јапра је урађена каптажа изворишта на Бркића Главици и изграђен резервоар капацитета 40.000 литара. Гравитациони цјевовод од резервоара до Основне школе „Петар Шкундрић“ Будимлић Јапра је у завршној фази изградње. Планирана је и изградња цјевовода ОШ“Петар Шкундрић“ Будимлић Јапра, чијом би изградњом било обухваћено нових око 220 становника.

На подручју Мјесне заједнице Доња Козица постоји изграђена каптажа изворишта „Ђаковића камен“, цјевовод и резервоар за воду који користе 12 домаћинстава. У завршној фази је изградња резервоара капацитета 40.000 литара који ће бити повезан у систем умјесто дотрајалог резервоара. Постоји потреба и за реновирањем изворишта каптаже с тим да није предвиђена изградња нових прикључака.

Мора се напоменути да је снабдијевање водом у критичним љетним данима веома отежано због недостатка довољних количина воде, те да је потребно планирати радове на повећању већих количина воде како би се избјегле несташице воде у овим периодима. Имајући у виду разубјеност самог терена, децентрализовано управљање водним системима, нико не води евиденцију о несташицама водом. Такође, Општина не посједује податке о укупној покривености домаћинстава водоснабдијевањем. Овај проблем Општина Оштра Лука планира ријешити изградњом новог водовода централног дијела Општине Оштра Лука припајањем на Градски водоводни систем Сански Мост, који је у фази припреме и планирања као и изналаска неопходних финансијских средстава за изградњу истог.

Електромрежа

Напајање подручја Општине Оштра Лука електричном енергијом врши се из СН мреже и подијељено је на три надлежне радне јединице Електродистрибуције и то:

- РЈ „Електродистрибуција“ Приједор, која покрива Мјесне заједнице ОштраЛука, Усорци, Копривна, Батковци, Марини и Овањска;
- РЈ „Електродистрибуција“ Нови Град која покрива Мјесну заједницу Будимлић Јапра;
- РЈ „Електродистрибуција“ Бронзани Мајдан која покрива Мјесне заједнице ГорњаТрамошња и ДоњаКозица;

У наредном периоду је планирано укидање 6 кВ напона, чиме би све трафостанице прешле на 20 кВ напон. Поред тога може се рећи да стање средњенапонске дистрибутивне мреже није

потпуно задовољавајуће због тога што је за нормално функционисање средњенапонских водова и постројења неопходна изградња 20 кВ-не расклопнице на подручју Општине. Изградња расклопнице ће омогућити квалитетније напајање дистрибутивних трафостаница 20/0,4 кВ мрежи, са смањеним бројем испада из погона. То подразумева уградњу селективне заштите, тако да ће за случај квара на 20 кВ мрежи, испадати из погона само нужни дио, а не комплетна мрежа, као што је био случај до сада. Током претходних година вршена је израда техничке документације за ПТС Оштра Лука, а у априлу 2018. године започета је изградња расклопнице 20 кВ ПТС Оштра Лука. ПТС Оштра Лука ће бити савремено постројење са дигиталном заштитом и могућношћу даљинског управљања, а њоме ће се постићи далеко већа стабилност и ефикасност у напајању, као и смањењу застоја и прекида.

Квалитет напајања нисконапонске мреже је задовољавајући, али не у потпуности. Дobar дио тачније око 12.000 m нисконапонске мреже је реконструисано и ту је квалитет напајања висок (мрежа на армирано-бетонским стубовима са самоносивим кабловима одговарајућих пресека, као и комбинована мрежа са армирано-бетонским и дрвеним стубовима, такође са самоносивим кабловима) са номиналним напоном 3x380/220В. Постоје дијелови Усораца, Батковаца, Копривне, Овањске и још неких подручја, код којих је реконструкција у току и гдје је квалитет напајања нешто лошији.

На подручју које покрива надлежна РЈ „Електродистрибуција“ Бронзани Мајдан, има дванаест (12) трафо-подручја која су веома разуђена са дужинама ННМ од 69.872 m те СНМ од 24.876 m. Због разуђености и саме конфигурације терена на овом подручју отежано је одржавање линијских водова нарочито у зимском периоду, те снабдијевање на овом подручју није на задовољавајућем нивоу.

У наредном периоду је планирана реконструкција нисконапонске мреже на СТС Бодироже1, СТС Бодироже2 и СТС Ђаковића долине, као и поправка напонских прилика у засеоку Бореновићи који се напајају електричном енергијом са трафостанице Тукови - Бајићи.

Треба нагласити да су сва подручја Општине Оштра Лука покривена електро-енергетском мрежом.

Поштански саобраћај

Носилац организације, рада и развоја поштанског саобраћаја како у Републици Српској тако и на подручју Општине Оштра Лука је Предузеће за поштански саобраћај АД Бања Лука (Поште Српске). Према подацима добијеним од овог предузећа, на подручју Општине Оштра Лука налази се једна јединица поштанске мреже (79263 – Оштра Лука), која је лоцирана у центру насеља Оштра Лука. На подручју које опслужује наведена Пошта постоје три реона за уручивање поштанских пошиљака, чија укупна површина износи 53 км². Објекат у коме је смјештена Пошта, површине 55,48 м², је у власништву Предузећа за поштански саобраћај Републике Српске. Поштанске услуге доступне су у сваком насељеном мјесту Општине Оштра Лука.

Телекомуникације

Централни дио Општине, односно, мјесне заједнице: Оштра Лука, Копривна и Усорци су у високом проценту покривени „тврдом“ телекомуникационом везом. Телекомуникациона инфраструктура је проведена кроз највећи дио ових мјесних заједница и готово да не постоји грађевински објекат који нема техничку могућност прикључења на телекомуникациони саобраћај. С обзиром да су телекомуникационе централе новијег типа, свим корисницима је омогућен и приступ брзом Интернету (АДСЛ). Општина не располаже конкретним подацима о укупној покривености телекомуникационом мрежом, осим да је евидентно да у осталим

мјесним заједницама покривеност „тврдом“ (жичаном) телекомуникационом везом је на доста лошијем нивоу.

На територији Општине Оштра Лука постоје изграђено пет базних станица:

Четири у власништву „Телекомуникације РС“ а.д. Бања Лука и то базне станице „Оштра Лука“, „Копривна“, „Трамoшња“ и „Стара Ријека“ те једна у власништву БХ Телеком Сарајево и то ГСМ базна станица мобилне телефоније „Будимлић Јапра“.

Да би се омогућио поузданији телекомуникациони саобраћај потребно је уградити оптичку телекомуникациону инфраструктуру која ће подржавати различите топологије мреже, као и лаган прелаз са једне архитектуре на другу. Оптичка инфраструктура омогућава интегрисано управљање мрежом, већи капацитет и сигурност, као и постизање смањења неискоришћених капацитета и отклањања уских грла у јавним телефонским мрежама. У наредном периоду неопходно је и извршити потпуну дигитализацију телефонских централа.

ЛОКАЛНА САМОУПРАВА И ЈАВНЕ УСЛУГЕ

Општина Оштра Лука, са претходним називом Српски Сански Мост, формирана је 01.11.1997. године одлуком Народне скупштине Републике Српске од 31.10.1997. године. Сједиште Општине смјештено је у насељу Оштра Лука које представља административно, економско и географско средиште Општине.

Локална самоуправа организована је као јединствена управа која за сада нема унутрашњих организационих цјелина. Тренутно запошљава укупно 23 радника. Од тог броја, 3 запослена су у статусу функционера (начелник, замјеник начелника и предсједник скупштине општине), а 20 су службеници и намјештеници. Посматрајући стручну спрему запослених, у администрацији је запослен 1 службеник са завршеним мастер студијама, 4 са високом стручном спремом, 4 службеника са вишом стручном спремом и 11 радника са средњом стручном спремом.

Законом о локалној самоуправи Републике Српске дефинисан је број радника у општинским и градским администрацијама с обзиром на број становника локалне заједнице. Овај број би се требао ускладити до половине 2021. године. На основу те законске одредбе, у Општинској управи Општине Оштра Лука требало би да дође до смањења броја запослених. Овај процес свакако неће ићи на уштрб смањења квалитета пружања услуга грађанима и предуслова за развој Општине. Такође, у наредном периоду планира се реорганизација Општинске управе у смислу стварања унутрашњих организационих јединица. На тај начин, управа би се модернизовала са јаснијом подјелом обавеза и одговорности запослених и функционера у администрацији.

Зграда у којој су запослени смјештени је монтажног карактера и направљена је са оснивањем Општине. Овај објект не пружа адекватне услове за функционалнији рад пошто има мале просторије гдје је често немогуће одржавати састанке, конференције или радионице. Исти проблем има и локални парламент из разлога непостојања скупштинске сале. Ови проблеми биће ријешени завршетком изградње објекта „Спомен соба – Скупштинска сала“. Ријеч је о објекту у којем ће бити смјештена Спомен-поставка погинулих бораца „б.санске пјешадијске бригаде“, скупштинска сала за сједнице и састанке различитог типа, те канцеларије за остале организације и општинске службе. Такође, планирана је и изградња новог објекта Општинске управе.

Састав Скупштине Општине Оштра Лука чини 15 одборника. Политички живот организован је у 8 општинских одбора политичких странака од којих њих 7 партиципира у сазиву локалног парламента за период 2016-2020. година.

Међуопштинска сарадња са сусједним општинама или оних из региона је веома слабо развијена. Велики потенцијал за успостављање сарадње на том нивоу лежи у активностима између Црвеног Крста Оштре Луке и Црвеног крста Крагујевца. Ова активност узајамног посјеђивања и акција добровољног давања крви траје још од 1982. године, а од 1996. године из Санског Моста настављена је у оквиру рада Црвеног крста Оштре Луке. Као доказ веома чврсте сарадње, Општинска организација Црвеног крста Оштре Луке је добитник „Златног знака“ Црвеног крста Србије 2008. године (једино високо признање које је додијељено ван територије Србије). Такође, Црвени крст Града Крагујевца је добитник „Јубиларног признања“ поводом 20 година постојања и рада Црвеног крста Републике Српске. Други вид сарадње који је потребно унаприједити јесте посјета чланова Културно – умјетничког друштва „Петар Кочић“ Крањ из Словеније за вријеме одржавања „Илинданских свечаности“ у Оштрој Луци. Такође, у процес креирања локалног развоја потребно је укључити бројну популацију са територије наше Општине и Општине Сански Мост, а која живи и ради у иностранству.

Када су у питању остали видови међуопштинске сарадње, она је присутна у погледу комуналних услуга између Општине Оштра Лука и Града Приједора, односно њиховог Комуналног предузећа. Ово предузеће одвози отпад на Регионалну депонију за потребе становника Општине Оштра Лука. У погледу пружања осталих видова заједничких услуга према становницима, не постоје други облици сарадње са другим локалним заједницама.

Други облици сарадње тренутно не постоје. Из тога разлога сарадњу је потребно конципирати успостављањем партнерских односа са другим локалним заједницама из државе и иностранства у свим могућим областима (привредна, културна, спортска и др.).

Предност и ефикасност рада локалне администрације огледа се у брзој и олакшаној процедури остваривања права грађана из различитих области. Ипак, посматрајући одређене слабости свих локалних самоуправа у Републици Српској¹² и за Општину Оштра Лука може се констатовати неколико карактеристика које би требало побољшати у наредном периоду:

- Недовољни финансијски, стручни и организациони капацитети за привлачење домаћих и страних инвестиција;
- Недостатак стручних људских ресурса у појединим областима;
- Недостатак финансијских средстава за извршавање надлежности;
- Оптерећеност општинског буџета финансирањем сопствене администрације и социјалних потреба становништва;
- Недовољна средства у буџету за инвестиције и развој локалне заједнице.

е) Заштита животне средине укључујући смањење ризика од катастрофа/несрећа

На подручју Општине Оштра Лука нису вршена никаква мјерења квалитета ваздуха и не постоји мониторинг квалитета ваздуха, као ни континуирани систем контроле и праћења квалитета воде у водотоцима. Нису вршена значајна истраживања стања животне средине и процјена утицаја животне средине на здравље становника Општине Оштра Лука. С обзиром да

¹² “Стратегија развоја локалне самоуправе у Републици Српској за период 2017. – 2021. година”; Бања Лука, јул 2017.године, стр.20; преузето са: <http://www.vladars.net>

Општина Оштра Лука спада у категорију изразито неразвијених општина, самим тим немамо значајних привредних загађивача животне средине. Када се томе дода и то да територију Општине Оштра Лука заузимају шумске површине приближно 48% од укупне територије Општине, може се рећи да је Општина Оштра Лука чиста и еколошки здрава средина.

Међутим, мора се истаћи чињеница да се у послеријатном периоду, привредни развој углавном заснивао на искориштавању природних богатстава, што је довело до значајног уништавања шумских подручја, појаве клизишта и угрожавања квалитета водоизворишта. Искориштавањем природних ресурса и њиховом прерадом настају различити отпадни материјали, те самим тим човјек све више утиче на своју околину у негативном смислу. Из напријед наведеног произилази да треба обратити пажњу на унапређење и очување чисте и здраве средине (регулација збрињавања дивљих депонија којих је по процјени око 20, селективно збрињавање отпада, регулација оборинских и отпадних вода и сл.), а посебно се треба посветити изграђивању еколошке свијести грађана, као и успостављању система мониторинга животне средине. Када се овоме дода унапређење пољопривреде, производња здраве хране и развој туризма, јасно је да унапређења у области заштите животне средине представљају веома важан стратешки правац Општине Оштра Лука.

Просторним планом Општине Оштра Лука предвиђено је да се уреди област заштите природе и животне средине (зоне природног ризика и зоне угрожености са мјерама заштите животне средине и других заштићених простора).

Посебан изазов за рад свих надлежних служби по питању очувања животне средине и смањења ризика од природних катастрофа представљају заостала минска поља. С обзиром да се територија Општине простире дуж ентитетске границе, завршетком рата у БиХ 1995. године, одређени дијелови који су били у подручју ратних сукоба остали су минирани. По подацима МАК-а укупно 5.938.000 m² је под такозваним „сумњивим површинама“ гдје постоји потенцијална пријетња од постојања мина. Од те површине до сада је деминирано 80.000 m². Рад на деминирању се врши континуирано, с тим да је тај процес у потпуности изван ингеренције локалне заједнице. Деминирање врше припадници Цивилне заштите Републике Српске у складу са својим плановима и приоритетима.

Када су у питању други изазови по питању природних катастрофа, потребно је истаћи сљедеће:

- поплаве су релативно честа појава и до њих углавном долази у долинама ријека Сане, Козице и Јапре, са тенденцијом изливања и угрожавања приобалних пољопривредних површина и саобраћајница;

- због великог дијела територије који је руралан, ненасељен и покривен шумом, пожари су такође честа појава. У просјеку, на годишњем нивоу ватрогасно друштво има око 50 интервенција.

У току 2018. године, Општина Оштра Лука је била партнер у два пројекта („FloodLife“ и „Safe“). Захваљујући њима, Општина је у трајно власништво добила специјализовану опрему: чамци, ронилачка опрема, опрема за спасавање под водом и над водом, рафтинг опрема, опрема за узбуњивање и комуникацију и др. На тај начин унапређени су капацитети Општинске Цивилне заштите и Ватрогасног друштва Оштра Лука у дјеловању против природних непогода. Такође, у Оштрој Луци, на ријеци Сани, постављен је мјерни инструмент Хидрометеоролошког завода Републике Српске који ће дигиталним путем пратити висину водотока ријеке. И поред настојања и извјесних успјеха да се набави одговарајућа специјализована опрема у области

ватрогаства и цивилне заштите, потребно је још пуно урадити да би се ниво заштите од природних непогода ставио на виши ниво. У том смислу, као приоритети се истичу:

- Изградња ватрогасног дома јер су тренутно опрема и возила смјештени у неадекватном простору;
- Набавка специјализованих ватрогасних возила, превасходно камиона, јер тренутна 2 којима друштво располаже су стара и често због конфигурације терена и велике разубјености Општине не могу да адекватно одговоре у смислу брзине и квалитета пружања заштите од пожара и у другим ситуацијама;
- Оснаживање Друштва у смислу повећања броја ватрогасаца;
- Набавка нове или замјена старе и дотрајале опреме која с обзиром на специфичности кориштења има ограничен рок трајања.

Прикупљање и одвоз отпада

Прикупљање и одвоз отпада на територији Општине Оштра Лука је организован само у централном дијелу општине у три мјесне заједнице (Оштра Лука, Усорци и Копривна), гдје је услугом одвоза отпада обухваћено око 57% становника Општине Оштра Лука. Прикупљање се обавља једном седмично, односно сваке сриједице намјенским камионом и одвози на Регионалну депонију Курево - Град Приједор која је од центра Општине Оштра Лука удаљена цца 25 километара. Прикупљањем и збрињавањем чврстог отпада обухваћено је око 300 домаћинстава и 25 пословних субјеката. Услуге прикупљања и транспорта чврстог отпада обавља привредно друштво „КОМУНАЛНЕ УСЛУГЕ“ а.д. Приједор. Општина нема уговора са другим субјектима (правним или физичким лицима) нити са јавним институцијама. Отпад се прикупља и одвози на класичан начин без одвајања корисног отпада тако да је скупљање секундарних сировина сведено на прикупљање старог жељеза и осталих метала. На подручју Општине је процијењено да постоји око 20 дивљих депонија које су већином на територији Општине која није покривена услугом одвоза и збрињавања отпада. Треба нагласити да је у претходном периоду усвојен План управљања отпадом Општине Оштра Лука за период 2012 - 2017. година („Службени гласник општине Оштра Лука“, број: 3/13), којим је предвиђено спречавање настанка дивљих депонија и санирање постојећих, проширење покривености територије прикупљања отпада, селективно прикупљање отпада (успостављање зелених отока), као и свих осталих регулатива. У складу са наведеним планом је изграђено четири од шест предвиђених зелених отока. Зоне проширења покривености збрињавања отпада су вршене у оквиру Мјесних заједница Оштра Лука, Копривна и Усорци, које су биле већ обухваћене услугом одвоза отпада. Планом није реализовано проширење збрињавања отпада Мјесне заједнице Будимлић Јапра, гдје је предвиђено и изградња два зелена отока. Упоредо с тим потребно је кроз кампању подизања јавне свјести грађана обезбиједити услове за трајно очување животне средине.

Канализација

На Општини Оштра Лука не постоји изграђен канализациони систем. Овај проблем збрињавања фекалних и површинских вода је ријешен индивидуално, изградњом индивидуалних одговарајућих септика. Постоји читав низ изграђених појединачних или заједничких канализационих система који се најчешће одводе у сливове ријека и мањих рјечица на територији наше Општине. Збрињавање и одвођење површинских вода се одводи низом каналних система индивидуалног типа. Ово представља велики проблем са станишта очувања и заштите животне средине. С обзиром на овакво стање, јасно се види потреба и стратешки правац Општине Оштра Лука у квалитетном рјешавању ових проблема кроз пројекте изградње канализационог система Општине.

ж) Стање просторно планске документације

За простор Општине Оштра Лука је израђен и усвојен Просторни план Општине Оштра Лука 2012-2032., који је усвојен одлуком Скупштине Општине Оштра Лука број: 01-022-61/18 од: 25.07.2018. године. Такође од важећих докумената просторно-планске документације нижег реда је усвојен:

- Регулациони план РЖР Љубија – „Централна рудишта“ на територији Града Приједора и Општине Оштра Лука број: 01-022-59/15 од: 12.10.2015. године и
- Измјена дијела Регулационог плана РЖР Љубија – „Централна рудишта“ на територији Града Приједора и Општине Оштра Лука број: 01-022-94/18 од: 19.09.2018. године.

У наредном периоду, приоритет у доношењу просторно-планске документације има урбанистички план Општине као и поједине врсте регулационих планова.

Важећи документ просторно планске документације вишег реда је Просторни план Републике Српске до 2025. године.

Закључак:

Општина Оштра Лука је путном инфраструктуром добро повезана према сусједним општинама и градовима (Сански Мост и Приједор) и даље према путној мрежи Републике Српске и БиХ, али је саобраћајна повезаност унутар општине, од административног центра до мјесних заједница, нешто лошија због неповољне конфигурације терена и велике удаљености крајњих тачака Општине Оштра Лука од централног дијела. Због тога ће у наредном периоду бити потребна улагања на развијању локалне путне комуникације како би се осигурала боља повезаност свих насељених мјеста са централним дијелом Општине.

У погледу комуналне инфраструктуре потребна су одређена улагања у пројекте водоснабдијевања како би се избјегле ситуације несташице питке воде услед неповољних временских прилика. То је прије свега планирано кроз изградњу новог водовода у централном дијелу Општине и његовом припајању на Градски водоводни систем Општине Сански Мост. На подручју Општине Оштра Лука не постоји изграђен канализациони систем и његова изградња је свакако приоритет Општине у наредном периоду.

У наредном периоду неопходно је изградити и нову зграду Општинске управе обзиром да се тренутни објекат у којем су запослени смјештени монтажног карактера и користи се од оснивања Општине као привремено рјешење које већ сада не пружа адекватне услове за функционисање и рад локалне администрације.

У области заштите животне средине и смањења ризика од елементарних непогода и ванредних ситуација потребно је интервенисати како би се подигла ефикасност рада ватрогасне службе, првенствено кроз изградњу адекватних просторија (ватрогасног дома) и набавку потребне опреме и возила да би брже и квалитетније могли дјеловати у пружању услуга заштите од пожара али и у другим ситуацијама. У сфери заштите животне средине и смањење ризика од природних катастрофа посебан изазов представљају заостала минска поља имајући у виду да се Општина Оштра Лука већим дијелом своје површине налази дуж међуентитетске линије.

з) Анализа буџета и пројекције средстава за финансирање реализације стратегије развоја

Табела 12. Преглед извршења Буџета Општине Оштра Лука за период 2014 – 2018. година

ИЗВРШЕЊЕ БУЏЕТА	2014	2015	2016	2017	2018
ПРИХОДИ					
Порез на лична примања и од с.дјелатности	55.863,00	57.112,00	58.101,00	58.958,00	49.494,00
Порез на имовину	18.216,00	24.428,00	27.425,00	21.754,00	21.855,00
Порез на промет	30,00	18.093,00	900,00	334,00	17.524,00
Инди­ректни порези (УИО)	812.120,00	867.486,00	881.833,00	847.541,00	924.547,00
Остали порески приходи					82,00
УКУПНО ПОРЕСКИ ПРИХОДИ	886.229,00	967.119,00	968.259,00	928.587,00	1.013.502,00
НЕПОРЕСКИ ПРИХОДИ					
Административне накнаде и таксе	14.915,00	20.306,00	18.654,00	17.248,00	16.300,00
Комуналне накнаде и таксе	6.555,00	7.324,00	8.711,00	8.465,00	7.222,00
Накнаде по разним основама	46.724,00	225.025,00	229.023,00	185.578,00	174.813,00
Новчане казне		650,00	50,00		15,00
Остали непорески приходи	13.902,00	21.116,00	22.472,00	9.426,00	7.610,00
УКУПНО НЕПОРЕСКИ ПРИХОДИ	82.096,00	274.421,00	278.910,00	220.717,00	205.960,00
Грантови из земље	48.820,00	14.118,00	3.000,00		7.231,00
Трансфери јединицама локалне самоуправе	72.125,00	155.143,00	143.097,00	126.385,00	552.653,00
Примици од узетих зајмова					150.000,00
УКУПНИ ПРИХОДИ И ПРИМИЦИ	1.089.270,00	1.410.801,00	1.393.266,00	1.275.689,00	1.929.346,00
РАСХОДИ					
Расходи за лична примања	488.637,00	463.113,00	469.305,00	496.742,00	508.938,00
Расходи на основу коришћења роба и услуга	227.443,00	238.441,00	270.329,00	241.563,00	247.113,00
Расходи за камата за примљ.кредите	43.196,00	35.671,00	27.296,00	19.335,00	13.449,00
Субвенције	39.172,00	41.785,00	45.235,00	47.517,00	55.678,00
Грантови	84.177,00	76.730,00	76.671,00	88.633,00	102.121,00
Дознаке грађанима које се исплаћују из буџета	153.644,00	185.420,00	207.130,00	200.847,00	201.637,00
Трансфери фондовима обавез.соц.осигурања					318,00
УКУПНИ РАСХОДИ	1.036.269,00	1.041.160,00	1.095.966,00	1.094.637,00	1.129.254,00
ИЗДАЦИ					
Издаци за произ.сталну имовину		17.559,00	5.774,00	36.021,00	95.951,00
Издаци за набавку опреме	25.814,00	3.294,00	79.527,00	5.353,00	7.465,00
Издаци за набавку ситног инвентара		516,00	1.351,00		2.755,00
Издаци за прибављање земљишта	1.054,00	25.000,00			20.000,00
Издаци за нефин.имовину из трансакција					97.179,00
Издаци за отплату главнице прим. зајмова у земљи	116.291,00	138.401,00	145.844,00	137.378,00	93.885,00
Остали издаци				38	43.168,00
Нераспоређени суфицит		184.871,00			
Разлика у финансирању	-90.158		64.804,00	2.262,00	439.698,00
УКУПНИ РАСХОДИ И ИЗДАЦИ	1.089.270,00	1.410.801,00	1.393.266,00	1.275.689,00	1.929.355,00

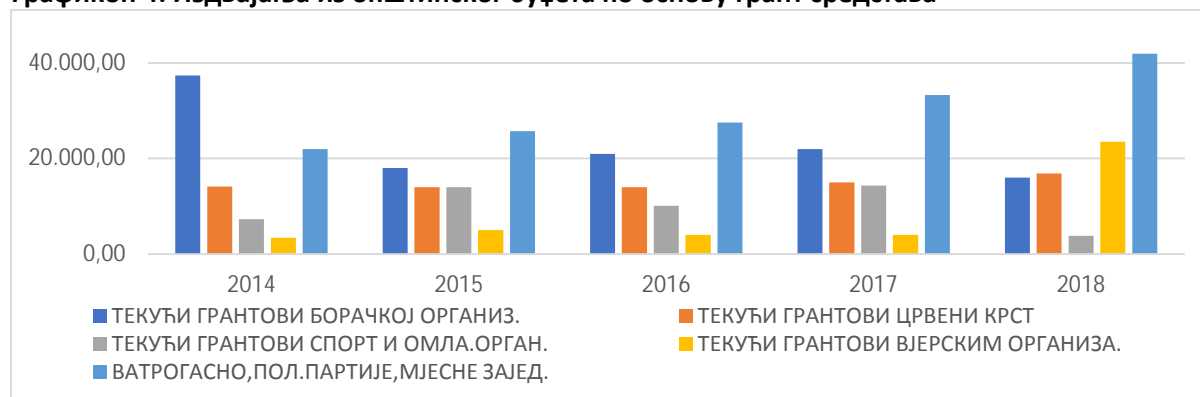
Извор: Општина Оштра Лука

На основу података о извршењу Буџета Општине Оштра Лука за период 2014 - 2018. година може се видјети да готово све категорије буџетских прихода, осим прихода од инди­ректних

пореза, показују тренд пада. Међутим, приходи од индиректних пореза су у претходном периоду доминантно учествовали у структури укупних прихода са више од 50% што се значајно рефлектовало на укупан Буџет. Слика Буџета у 2018. години је значајно поправљена захваљујући трансферу у износу од 552.653 КМ који је са нивоа републичких институција (Министарства финансија, Министарства управе и локалне самоуправе РС и других) дозначен Општини. Овдје треба нагласити да због специфичног положаја Општине Оштра Лука (изразито неразвијена општина са малим бројем становника) постоји значајна подршка републичких институција (Владе Републике Српске и надлежних министарстава) у финансирању развојних пројеката на овом подручју. То је могуће очекивати и у наредном периоду, а сходно Правилнику о критеријумима и поступку за додјелу финансијских средстава неразвијеним и изразито неразвијеним јединицама локалне самоуправе.

На страни расхода доминирају издвајања за лична примања запослених, расходи по основу коришћења роба и услуга, дознаке грађанима које се исплаћују из буџета те субвенције и грантови. Субвенције су се прије свега односиле на подршку пољопривредној производњи гдје је у протеклом периоду издвајано у просјеку око 35.000 КМ годишње те у области образовања и здравствене заштите, око 12.000 КМ годишње. Из општинског буџета се годишње по основу грантова издваја између 75 и 100 хиљада конвертибилних марака, с тим да су ова издвајања већа уназад неколико година. У вези с тим треба још једном напоменути да је у 2019. години Скупштина Општине донијела Одлуку о критеријумима, условима и начину утврђивања статуса удружења од општег интереса за Општину Оштра Лука и Правилник о начину финансирања истих.

Графикон 4: Издвајања из општинског буџета по основу грант средстава

Извор: Општина Оштра Лука

Када су у питању капиталне инвестиције, у 2018. години дошло је до значајног повећања улагања у капиталне пројекте на подручју Општине. У 2018. години реализовани су пројекти у вриједности од 481.922 КМ. Овдје се ради о пројектима улагања у образовање (санација објеката основних школа) и изградње комуналне инфраструктуре (јавна расвјета, путна мрежа) те завршетка изградње Скупштинске сале и Спомен-собе у Оштрој Луци. Наведени капитални пројекти су већим дијелом финансирани из вањских извора, средствима Владе Републике Српске и Владе Србије као и путем финансијског механизма Инвестиционо-развојне банке РС.

Процјена финансијског оквира за имплементацију Стратегије полази од актуелних трендова у финансирању развојних пројеката те планских докумената за наредни период укључујући и Документ оквирног буџета (ДОБ) за период 2020 – 2022. година. У складу с тим прогноза за наредни осмогодишњи период и могућности за финансирање пројеката дефинисаних у

Стратегији, поред прихода буџета, укључиће средства из уговорених финансијских аранжмана (кредитна и грант), средства подршке републичких институција, властита средства партнера и корисника, те грант средства која ће Општина, институције и НВО обезбиједити аплицирајући на различите јавне позиве.

Као што је већ поменуто у протекле три године дошло је до значајног повећања издвајања за приоритете и капиталне пројекте у односу на ранији период. Ради се прије свега о повећаном учешћу финансирања из екстерних извора, трансферима са нивоа републичких институција и реализацији значајнијих инфраструктурних пројеката који су започети још у 2017. години а њихов наставак и завршетак је предвиђен у наредном периоду. Сходно томе у структури финансирања очекује се да и даље доминантно учешће имају екстерни извори, више од 70%, док ће се из општинског буџета обезбиједити преостали проценат средстава. Такође, у наредном периоду предвиђен је и активнији наступ према расположивим донаторским средставима из ЕУ и других међународних фондова обзиром да Општина у протеклом периоду није у потребној мјери користила могућности по основу ових извора финансирања. На основу урађене процјене укупна средства на располагању за наредни осмогодишњи период износе око 7.500.000 КМ, односно, у просјеку нешто изнад 900.000 КМ годишње. Од тога је већина средстава предвиђена за реализацију пројеката у области друштвеног развоја, око 60%, за пројекте економског развоја 15%, а за заштиту животне средине 25% укупних средстава.

2.2 SWOT анализа и стратешко фокусирање

а) Преглед унутрашњих и спољних фактора – SWOT анализа.

У наредном тексту презентовани су резултати проведене SWOT анализе која у методолошком смислу представља повезницу између садашњег стања, које је утврђено претходном социо-економском анализом и жељеног будућег стања које се дефинише стратешким планом развоја. На основу тога урађена је анализа пријетњи и прилика као и њихово усаглашавање са снагама и слабостима Општине. SWOT анализа нам тиме даје корисне информације за усклађивање општинских капацитета и способности са окружењем у којем Општина дјелује.

Табела 13:SWOT анализа

<p>СНАГЕ</p>	<ul style="list-style-type: none"> Û повољан географски положај у односу на путне правце регионалног и државног значаја за контакте са значајним центрима у окружењу и држави; близина траси будућег ауто-пута Приједор-Бања Лука; близина границе са Хрватском (Европском унијом); Û Близина Националног парка “Козара” и Бање Луке као административно-привредног центра Републике Српске; Û повољни природни услови (клима, педолошке карактеристике, геоморфолошке карактеристике) Û расположивост и богатство природних ресурса: налазишта руде, водотоци и изворишта воде, плодно земљиште и шумско богатство; Û повољни природни услови и традиција у сточарству, воћарства, производњитрадиционалне хране, сакупљању љековитог и шумског биља и плодова те пчеларству; Û успостављена производња купине и малине као препознатљивог производа за општину; Û амбијенталне карактеристике и богато културно – историјско наслијеђе, традиција и етно укључујући „Грмечку кориду” као вишевијековну традиционалну манифестацију Û очувана животна средина и природне вриједности; значајан потенцијал обновљивих извора енергије (енергија биомасе, хидро енергија, соларна енергија); Û водоток ријека Сане, Јапре и Козица сачуван од индустријског онечишћења
<p>СЛАБОСТ И</p>	<ul style="list-style-type: none"> ○ низак ниво запослености укупног радно-способног становништва, неповољна образовна и социјална структура становништва; ○ синтетички индикатор развијености је испод нивоа Републике, што подразумијева: низак ниво продуктивности рада предузећа, низак ниво страних улагања, недостатак квалификоване радне снаге, недовољну регионалну сарадњу предузећа и др.; ○ неповољна старосна структура становништва; ○ депопулација на нивоу Општине и одлазак младог становништва; ○ недовољни капацитети за привлачење инвестиција, недовољно развијена мала и средња предузећа, низак предузетнички капацитет (непостојање предузећа - локалних привредних лидера), недостатак нових брендова; ○ монолитна привредна структура са доминантним учешћем пољопривреде у укупној структури; ○ неразвијен аграрни сектор (лоша едукацијска основа, уситњени посједи, застарјела механизација, неорганизован тржишни наступ, неконтролисана употреба хемијских средстава и др.); ○ недовољно изграђена привредна инфраструктура; ○ незадовољавајуће стање локалне путне мреже; ○ разуђеност терена цјелокупне територије општине; ○ недостатак система управљања отпадом (дивље депоније, непостојање локалних

	<p>трансфер станица);</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ лоше стање система енергетске и телекомуникационе инфраструктуре (неизвршена гасификација, непокривеност читавог подручја мрежом за мобилну конекцију и др.); ○ непотпуна истраженост минералних сировина и других природних ресурса; ○ недостатак предузетничке традиције; ○ недовољан број стационарних капацитета и неразвијена туристичко-рекреативна понуда; ○ лоша инфраструктура за културну, туристичку и спортско-рекреативну понуду; ○ непостојање институција за шири друштвени развој (дом културе, библиотека, дјечији вртић, центар за социјални рад); ○ недовољна активност и неразвијеност струковних удружења и невладиних организација; ○ лоша водоводна и електро мрежа; ○ непостојање канализационе мреже; ○ значајан дио површине општине који је још увијек под минским пољима; ○ неконтролисана сјеча шумских ресурса, посебно у приватном власништву; ○ недовољно израђена планска и стратешка документација; ○ недостатак обучености и искуства у спровођењу пројеката на локалном и регионалном нивоу финансираних од различитих нивоа власти, организација и институција (посебно оних који се финансирају из ЕУ фондова). ○ неопремљеност ватрогасне службе за ефикасно дјеловање приликом заштите од пожара и у другим ванредним ситуацијама
<p>ПРИЛИКЕ</p>	<ul style="list-style-type: none"> Ў развој интензивније пољопривредне производње кроз: мини сточарске фарме, подизање нових плантажа воћа, пластеника и стакленика (за рано поврће и цвијеће), производња пољопривредних производа дефинисаног географског поријекла; стварање предуслова за обуку пољопривредника; Ў иницијатива у покретању пројеката у области развоја локалних институција и инфраструктуре; Ў расположиви домаћи и страни инвестициони фондови; Ў завршетак реконструкције путне саобраћајнице Бања Лука – Сански Мост; Ў близина великих урбаних центара за образовање, пласман производа, потенцијално тржиште, и заједничких наступа; Ў започети реформски процеси и пројекти на нивоу БиХ и РС који су покренути у циљуповећања ефикасности рада локалних самоуправа; Ў регионлно препознатљиво пословно подручје и заинтересованост инвеститора за улагања на подручју сусједних општина и градова (Сански Мост и Приједор) који се наслањају на територију општине Оштра Лука; Ў пораст интереса за активним одмором, специфичним врстама туризма (сеоски, ловни, адреналински, вјерски туризам) и алтернативним програмима едукације (настава у природи или рекреативна настава); Ў сарадњасатуристичкиморганизацијамауокружењу; Ў порастинтересазабиолошкивриједном, здравомидомаћомхраном; Ў интересвишихнивоавласти, организацијаиудружењазаподстицањепољопривредеивећеинтересовањедонатораза сеоскусредину; Ў исказани интерес страних инвеститора за куповину “РудникажељезнерудеЉубија” и ревитализацијурада (експлоатацијуруде) Ў близинаунутрашњеимеђународнежељезничкеипутнеинфраструктуре
<p>ПРИЈЕТЊЕ</p>	<ul style="list-style-type: none"> ○ смањење броја становника; ○ реорганизација појединих локалних установа са тенденцијом њиховог смањења обима рада или гашења; ○ мала заинтересованост младих људи за живот у руралним срединама;

- недовољна инвестициона активност и опште лоше економско и политичко стање у држави;
- јака конкуренција у области аграра и других привредних грана, из других општина, региона и иностранства;
- недостатак инвестиција у животну средину и занемаривање концепта одрживог развоја;
- недовољна буџетска улагања у инфраструктуру, образовање и привреду;
- неповољна пореска и подстицајна политика;
- споро усвајање европске регулативе и стандарда.

б) Стратешко фокусирање

Стратешки фокуси будућег развоја Општине Оштра Лука дефинисани на основу претходно урађене ситуационе анализе и идентификованих снага и слабости, односно, прилика и пријетњи. Сходно томе будуће интервенције биће усмјерене у три стратешка правца:

Табела 14: Стратешки фокуси

1.	Изградња ефикасније привредне структуре која ће омогућити веће запошљавање и бољу реализацију постојећих економских потенцијала у пољопривреди, туризму и прерађивачкој индустрији
2.	Јачање друштвеног и економског развоја кроз унапређење институционалних и људских капацитета локалне заједнице
3.	Унапријеђење система заштите животне средине и смањење ризика од елементарних непогода и ванредних ситуација

1.Изградња ефикасније привредне структуре која ће омогућити веће запошљавање и бољу реализацију постојећих економских потенцијала у пољопривреди, туризму и прерађивачкој индустрији. Потребу за изградњом ефикасније привредне структуре намеће чињеница да су значајне компаративне предности и економски потенцијали општине још увијек недовољно искориштени. У првом реду мисли се на пољопривредну производњу гдје постоји богата традиција и респектабилна сировинска база, поготово у воћарству, али гдје недостају прерађивачки капацитети, који би омогућили производњу производа више додате вриједности, те организован откуп и пласман на тржиште по повољнијим цијенама за произвођаче. Из сличне перспективе може се говорити и о шумарству обзиром да ни у тој дјелатности нема успостављених прерађивачких капацитета иако је на подручју општине евидентирано богатство шумских ресурса.

Општина Оштра Лука, као мала и изразито неразвијена локална заједница, своју препознатљивост жели да гради и на понуди различитих туристичких садржаја. Догађаји и традиционалне манифестације, попут „Грмечке кориде“, требају се додатно промовисати како би се кроз сегмент манифестационог туризма отворила врата и за друге елементе туристичке понуде, првенствено у областима ловног/риболовног, агро-руралног, вјерског и адреналинског туризма. У том правцу неопходно је додатно развијати туристичку инфраструктуру те изградити смјештајне капацитете како би се потенцијали у туризму боље реализовали и ставили у функцију запошљавања и економског развоја.

2.Јачање друштвеног и економског развоја кроз унапређење институционалних и људских капацитета локалне заједнице. Као млада и недовољно развијена локална заједница, Оштра Лука има потребу за даљњим јачањем својих институционалних капацитета а посебно за развојем људских потенцијала. Фокус је на задржавању младог и радно способног становништва ради чега је неопходно активно радити на побољшању квалитета живота на

свим подручјима Општине и проширењу понуде друштвених садржаја, посебно за дјецу и младе. У том смислу потребна су значајна улагања у комуналну инфраструктуру, водоводну и канализациону мрежу, модернизацију путних саобраћајница, изградњу и адаптацију објеката за извођење спортских и културних садржаја, те унапређење система здравствене и социјалне заштите. Предуслов за то је ефикасна локална управа и активан цивилни сектор који имају капацитет да спроводе различите пројекте друштвеног развоја. Сходно томе, стратешко усмјерење у наредном периоду биће стварање услова за ефикаснији рад локалне администрације те јачање капацитета невладиног сектора како би били у стању да међусобно сарађују и активно дјелују по питањима од интереса грађана.

3. Унапријеђење система заштите животне средине и смањење ризика од елементарних непогода и ванредних ситуација. У области заштите животне средине фокус будућих активности неопходно је ставити на заштиту и уређењу ријечних корита, заштиту од пожара и мина, обзиром да су у тим подручјима препознати највећи ризици за очување животне средине и безбједност грађана. Имајући у виду евидентиране штете од поплава и пожара на шумским подручјима у протеклом осмогодишњем периоду, потребно је обезбиједити услове за ефикаснији рад Ватрогасне службе како би била у стању да активно дјелује током цијеле године. Такође, неопходно је радити на санацији и рјешавању питања дивљих депонија и проширењу услуге организованог прикупљања и одвожења отпада на ширем подручју општине.

2.3 Визија развоја и стратешки циљеви, са индикаторима

а) Визија развоја

ВИЗИЈА РАЗВОЈА ОПШТИНЕ ОШТРА ЛУКА ОПШТИНА ОШТРА ЛУКА - СРЕДИНА У КОЈОЈ ЉУДИ ОСТАЈУ И ЖИВЕ ОД СВОГ РАДА

б) Стратешки циљеви, са индикаторима

1. Успостављена конкурентна привредна структура која омогућава запошљавање и раст прихода
2. Побољшан квалитет живота за становнике Општине Оштра Лука
3. Очувана и безбједна животна средина

Табела 15: Индикатори (утицаја) реализације стратешких циљева

СТРАТЕШКИ ЦИЉ 1	Индикатор (утицаја)	Полазна вриједност (2018.година)	Циљна вриједност (2027. година)	Веза са SDG развојним правцима и покретачима
Успостављена конкурентна привредна структура која омогућава запошљавање и раст прихода	Укупан годишњи приход пословних субјеката регистрованих на подручју Општине	2.782.209 КМ	3.500.000 КМ	Развојни правац 2. (акцелератори 2.1 и 2.2) и Развојни правац 3. (акцелератор 3.1, 3.2, 3.3 и 3.4).
	Број незапослених	630	550	
	Број запослених	318	365	
	Просјечна нето плата на подручју Општине	740 КМ	1.000 КМ	
СТРАТЕШКИ ЦИЉ 2	Индикатор (утицаја)	Полазна вриједност (2018)	Циљна вриједност (2027)	Веза са SDG развојним правцима и покретачима
Побољшан квалитет живота за становнике општине Оштра Лука	Степен развијености Општине Оштра Лука у складу са Одлуком Владе РС о категоризацији јединица локалне самоуправе ¹³	Изразито неразвијена општина	Неразвијена општина	Развојни правац 1. (акцелератор 1.2), Развојни правац 2. (акцелератор
	Негативни миграциони салдо			

¹³ На основу Одлуке о критеријима за оцјену степена развијености из 2019. године дефинисани су сљедећи критеријуми развијености: остварени укупни приходи регистрованих привредних субјеката у претходној години на нивоу ЈЛС по становнику; остварени буџетски приходи у претходној години на нивоу ЈЛС по становнику; стопа незапослености; густина насељености; укупан број регистрованих возила на подручју ЈЛС у односу на укупан број регистрованих возила у РС; број ученика који похађају основну школу у односу на број становника на нивоу ЈЛС; општа стопа природног прираштаја на нивоу ЈЛС; број пословних субјеката на нивоу ЈЛС у односу на укупан број пословних субјеката у Републици Српској; вриједност извршених радова према врсти грађевинских објеката и стамбена изградња на нивоу ЈЛС у односу на укупну вриједност у РС.

Општине (петогодишњи просјек)	- 47	- 25	2.3) и Развојни правац 3. (; акцелератори: 3.1, 3.2, 3.3 и 3.4)
Удио становника у доби од 15 – 64 године у укупном броју становника	64%	68%	

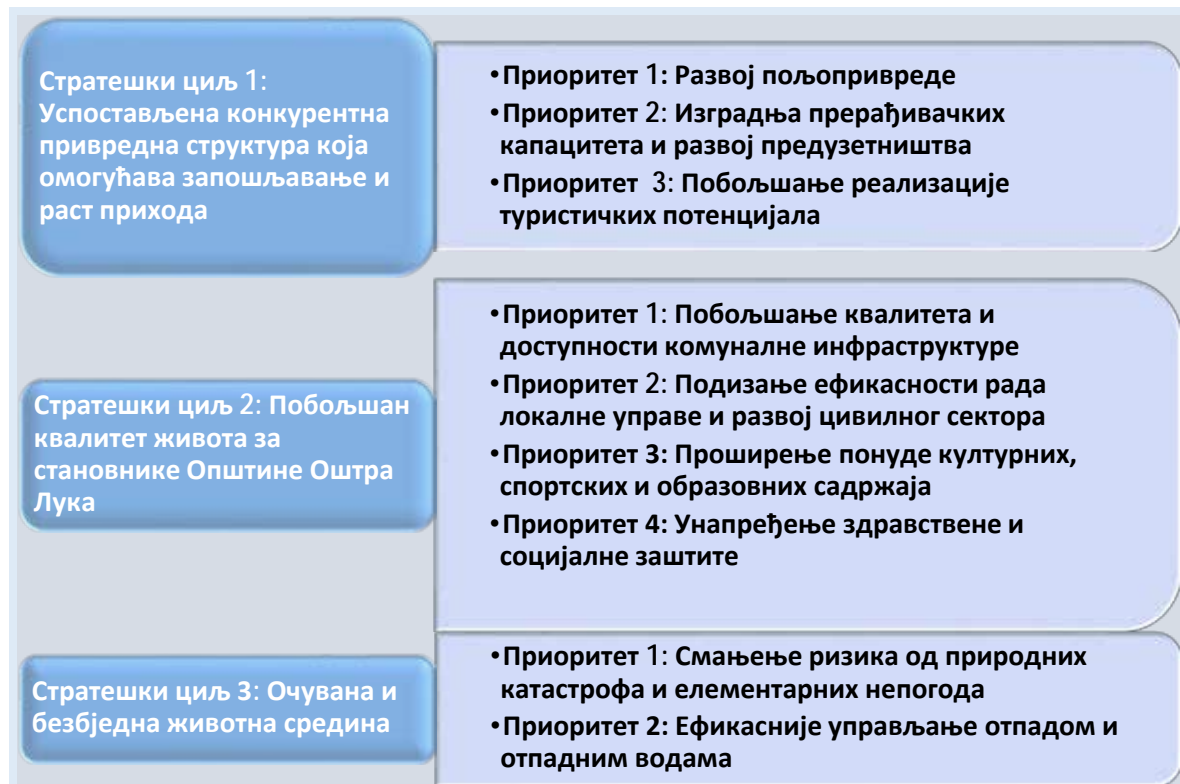
СТРАТЕШКИ ЦИЉ 3 Очувана и безбједна животна средина	Индикатор (утицаја)	Полазна вриједност (2018)	Циљна вриједност (2027)	Веза са SDG развојним правцима и покретачима
	Процент укупног броја становника који су укључени у систем организованог прикупљања отпада	57%	65%	Развојни правац 2; Акцелератор: A2.5.
	Ниво пријављених штета од поплава, пожара и других елементарних непогода – осмогодишњи просјек	150.000 КМ	70.000 КМ	

Напомена: Даља повезаност овог стратешког документа са правцима одрживог развоја је детаљно образложена на страници 53. и 54.

3. Приоритети и мјере са индикаторима

Приоритети, заједно са пратећим мјерама, дефинисани су у наредном тексту као кључна подручја дјеловања за остварење претходно наведене визије и стратешких циљева. Сходно томе, приоритети су груписани под релевантним стратешким циљевима (Слика 3).

Слика 3: Приоритети груписани по стратешким циљевима

а) Преглед приоритета и припадајућих мјера са индикаторима

Приоритети за Стратешки циљ 1 са припадајућим мјерама приказани су у Табели 16. У склопу сваког приоритета дефинисани су индикатори (крајњег) резултата са почетним и циљним вриједностима.

Табела 16: Приоритети за Стратешки циљ 1 са припадајућим мјерама

СТРАТЕШКИ ЦИЉ 1 ПРИОРИТЕТИ	Индикатор (крајњег) резултата	Полазна вриједност (2018.)	Циљна вриједност (2027.)
ПРИОРИТЕТ 1.1: РАЗВОЈ ПОЉОПРИВРЕДЕ	Број регистрованих пољопривредних произвођача	40	70
	Обим воћарске производње (купина, малина, јабука, шљива, крушка)	650 тона	750 тона
	Количина воћа и поврћа које је прерађено ради пласмана на тржиште	0 тона	20 тона
	Обим производње основних ратарских култура (пшеница, кукуруз, јечам кромпир)	1.240 тона	1.500 тона
	Укупан сточни фонд (овце, козе, краве)	7.000 грла	8.000 грла
ПРИПАДАЈУЋЕ МЈЕРЕ ЗА РЕАЛИЗАЦИЈУ ПРИОРИТЕТА			
1.1.1. ПОДРШКА ПОЉОПРИВРЕДНИМ ПРОИЗВОЂАЧИМА У ПОДИЗАЊУ И ПРОШИРИВАЊУ ЗАСАДА ВОЋА СА ФОКУСОМ НА КУПИНУ И МАЛИНУ			
1.1.2. ПОДРШКА РАЗВОЈУ ОСТАЛИХ ГРАНА ПОЉОПРИВРЕДЕСА НАГЛАСКОМ НА ОВЧАРСТВО, КОЗАРСТВО И ГОВЕДАРСТВО			
ПРИОРИТЕТ 1.2. ИЗГРАДЊА ПРАРАЂИВАЧКИХ КАПАЦИТЕТА И РАЗВОЈ ПРЕДУЗЕТНИШТВА	Број новозапослених у прерађивачкој индустрији	0	50
	Број регистрованих предузетника	42	50
ПРИПАДАЈУЋЕ МЈЕРЕ ЗА РЕАЛИЗАЦИЈУ ПРИОРИТЕТА			
1.2.1. ПРОМОЦИЈА ИНВЕСТИЦИОНИХ ПОТЕНЦИЈАЛА ОПШТИНЕ У ПРАРАЂИВАЧКОЈ ИНДУСТРИЈИ			
1.2.2. ПОДРШКА ПОЧЕТНИМ ПОСЛОВНИМ АКТИВНОСТИМА			
ПРИОРИТЕТ 1.3. ПОБОЉШАЊЕ РЕАЛИЗАЦИЈЕ ТУРИСТИЧКИХ ПОТЕНЦИЈАЛА ОПШТИНЕ	Остварени годишњи приход од организацијенајзначајнијих туристичких манифестација(Грмечка коридра и др.)	6.000 КМ	30.000 КМ
	Евидентирани број ноћења на подручју општине	0	250
ПРИПАДАЈУЋЕ МЈЕРЕ ЗА РЕАЛИЗАЦИЈУ ПРИОРИТЕТА			
1.3.1. ИЗГРАДЊА ТУРИСТИЧКЕ ИНФРАСТРУКТУРЕ			
1.3.2. ПРОМОЦИЈА МАНИФЕСТАЦИОНОГ ТУРИЗМА			

Приоритети за Стратешки циљ 2 са припадајућим мјерама приказани су у Табели 17. У склопу сваког приоритета дефинисани су индикатори (крајњег) резултата са почетним и циљним вриједностима.

Табела 17: Приоритети за Стратешки циљ 2 са припадајућим мјерама

СТРАТЕШКИ ЦИЉ2 ПРИОРИТЕТИ	Индикатор (крајњег) резултата	Полазна вриједност (2018.)	Циљна вриједност (2027.)
ПРИОРИТЕТ 2.1.ПОБОЉШАЊЕ КВАЛИТЕТА И ДОСТУПНОСТИ КОМУНАЛНЕ ИНФРАСТРУКТУРЕ	Број становништва којима је осигурано константно водоснабдијевање без обзира на временске прилике	Нема података	1.320
	Покривеност Општине асфалтирним путним саобраћајницама	21%	30%
ПРИПАДАЈУЋЕ МЈЕРЕ ЗА РЕАЛИЗАЦИЈУ ПРИОРИТЕТА			
2.1.1. ИЗГРАДЊА ВОДОВОДНЕ ИНФРАСТРУКТУРЕ			
2.1.2. МОДЕРНИЗАЦИЈА ПУТНЕ МРЕЖЕ			
ПРИОРИТЕТ 2.2.ПОДИЗАЊЕ ЕФИКАСНОСТИ РАДА ЛОКАЛНЕ УПРАВЕ И РАЗВОЈ ЦИВИЛНОГ СЕКТОРА	Број нових административних услуга уведених од стране локалне управе	0	3
	Број пројеката који су реализовани у сарадњи са цивилним сектором - на годишњем нивоу	7	15
	Број грађана укључениху имплементацију пројеката на подручју општине - на годишњем нивоу (који учествују имплементацији пројеката и који су и циљне групе истих)	140	210
ПРИПАДАЈУЋЕ МЈЕРЕ ЗА РЕАЛИЗАЦИЈУ ПРИОРИТЕТА			
2.2.1. ЈАЧАЊЕ КАПАЦИТЕТАЛОКАЛНЕ УПРАВЕ			
2.2.2. УКЉУЧИВАЊЕ ГРАЂАНА И ПРЕДСТАВНИКА ЦИВИЛНОГ СЕКТОРА У ПРОЦЕСЕ ДРУШТВЕНОГ РАЗВОЈА			
ПРИОРИТЕТ 2.3.ПРОШИРЕЊЕ ПОНУДЕ, КУЛТУРНИХ, СПОРТСКИХ И ОБРАЗОВНИХ САДРЖАЈА НА ПОДРУЧЈУ ОПШТИНЕ	Број доступних едукативних програма намијењених дјеци и младима	0	6
	Број организованих спортских манифестација на подручју општине - годишње	1	4
	Број организованих културних догађаја на подручју општине - годишње	1	4
ПРИПАДАЈУЋЕ МЈЕРЕ ЗА РЕАЛИЗАЦИЈУ ПРИОРИТЕТА			
2.3.1. РАЗВОЈ СПОРТА И КУЛТУРЕ			
2.3.2. МОДЕРНИЗАЦИЈА ОСНОВНИХ ШКОЛА И УВОЂЕЊЕ АЛТЕРНАТИВНИХ ПРОГРАМА ОБРАЗОВАЊА ЗА ДЈЕЦУ И МЛАДЕ			
ПРИОРИТЕТ 2.4.УНАПРЕЂЕЊЕ ЗДРАВСТВЕНЕ И СОЦИЈАЛНЕ ЗАШТИТЕ	Побољшана ефикасност рада службе хитне медицинске помоћи посматрано крозпросјечан број пружених услуга у току 24h	16,8	18

	Побољшана ефикасност рада службе породичне медицине посматрано кроз просјечан број пружених услуга – дневно	68	73
	Број корисника услуга социјалне заштите	165	115

ПРИПАДАЈУЋЕ МЈЕРЕ ЗА РЕАЛИЗАЦИЈУ ПРИОРИТЕТА

2.4.1. ЈАЧАЊЕ ПРИМАРНЕ ЗДРАВСТВЕНЕ ЗАШТИТЕ

2.4.2. ПОДРШКА РАЊИВИМ КАТЕГОРИЈАМА СТАНОВНИШТВА

Приоритети за Стратешки циљ 3 са припадајућим мјерама приказани су у Табели 18. У склопу сваког приоритета дефинисани су индикатори (крајњег) резултата са почетним и циљним вриједностима.

Табела 18: Приоритети за Стратешки циљ 3 са припадајућим мјерама

СТРАТЕШКИ ЦИЉ 3 ПРИОРИТЕТИ	Индикатор (крајњег) резултата	Полазна вриједност (2018.)	Циљна вриједност (2027.)
ПРИОРИТЕТ 3.1. СМАЊЕЊЕ РИЗИКА ОД ЕЛЕМЕНТАРНИХ НЕПОГОДА И ПРИРОДНИХ КАТАСТРОФА	Вриједност пријављених штета од поплава на подручју Општине Оштра Лука - осмогодишњи просјек	110.000 КМ	50.000 КМ
	Шумске површине захваћене пожаром - осмогодишњи просјек	1ха	0,5ха
	Капацитет Ватрогасне јединице да оперативно дјелује током зимских мјесеци	50%	100%
ПРИПАДАЈУЋЕ МЈЕРЕ ЗА РЕАЛИЗАЦИЈУ ПРИОРИТЕТА			
3.1.1. ЗАШТИТА ОД ПОПЛАВА			
3.1.2. ЗАШТИТА ОД ПОЖАРА И ДРУГИХ ЕЛЕМЕНТАРНИХ НЕПОГОДА			
ПРИОРИТЕТ 3.2. ЕФИКАСНИЈЕ УПРАВЉАЊЕ ОТПАДОМ И ОТПАДНИМ ВОДАМА	Број становника Општине обухваћених услугом збрињавања отпадних вода – прикључак на канализациону мрежу	0	500
	Број домаћинстава обухваћених услугом организованог одвожења отпада	300	400
	Број евидентираних дивљих депонија на подручју општине	20	10

ПРИПАДАЈУЋЕ МЈЕРЕ ЗА РЕАЛИЗАЦИЈУ ПРИОРИТЕТА

3.2.1. ИЗГРАДЊА КАНАЛИЗАЦИОНЕ МРЕЖЕ

3.2.2. ЗБРИЊАВАЊЕ КОМУНАЛНОГ ОТПАДА

4. Кључни стратешки пројекти

Слиједом дефинисаних стратешких циљева, приоритета и мјера идентификовани су кључни пројекти који имају стратешки утицај на њихову реализацију. У складу с тим издвојени су пројекти чији резултати треба да дају пресудан допринос у постизању очекиваних циљева и индикатора. Кључни стратешки пројекти наведени су у наредном тексту уз кратак опис и очекиване развојне ефекте, укључујући и њихов индикативни финансијски оквир.

Стратешки циљ 1:

Преглед кључних стратешких пројеката:

„Унапређење воћарске производње кроз проширење и почетак производње купиновог вина са заштитом географског поријекла“ је пројекат којим ће се иницирати успостава кратког ланца вриједности у воћарству. Кроз његову реализацију очекује се да до краја 2027.буду проширени засади воћа за додатних 5 ha, те да се отпочне са производњом и продајом готових или полупроизвода од воћа (вина, џема, мармеладе, сушеног воћа, итд.). Оквирна вриједност пројекта је 100.000 KM.

„Подстицање сточарства и развој комерцијалне пољопривреде на подручју Општине Оштра Лука“ је пројекат којим се жели повећати укупан сточни фонд на подручју Општине и створити услови за повећање приноса и генерисање нових прихода у области сточарства за пољопривредна домаћинства обухваћена програмом подршке. У оквиру пројекта предвиђене су активности на проширењу постојећих фарми и унапређењу производње по систему „крава-теле“. Такође, планирана је подршка пољопривредницима у областима овчарства, козарства и пчеларства кроз едукацију и средства подстицаја као и кроз изградњу система за наводњавање и одводњавање. Процијењена вриједност пројекта је 370.000 KM.

„Успостава пословне зоне на подручју Општине Оштра Лука“ је пројекат који има за циљ да промовише инвестиционе потенцијале Општине и омогући отварање прерађивачких капацитета у секторима гдје Општина има низ компаративних предности (пољопривреда, дрвопрерада). Пројекат ће имати значајан утицај на побољшање укупног пословног амбијента Општине и развој активности других пословних субјеката са подручја општине који ће бити директно или индиректно везани за зону. Оквирна вриједност пројекта је 300.000 KM.

„Едукација и суфинансирање предузетничких иницијатива“. Овај пројекат се односи на едукацију и суфинансирање предузетничких иницијатива у оквиру којег ће бити обезбијеђена обука новим предузетницима, првенствено у домену разраде пословних идеја и израде пословних планова. Акцент ће при томе бити стављен на жене предузетнице, као и на развој тржишно оријентисане пољопривредне производње готових или полуготових производа. Оквирна вриједност пројекта је 30.000 KM.

„Подршка изградњи и промоцији смјештајних капацитета на подручју Општине Оштра Лука“. Циљ овог пројекта је да се стављањем у функцију нових смјештајних капацитета (којих тренутно нема) продужи боравак туриста и боље реализују постојећи туристички потенцијали. Кроз пројекат је предвиђено да се пружи подршка заинтересованим корисницима да

изградње/адаптирају и промовишу смјештајне приватне капацитете на подручју Општине Оштра Лука. Ради се о пројекту који ће уз низ повезаних активности и мјера бити од изузетног значаја за Општину Оштра Лука, како би се унаприједила туристичка инфраструктура и створио замајац за друге пројекте у области туризма. Оквирна вриједност пројеката у оквиру мјере за јачање туристичке инфраструктуре је 150.000 КМ.

„Промоција Грмечке кориде као туристичког догађаја“. Констатовано је у претходном тексту како је „Грмечка кориде“ догађај по којем је Општина Оштра Лука регионално препознатљива. У циљу даље афирмације и развоја ове манифестације предвиђене су три кључне активности: маркетинг (рад на изради препознатљивог сувенира, медијска промоција, ширење свијести о национално-историјском значају Грмечке кориде), увођење нових садржаја и програма у неколико дана (осим борбе бикова увести и нове садржаје прилагођене млађој старосној доби, нпр. фестивали, концерти и др.) и додатна улагања у инфраструктуру (која ће служити и за остале видове манифестација осим „Грмечке кориде“). Поред промоције Грмечке кориде у оквиру ове мјере биће промовисани и други значајни догађаји на подручју Општине. Укупна вриједност пројекта је 100.000 КМ.

Стратешки циљ 2:

Преглед кључних стратешких пројеката:

„Изградња система водоснабдијевања централног дијела Општине Оштра Лука“. Реализацијом овог пројекта, чијом би имплементацијом директно било обухваћено око 450 домаћинстава односно око 1.100 становника, побољшаће се квалитет живота становника централног дијела Општине. Пројекат подразумијева изградњу новог примарног цјевовода дужине 8.600 метара и изградњу новог секундарног цјевовода дужине 5.200 метара. Поред тога, другим активностима предвиђена је и изградња гравитационог цјевовода (Основна школа „Петар Шкундрић“ – Баје) у М.З. Будимлић Јапра дужине 1.033,50 метара. За финансирање предметног пројекта је планирано нешто више од 1.500.000 КМ.

„Изградња и модернизација локалних категорисаних и некатегорисаних путева Општине Оштра Лука“. Реализацијом овог пројекта чијом би имплементацијом директно било обухваћено око 500 становника, побољшаће се квалитет живота становника у мјесним заједницама гдје је путна инфраструктура застарјела и оштећена. Пројектом је предвиђена изградња и модернизација локалних путева дужине 15.000 метара али и проширење зоне уличне расвјете (укључујући увођење ЛЕД расвјете) што ће свакако допринијети останку становништва и даљем развоју Општине. За финансирање предметног пројекта је планирано око 1.200.000 КМ.

„Изградња и опремање зграде Општинске управе Општине Оштра Лука“. Изградњом и опремањем нове зграде Општинске управе створиће се претпоставке за ефикаснији и квалитетнији рад Општинске управе. Такође, то ће представљати основу за увођење нових административних услуга и реализацију развојних пројеката и поправљање имиџа једне мале и недовољно развијене локалне самоуправе. Повезане активности у оквиру предвиђене мјере такође обухватају увођење е-управе у систем рада општинске администрације. Укупна вриједност пројекта изградње и опремања зграде Општинске управе је 770.000 КМ.

„Пројекат спољашњег уређења зграде Скупштинске сале и Спомен-собе“. Пројектом спољашњег уређења зграде Спомен -собе и Скупштинске сале биће у потпуности стављена у функцију мултифункционална зграда са укупно 10 просторија. Тиме ће се створити услови за несметан рад свих служби, организација и институција који су од интереса за Општину Оштра

Лука. Оне ће бити обједињене унутар једне зграде што ће и грађанима омогућити остваривање права из различитих области. Стављањем у функцију скупштинске сале овај простор ће се моћи користити и за друге врсте потреба: одржавање конференција и састанака, свечаних пријема, културно-умјетничких догађаја и др. Давањем на кориштење просторија невладиним организацијама створиће се претпоставке за бржи развој цивилног друштва у Општини Оштра Лука. Укупна вриједност пројекта је 85.000 КМ.

„Завршетак изградње спортске дворане“. На подручју Општине Оштра Лука не постоји спортски објекат затвореног типа. Због тога, онемогућено је адекватно одвијање наставе физичке културе за ученике основних школа, одржавање спортских манифестација и других догађаја од интереса за локалну заједницу. Овим пројектом ће се омогућити укључивање дјецe, омладине и одраслих у спортске и друге активности на подручју Општине. Као директан резултат, завршетак спортске дворане ће имати и повећање броја спортских колектива. Спортска дворана поред друштвене користи за заједницу ће имати могућност свог изнајмљивања у комерцијалне сврхе. Укупна вриједност пројекта је 290.000 КМ.

„Реконструкција и опремање објеката основних школа у Општини Оштра Лука“. На подручју Општине Оштра Лука тренутно функционишу три централне основне школе које имају проблема са недовољним простором, неусловним простором и недостатком дидактичког и осталог материјала неопходног за валитетно одвијање наставе. Пројектом „Реконструкција и опремање објеката основних школа у Општини Оштра Лука“ жели се извршити потпуна или дјелимична реконструкција објеката школа, ставити их у функцију за другесврхе уколико превазилазе потребе у односу на број ученика (туристичке или друге сврхе) и извршити њихово адекватно опремање у складу са намјеном. Вриједност пројекта износи 300.000 КМ.

„Адаптација и опремање Дома здравља и теренских амбуланти“. Усљед велике разубјености територије и процентуално велике старости становништва, систем пружања примарне и секундарне здравствене заштите на подручју Општине Оштра Лука је отежан. Примарна здравствена заштита се свакодневно пружа у објекту Дома здравља „Свети Сава“ у Оштрој Луци (којем недостаје специјализована медицинска опрема) и у 5 теренских амбуланти (којима недостаје опрема и адекватан услован простор). Реализацијом овог пројекта подићи ће се на виши ниво систем пружања примарне здравствене заштите на подручју Општине Оштра Лука. Реализацијом овог пројекта подићи ће се на виши ниво систем пружања примарне здравствене заштите и увођењем нових медицинских услуга на подручју Општине Оштра Лука. Такође, здравље становника Општине ће бити унапријеђено кроз подизање свијести о значају превентивног лијечења и узроцима настајања болести. Вриједност пројекта износи 100.000 КМ.

„Социјална подршка рањивим категоријама становништва кроз волонтерски ангажман“. Овим пројектом жели се подстаћи волонтерски ангажман становника Општине у циљу побољшања положаја ове категорије становништва пружањем одређених врста материјалних и других помоћи кроз волонтерске активности. Пројекат подразумијева: идентификовање корисника, обезбјеђивање финансијских средстава, расписивање конкурса за волонтерске активности са критеријумима и активностима, избор најбољег волонтера. Укупан износ пројекта је 10.000 КМ.

Стратешки циљ 3:

Преглед кључних стратешких пројеката:

„Заштита од поплава кроз уређење ријечних корита Општине Оштра Лука“ је пројекат од великог значаја за Општину Оштра Лука, а посебно за централни дио гдје се укрштају саобраћајнице и гдје постоји квалитетно пољопривредно земљиште. Пројектом је предвиђено чишћење и уређење ријечног корита као и изградњу шеталишта у дужини од 500 метара. На овај начин биће заштићено земљиште од плављења површине око 5 хектара. За финансирање предметног пројекта је планирано око 250.000 КМ.

„Изградња Ватрогасног дома“. Реализацијом овог пројекта предвиђена је изградња потпуно новог објекта површине 505,57 m², чијим би се стављањем у функцију обезбиједила адекватна противпожарна заштита имовине цјелокупног становништва што је један од приоритета Општине Оштра Лука. За финансирање предметног пројекта је планирано око 908.644 КМ.

„Изградња канализационе мреже у централном дијелу Општине“. Кроз изградњу канализационе мреже, уз адекватно збрињавање отпадних вода, створиће се све претпоставке за подизање степена заштите животне средине. Пројектом је предвиђена изградња канализационе мреже у дужини од 4.000 метара у централном дијелу Општине чиме ће бити обухваћено око 500 становника. Укупна вриједност пројекта је 600.000 КМ.

„Унапређење система одвожења отпада и проширење покривености“ је пројекат чијом ће имплементацијом директно бити обухваћено око 400 становника којима ће бити уведене услуга организираног одвожења отпада. Тиме ће се омогућити да додатне количине комуналног отпада са подручја Општине буду адекватно збринуте, а поред овог пројекта предвиђене су активности на чишћењу и уклањању дивљих депонија на подручју Општине. За финансирање предметног пројекта је планирано око 70.000 КМ.

5. Провјера међусобне усклађености стратешких докумената

У наредној табели налази се приказ усклађености стратешких циљева, приоритета и мјера са стратешким плановима и документима вишег реда. Приказ је припремљен на начин да су посебно идентификовани они стратешки документи виших нивоа власти чије су развојне интервенције препознате као релевантне за локални ниво и као такве преузете или даље разрађене кроз конкретне циљеве, приоритете или индикаторе.

Табела 19: Веза са другим стратешким документима

Преглед садржи и информацију о усклађености Стратегије развоја Општине Оштра Лука са SDG оквиром за БиХ. У наставку текста идентификовани су стратешки циљеви те конкретни приоритети и мјере чијом ће имплементацијом Општина Оштра Лука допринијети ширим развојним правцима утврђеним у радној верзији документа Оквир за циљеве одрживог развоја у БиХ. У том контексту стратешки циљеви са припадајућим приоритетима и мјерама су разврстани према три утврђена правца одрживог развоја у БиХ а то су: 1) Добра управа и управљање јавним сектором, 2) Паметан раст, те 3) Социјална укљученост - друштво једнаких могућности:

Стратешки документ вишег нивоа	Везани стратешки циљ, приоритет и/или мјера из стратегије развоја
Програм економских реформи Републике Српске за период 2020–2022. године	
Структурне мјере за период 2020–2022. година, 3) Унапређење конкурентности пољопривреде, шумарства и водопривреде	Стратешки циљ 1: Успостављена конкурентна привредна структура која омогућава запошљавање и раст прихода Приоритет 1: Развој пољопривреде Приоритет 2: Изградња прерађивачких капацитета и развој предузетништва
Стратешки план руралног развоја БиХ 2018 – 2021. година	
Стратешки циљ 3: Унапређење тржишности пољопривредно-прехранбених производа кроз повећање додане вриједности, побољшање стандарда квалитета и сигурности, и јачање веза унутар ланца вриједности	Стратешки циљ 1: Успостављена конкурентна привредна структура која омогућава запошљавање и раст прихода Приоритет 1.1: Развој пољопривреде; Мјера 1.1.1: Подршка пољопривредним произвођачима у подизању и проширивању засада воћа са фокусом на купину и малину укључујући пројекат: „Производња купиновог вина са заштитом географског поријекла“ којим је предвиђена успостава ланца вриједности у воћарству
Стратешки циљ 5: Побољшање квалитета живота у руралним подручјима кроз остваривање нових извора прихода и унапређење физичке инфраструктуре, друштвене укључености и доступности јавних услуга	Стратешки циљ 1: Успостављена конкурентна привредна структура која омогућава запошљавање и раст прихода Приоритет 1.1: Развој пољопривреде, Мјера 1.2: Подршка развоју осталих грана пољопривреде с акцентом на говедарство, овчарство и козарство; предвиђене пројектне активности на изградњи система за наводњавање и одводњавање Стратешки циљ 2: Побољшан квалитет живота за становнике општине Оштра Лука Приоритет 2.1: Побољшање квалитета и доступности комуналне инфраструктуре Приоритет 2.3: Проширење понуде, културних, спортских и образовних садржаја на подручју општине
Стратегија развоја малих и средњих предузећа РС 2016 – 2020. година	

<p>Стратешки циљ 3: Стимулисање развоја и промоције предузетништва и предузетничких вјештина</p> <p>Мјера: Подршка и стимулисање отварања нових МСП</p> <p>Мјера: Обезбјеђе финансијске подршке запошљавању незапослених лица и других категорија</p>	<p>Стратешки циљ 1: Успостављена конкурентна привредна структура која омогућава запошљавање и раст прихода</p> <p>Приоритет 1.2: Изградња прерађивачких капацитета и развој предузетништва</p> <p>Мјера 1.2.1: Промоција инвестиционих потенцијала општине у прерађивачкој индустрији укључујући успоставу пословне зоне</p> <p>Мјера 1.2.2: Подршка почетним пословним активностима укључујући пројекат едукације и суфинансирања предузетничких иницијатива</p>
<p>Стратегија запошљавања Републике Српске 2016 – 2020. година</p>	
<p>Стратешки циљ 2: Одржати постојећа и креирати нова радна мјеста у привреди Републике Српске</p> <p>Мјера: Подршка запошљавању и самозапошљавању у циљу повећања степена тржишности и финализације пољопривредне</p> <p>Мјера: Подршка запошљавању и самозапошљавању у области сеоског и гастрономског туризма и етно-туризма</p>	<p>Стратешки циљ 1: Успостављена конкурентна привредна структура која омогућава запошљавање и раст прихода</p> <p>Приоритет 1.1: Развој пољопривреде;</p> <p>Приоритет 1.3: Побољшање реализације туристичких потенцијала општине,</p> <p>Мјера 1.3.1: Изградња туристичке инфраструктуре укључујући пројекат: „Подршка изградњи и промоцији смјештајних капацитета на подручју општине Оштра Лука“</p>
<p>Стратегија развоја локалне самоуправе у Републици Српској 2017 – 2021. година</p>	
<p>Стратешки циљ 2: Остварити стабилност финансирања јединица локалне самоуправе</p> <p>Оперативни циљ 2.3: Унаприједити систем подршке неразвијеним и изразито неразвијеним јединицама локалне самоуправе</p> <p>Стратешки циљ 3: Обезбиједити доступност и квалитет јавних услуга грађанима</p> <p>Оперативни циљ 3.3: Унаприједити развој е-управе и управљање системом квалитета у пружању јавних услуга</p>	<p>Стратешки циљ 2: Побољшан квалитет живота за становнике општине Оштра Лука</p> <p>Приоритет 2.2: Подизање ефикасности рада локалне управе и развој цивилног сектора</p> <p>Мјера 2.2.1: Јачање капацитета локалне управе укључујући пројекат увођења е-управе</p>
<p>Стратегија управљања отпадом у Републици Српској за период 2017 – 2026. година</p>	
<p>Стратешки циљ 2: Унапређивање система сакупљања комуналног отпада</p> <p>Мјера: Повећавати обухваћеност становништва услугом организованог сакупљања комуналног отпада</p> <p>Мјера: Поставити на терену спремнике за одвојено сакупљање отпада за рециклажу путем зелених острва на јавним површинама, те канти или контејнера код корисника</p>	<p>Стратешки циљ 3: Очувана и безбједна животна средина</p> <p>Приоритет 3.2: Ефикасније управљање отпадом</p> <p>Мјера 3.2.2: Збрињавање комуналног отпада укључујући пројекат: „Унапређење система одвожења отпада и проширење покривености“</p>

1) *“Добра управа и управљање јавним сектором”* као утврђени SDG развојни правац се прожима кроз други стратешки циљ овог документа, с тим да је Акцелератор 1.2 овог правца *“Ефикасан, отворен, инклузиван и одговоран јавни сектор”* посебно наглашен у оквиру приоритета 2.2. *„Подизање ефикасности рада локалне управе и развој цивилног сектора“* те у мјери 2.1. *„Јачање капацитета локалне управе“*.

2) *“Паметан раст”* као утврђени развојни правац из SDG оквира се такође рефлектује у више стратешких циљева Општине Оштра Лука. Тако се Акцелератор 2.1 овог развојног правца *“Јачање повољног окружења за предузетништво и иновације за производњу добара високе додане вриједности за извоз”* и Акцелератор 2.2. *“Повећање инвестиција у инфраструктуру”* вежу за приоритет 1.2. *„Изградња прерађивачких капацитета и развој предузетништва“*, односно, за мјеру 1.2.1. *“Промоција инвестиционих потенцијала општине у прерађивачкој индустрији”* и 1.2.2. *„Подршка почетним пословним активностима“*. Исто тако, Акцелератор 2.3. из SDG оквира под називом *„Унапређење приступа и квалитете образовања и науке“* се директно рефлектује на стратешки приоритет 2.3. *„Проширење понуде, културних, спортских и образовних садржаја на подручју Општине“* и мјеру 2.3.2. *„Модернизација основних школа и увођење алтернативних програма образовања за дјецу и младе“*. Акцелератор 2.5 *“Паметно управљање природним ресурсима и околишем”* је у Стратегији развоја Општине Оштра Лука препознат кроз приоритет 3.1. *„Смањење ризика од елементарних непогода и природних катастрофа“* и приоритет 3.2. *„Ефикасније управљање отпадом“*.

3) Када је у питању трећи развојни правац из SDG оквира који се односи на *“Социјалну укљученост – друштво једнаких могућности”* прва четири акцеларатора овог развојног правца су директно укључена у приоритете и мјере стратешког документа Општине Оштра Лука, а посебно у Стратешком циљу 1 и приоритету 1.1. *„Развој пољопривреде“* те приоритету 1.2. *„Изградња прерађивачких капацитета и развој предузетништва“* заједно са мјером 1.2.2. *„Подршка почетним пословним активностима укључујући пројекат едукације и суфинансирања предузетничких иницијатива“* те Стратешком циљу 2 кроз приоритет 2.4. *„Унапређење здравствене и социјалне заштите“* и мјере 2.4.1 *„Јачање примарне здравствене заштите“* и 2.4.2. *„Подршка рањивим категоријама становништва“*.

Додатне информације за иницијативе међуопштинске сарадње:

У области привредног развоја, посебно у домену развоја туризма, успостављању прерађивачких капацитета и промоцији предузетништва, постоје могућности за заједничко дјеловање и међуопштинску сарадњу. У првом реду мисли се на сарадњу са Градом Приједором и Општином Сански Мост на које се Општина Оштра Лука просторно наслања а које већ имају изграђен имиџ локалних заједница са повољним пословним окружењем. У том смислу постоји потенцијал да се кроз реализацију неколико заједничких пројеката и иницијатива (мисли се конкретно на пројекте промоције манифестационог туризма, изградње туристичке инфраструктуре, успоставе пословне зоне, предузетничке едукације, покретања прерађивачких капацитета и уређења корита ријеке Сане) са представницима ове двије локалне заједнице постигну резултати од вишеструке користи за читаву регију.

У овом моменту активни су преговори са Општином Сански Мост у области пројекта водоснабдијевања. Он подразумијева прикључење на санску водоводну мрежу корисника са подручја Општине Оштра Лука. До сада су локални парламенти дали сагласност на потписивање споразума којима ће се ближе уредити односи потписница. Такође, тренутно се ради на изналажењу финансијских средстава за прибављање пројектно-техничке документације.

6. Индикативни финансијски оквир

ИНДИКАТИВНИ ФИНАНСИЈСКИ ОКВИР ЗА ПЕРИОД ВАЖЕЊА СТРАТЕШКОГ ДОКУМЕНТА					
Редни број и ознака	Струк. фин. у %	Укупно у КМ	Буџет општине у КМ	Остали извори	
				у КМ	Назив потенцијалног извора
1. 1. Успостављена конкурентна привредна структура која омогућава запошљавање и раст прихода	14,93%	1.130.000	390.000	740.000	
1.1. Развој пољопривреде	6,21%	470.000	160.000	310.000	
1.1.1. Подршка пољопривредним произвођачима у подизању и проширивању засада воћа са фокусом на купину и малину	1,32%	100.000	70.000	30.000	Министарство пољ, ИФАД и учешће корисника
1.1.1.1. Производња купиновог вина са заштитом географског поријекла	0,66%	50.000	25.000	25.000	Министарство пољопривреде, ИФАД и учешће корисника
1.1.2. Подршка развоју осталих грана пољопривреде са акцентом на говедарство, овчарство и козарство	4,89%	370.000	90.000	280.000	Министарство пољопривреде, ИФАД и учешће корисника
1.1.2.1. Подстицање сточарства и развој комерцијалне пољопривреде на подручју Општине Оштра Лука	3,96%	300.000	75.000	225.000	Министарство пољопривреде, ИФАД и учешће корисника
1.2. Изградња прерађивачких капацитета и развој предузетништва	4,76%	360.000	105.000	255.000	
1.2.1 Промоција инвестиционих потенцијала Општине у прерађивачкој индустрији	3,96%	300.000	75.000	225.000	Влада РС, Министратсво привреде и предузетништва
1.2.1.1. Успостава пословне зоне у Оштрој Луци	3,96%	300.000	75.000	225.000	Влада РС
1.2.2 Подршка почетним пословним активностима	0,79%	60.000	30.000	30.000	ЗЗРС, Министратсво привреде и предузетништва и Развојна агенција ПРЕДА
1.2.2.1. Предузетничка едукација и суфинансирање предузетничких иницијатива	0,40%	30.000	15.000	15.000	ЗЗРС, Министратсво привреде и предузетништва и Развојна агенција ПРЕДА

1.3. Побољшање реализације туристичких потенцијала Општине	3,96%	300.000	125.000	175.000	
1.3.1. Изградња туристичке инфраструктуре	1,98%	150.000	50.000	100.000	Министарство трговине и туризма; Министратсво привреде и предузетништва; корисници
1.3.1.1. Подршка изградњи и промоцији смјештајних капацитета на подручју Општине Оштра Лука	0,33%	25.000	12.500	12.500	Министарство трговине и туризма; Министратсво привреде и предузетништва; корисници
1.3.2. Промоција манифестационог туризма	1,98%	150.000	75.000	75.000	Министарство трговине и туризма, дијаспора
1.3.2.1. Промоција Грмечке кориде као туристичке дестинације	1,32%	100.000	50.000	50.000	Министарство трговине и туризма
2. Побољшан квалитет живота за становнике Општине Оштра Лука	59,62%	4.502.000	1.248.600	3.253.400	
2.1. Побољшање квалитета и доступности комуналне инфраструктуре	37,37%	2.822.000	771.600	2.050.400	
2.1.1. Изградња водоводне инфраструктуре	20,82%	1.572.000	121.600	1.450.400	Међународне финансијске организације, Министарство финансија
2.1.1.1. Пројекат водоснабдијевања централног дијела Општине	19,87%	1.500.000	100.000	1.400.000	Кредитна средства
2.1.2. Модернизација путне мреже	16,55%	1.250.000	650.000	600.000	Министарство пољопривреде, Министарство саобраћаја и веза РС, ИФАД
2.2.2.1. Изградња и модернизација локалних категорисаних и некатегорисаних путева Општине Оштра Лука	15,89%	1.200.000	600.000	600.000	Министарство пољопривреде Министарство саобраћаја и веза РС, ИФАД
2.2. Подизање ефикасности рада локалне управе и развој цивилног сектора	12,05%	910.000	190.000	720.000	
2.2.1. Јачање капацитета локалне управе	10,99%	830.000	170.000	660.000	Влада РС, међународни донатори
2.2.1.1. Изградњаиопремање зграде Општине	10,20%	770.000	154.000	616.000	Влада РС
2.2.2. Укључивање грађана и представника цивилног сектора у процесе друштвеног развоја	1,06%	80.000	20.000	60.000	Међународни донатори

2.2.2.1. Пројекат спољашњег уређења Спомен-собе	0,60%	45.000	12.000	33.000	Међународни донатори
2.3. Проширење понуде културних, спортских и обарзовних садржаја на подручју Општине	8,61%	650.000	227.000	423.000	
2.3.1. Развој спорта и културе	3,84%	290.000	87.000	203.000	Министарство породице омладине и спорта, Министарство финансија
2.3.1.1. Завршетак изградње спортске дворане у Оштрој Луци	3,84%	290.000	87.000	203.000	Влада РС
2.3.2. Модернизација основних школа и увођење алтернативних програма образовања за дјецу и младе	4,77%	360.000	140.000	220.000	Министарство образовања, међународни донатори
2.3.2.1. Реконструкција и опремање објеката основних школа у Општини Оштра Лука	3,97%	300.000	100.000	200.000	Влада РС
2.4. Унапређење здравствене и социјалне заштите	1,59%	120.000	60.000	60.000	
2.4.1. Јачање примарне здравствене	1,32%	100.000	50.000	50.000	Министарство здравља и социјалне заштите РС
2.4.1.1. Провођење програма превенције и едукације и опремање Дома здравља и теренских амбуланти	1,32%	100.000	50.000	50.000	Министарство здравља и социјалне заштите РС
2.4.2. Подршка рањивим категоријама становништва	0,26%	20.000	10.000	10.000	Министарство здравља и социјалне заштите РС
2.4.2.1. Социјална подршка рањивим категоријама становништва кроз волонтерски ангажман	0,26%	20.000	10.000	10.000	Министарство здравља и социјалне заштите РС
3. Очувана и безбједна животна средина	25,41%	1.918.644	250.864	1.667.780	
3.1. Смањење ризика од елементарних непогода и природних катастрофа	15,87%	1.198.644	95.864	1.102.780	
3.1.1. Заштита од поплава	3,31%	250.000	5.000	245.000	Међународне организације, Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде, ЈП Воде Српске
3.1.1.1. Заштита од поплава кроз уређење ријечних корита	3,31%	250.000	5.000	245.000	Међународне организације, Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде, ЈП Воде Српске

3.1.2. Заштита од пожара и других елементарних непогода	12,56%	948.644	90.864	857.780	Влада РС, Противградна и Противпожарна заштита РС, међународни донатори
3.1.2.1. Изградња Ватрогасног дома	12,03%	908.644	90.864	817.780	Влада РС и међународни донатори
3.2. Ефикасније управљање отпадом и отпадним водама	9,54%	720.000	155.000	565.000	
3.2.1. Изградња канализационе мреже	7,95%	600.000	60.000	540.000	Кредитна средства
3.2.1.1. Изградња канализационе мреже на централном подручју Општине	7,95%	600.000	60.000	540.000	Кредитна средства
3.2.2. Збрињавање комуналног отпада	1,59%	120.000	95.000	25.000	Фонд за заштиту животне средине РС
3.2.2.1. Унапређење система одвожења отпада и проширење покривености	0,93%	70.000	70.000	-	
УКУПНО	100%	7.550.644	1.889.464	5.661.180	

**ПРЕГЛЕД ПО ИЗВОРИМА
(износи у КМ и проценти)**

Буџетска средства	Кредитна средства	Средства ЕУ и других међународних донатора	Донације/трансфери
1.889.464	540.000	250.000	4.871.180
25,02%	7,15%	3,31%	64,51%

7. Оквир за провођење, праћење, извјештавање и евалуацију стратегије развоја

Табела 20: Преглед активности и одговорности за провођење, праћење, извјештавање и евалуацију стратегије развоја ЈЛС

Основне активности и одговорности за провођење, праћење, извјештавање и евалуацију стратегије развоја	
Активности ^(*)	Надлежност (ко?)
Припрема/ажурирање Календара активности Јединице за управљање развојним активностима (ЈУРА ^{***})	Носилац процеса: Руководилац ЈУРА-е Учесници процеса: Остали службеници ЈУРА-а
Припрема механизма и алата за праћење и извјештавање о остварењу стратегије развоја (укључујући локализиране циљеве одрживог развоја БИХ)	Носилац процеса: Руководилац ЈУРА-е Учесници процеса: чланови ЈУРА тима заједно са начелником
Дефинисање приоритета на основу стратешко-програмских докумената за наредни 1+2 плански циклус	Носилац процеса: Руководилац ЈУРА-е заједно са начелником и ЈУРА тимом Учесници у процесу: остали службеници
Припрема трогодишњих и годишњих планова рада служби, укључујући пројекте из стратегије развоја и везане редовне активности	Носилац процеса: Начелник Учесници процеса: Руководилац ЈУРА-е са осталим кључним службеницима
Израда Трогодишњег и Годишњег плана рада ЈЛС (за наредну годину)	Носилац процеса: Руководилац ЈУРА-е заједно са начелником Учесници процеса: остали службеници
Укључивање кључних стратешких пројеката и активности у план Буџета (за наредну годину)	Носилац процеса: Начелник Учесници процеса: Руководилац ЈУРА-е заједно са осталим кључним службеницима
Усклађивање годишњих планова рада служби/одјељења и Годишњег плана рада ЈЛС са усвојеним Буџетом (за наредну годину)	Носилац процеса: Начелник Учесници процеса: Руководилац ЈУРА-е заједно са осталим кључним службеницима
Усвајање Годишњег плана рада ЈЛС (за наредну годину)	Носилац процеса: Начелник Учесници процеса: Скупштина општине
Разрада пројеката из Годишњег плана рада ЈЛС	Носилац процеса: Руководилац ЈУРА-е Учесници процеса: Остали службеници ЈУРА-е
Праћење и привлачење екстерних извора финансирања пројеката	Носилац процеса: Руководилац ЈУРА-е Учесници процеса: Остали службеници ЈУРА-е
Праћење провођења Годишњег плана рада ЈЛС и остварења стратешких циљева	Носилац процеса: Руководилац ЈУРА-е Учесници процеса: Остали службеници ЈУРА-е заједно са службеницима који воде послове финансија
Израда годишњих извјештаја о раду служби/одјељења	Носилац процеса: Начелник Учесници процеса: Руководилац ЈУРА-е са осталим кључним службеницима
Укључивање јавности/ Партнерске групе у праћење провођења стратегије развоја ^(**)	Носилац процеса: Руководилац ЈУРА-е Учесници процеса: Остали службеници ЈУРА-е; Партнерска група
Припрема и разматрање Извјештаја о	Носилац процеса: Руководилац ЈУРА-е

развоју (за претходну годину)	Учесници процеса: Остали службеници ЈУРА-е са Начелником
Припрема и разматрање Годишњег извјештаја о раду ЈЛС (за претходну годину)	Носилац процеса: Руководилац ЈУРА-е заједно са начелником Учесници процеса: Остали службеници ЈУРА-е
Усвајање и објављивање Извјештаја о развоју (за претходну годину)	Носилац Иницијатор и власник процеса: Начелник Учесници процеса: Скупштина општине
Усвајање и објављивање Годишњег извјештаја о раду ЈЛС (за претходну годину)	Носилац процеса: Начелник ЈЛС Учесници процеса: Скупштина општине
Остале важне активности: § Успостављање и унапређење међуопћинске/међуопштинске сарадње § Покретање процеса евалуације стратегије развоја	Носилац процеса: Руководилац ЈУРА-е Учесници процеса: Остали службеници ЈУРА-е

Напомене:

(*) Односи се на процесне активности које су усклађене са релевантним регулаторним оквирима у Републици Српској, укључујући прописе о буџетима, као и интерним регулаторним оквиром ЈЛС, тамо гдје је успостављен.

(**) Партнерска група се укључује једном до два пута годишње у праћење провођења стратегије развоја.

(***) ЈУРА је јединица за управљање развојем.

8. Прилози

8.1 Сажети преглед стратегије развоја

Редни број и ознака	НАЗИВ	ИНДИКАТОРИ И ФИНАНСИЈСКИ ИЗВОРИ		
		Индикатори стратешког циља	Полазне вриједности индикатора*	Циљне вриједности индикатора**
1. Стратешки циљ	Успостављена конкурентна привредна структура која омогућава запошљавање и раст прихода	Укупан годишњи приход пословних субјеката регистрованих на подручју општине	2.782.209 КМ	3.500.000 КМ
		Број незапослених	630	550
		Број запослених	318	365
		Просјечна нето плата на подручју општине	740 КМ	1.000 КМ
		Буџет (КМ)	Остали извори (КМ)	Укупно (КМ)
		390.000	740.000	1.130.000
1.1. Приоритет	Развој пољопривреде	Индикатори приоритета	Полазне вриједности индикатора	Циљне вриједности индикатора
		Број регистрованих пољопривредних произвођача	40	70
		Обим воћарске производње (купина, малина, јабука, шљива, крушка)	650 тона	750 тона
		Количина воћа и поврћа које је прерађено ради пласмана на тржиште	0 тона	20 тона
		Обим производње основних ратарских култура (пшеница, кукуруз, јечам, кромпир)	1.240 тона	1.500 тона
		Укупан сточни фонд (овце, козе, краве)	7.000 грла	8.000 грла

		Буџет (KM)	Остали извори (KM)	Укупно (KM)
		160.000	310.000	470.000
1.1.1. Мјера	Подршка пољопривредним произвођачима у подизању и проширивању засада воћа са фокусом на купину и малину	Индикатори мјере	Полазне вриједности индикатора	Циљне вриједности индикатора
		Број нових засада воћа	15	20
		Број нових корисника подстицаја	12	16
		Број годишњег приноса (тона)	75	80
		Број новорегистрованих породичних газдинстава	12	16
		Број произведених литара вина са заштићеним географским поријеклом	0	300
		Буџет (KM)	Остали извори (KM)	Укупно (KM)
		70.000	30.000	100.000
1.1.2. Мјера	Подршка развоју осталих грана пољопривреде с акцентом на говедарство, овчарство и козарство	Индикатори мјере	Полазне вриједности индикатора	Циљне вриједности индикатора
		Број нових произвођача који су у систему „крава-теле“	2	5
		Број музних грла повећан	440	462
		Број пољопривредника који су прошли програме едукације	0	30
		Број произвођача који су повећали стада оваца	10	15
		Број грла оваца	5900	7139
		Број произвођача који су повећали број коза	0	2
		Број грла коза	210	252
		Број пчелињих друштава	600	740

		Укупна количина произведеног меда у кг (годишње)	3000	3600
		Површина пољопривредног земљишта која је под системом наводњавања и доводњавања у ха	0	5
		Број нових и реконструисаних пластеника	0	35
		Буџет (КМ)	Остали извори (КМ)	Укупно (КМ)
		90.000	280.000	370.000
1.2. Приоритет	Изградња прерађивачких капацитета и развој предузетништва	Индикатори приоритета	Полазне вриједности индикатора	Циљне вриједности индикатора
		Број новозапослених у прерађивачкој индустрији	0	50
		Број регистрованих предузетника	42	50
		Буџет (КМ)	Остали извори (КМ)	Укупно (КМ)
		105.000	255.000	360.000
1.2.1. Мјера	Промоција инвестиционих потенцијала Општине у прерађивачкој индустрији	Индикатори мјере	Полазне вриједности индикатора	Циљне вриједности индикатора
		Број пословних зона на подручју општине	0	1
		Број привредних субјеката који имају изграђене прерађивачке капацитете	0	2
		Број регистрованих фирми/првредних друштава на подручју Општине	13	14

		Број регистрованих предузетника	42	48
		Буџет (KM)	Остали извори (KM)	Укупно (KM)
		75.000	225.000	300.000
1.2.2. Мјера	Подршка почетним пословним активностима	Индикатори мјере	Полазне вриједности индикатора	Циљне вриједности индикатора
		Број развијених предузетничких тренинг програма	0	3
		Број одржаних тренинга у домену предузетништва	0	5
		Број полазника обуке за писање бизнис планова	0	15
		Број развијених пословних планова	0	10
		Број релизованих предузетничких иницијатива – регистрованих бизниса	0	5
		Буџет (KM)	Остали извори (KM)	Укупно (KM)
		30.000	30.000	60.000
1.3. Приоритет	Побољшање реализације туристичких потенцијала Општине	Индикатори приоритета	Полазне вриједности индикатора	Циљне вриједности индикатора
		Остварени годишњи приход од организације најзначајнијих туристичких манифестација (Грмечка коридра и др.)	6.000 KM	30.000 KM
		Евидентирани број ноћења на подручју Општине	0	250
		Буџет (KM)	Остали извори (KM)	Укупно (KM)
		125.000	175.000	300.000

1.3.1. Мјера	Изградња туристичке инфраструктуре	Индикатори мјере	Полазне вриједности индикатора	Циљне вриједности индикатора
		Расположиви број кревета на подручју Општине	0	10
		Број организованих обилазака нових туристичких садржаја као што су „Путеви купина“	0	7
		Број организованих посјета ловаца из других подручја БиХ и земаља окружења	0	10
		Број посјетитеља мото-крос стаза	0	200
		Број регистрованих сеоских домаћинства	0	2
		Број регистрованих угоститељских објеката који нуде смјештај	0	2
		Евидентиран број ноћења на подручју Општине	0	250
		Буџет (KM)	Остали извори (KM)	Укупно (KM)
		50.000	100.000	150.000
1.3.2. Мјера	Промоција манифестационог туризма	Индикатори мјере	Полазне вриједности индикатора	Циљне вриједности индикатора
		Број садржаја на „Грмечкој кориди“	0	1
		Број посјетилаца на „Грмечкој кориди“	3.000	9.000
		Број манифестација на подручју Општине које имају туристичке садржаје	2	6
		Буџет (KM)	Остали извори (KM)	Укупно (KM)
		75.000	75.000	150.000

2. Стратешки циљ	Побољшан квалитет живота за становнике Општине Оштра Лука	Индикатори стратешког циља	Полазне вриједности индикатора*	Циљне вриједности индикатора**
		Степен развијености Општине Оштра Лука у складу са Одлуке Владе РС о категоризацији јединица локалне самоуправе	Изразито неразвијена општина	Неразвијена општина
		Миграциони салдо Општине (петогодишњи просјек)	-47	-25
		Удио становника у доби од 15 – 64 године у укупном броју становника	64%	68%
		Буџет (KM)	Остали извори (KM)	Укупно (KM)
		1.248.600	3.253.400	4.502.000
2.1. Приоритет	Побољшање квалитета и доступности комуналне инфраструктуре	Индикатори приоритета	Полазне вриједности индикатора	Циљне вриједности индикатора
		Број становништва којима је осигурано константно водоснабдијевање без обзира на временске прилике	НП	1.320
		Покривеност општине асфалтираним путним саобраћајницама	21%	30%
		Буџет (KM)	Остали извори (KM)	Укупно (KM)
		771.600	2.050.400	2.822.000
2.1.1. Мјера	Изградња водоводне инфраструктуре	Индикатори мјере	Полазне вриједности индикатора	Циљне вриједности индикатора
		Дужина изграђеног примарног цјевовода (у метрима)	0	8.600
		Дужина изграђеног секундарног цјевовода (у метрима)	0	5.200

		Број изграђених хидраната противпожарне заштите	0	61
		Број становника који су обухваћени услугом снабдијевања питке воде	0	1.320
		Дужина изграђеног гравитационог цјевовода (у метрима)	0	103.350
		Буџет (KM)	Остали извори (KM)	Укупно (KM)
		121.600	1.450.400	1.572.000
2.1.2. Мјера	Модернизација путне мреже	Индикатори мјере	Полазне вриједности индикатора	Циљне вриједности индикатора
		Дужина изграђених и асфалтираних локалних путева (у метрима)	0	15.000
		Број становника који су обухваћени изградњом и модернизацијом локалних путева	0	500
		Број уграђених и стављених у функцију ЛЕД расвјетних тијела	0	230
		Дужина освјетљених нових путева и улица (у метрима)	0	9.200
		Буџет (KM)	Остали извори (KM)	Укупно (KM)
		650.000	600.000	1.250.000
2.2. Приоритет	Подизање ефикасности рада локалне управе и развој цивилног сектора	Индикатори приоритета	Полазне вриједности индикатора	Циљне вриједности индикатора
		Број нових административних услуга уведених од стране локалне управе	0	3
		Број пројеката који су реализовани у		

		сарадњи са цивилним сектором - на годишњем нивоу	7	15
		Број грађана укључених у имплементацију пројеката на подручју Општине - на годишњем нивоу	140	210
		Буџет (KM)	Остали извори (KM)	Укупно (KM)
		190.000	720.000	910.000
2.2.1. Мјера	Јачање капацитета локалне управе	Индикатори мјере	Полазне вриједности индикатора	Циљне вриједности индикатора
		Број изграђених и опремљених објеката (унутрашње и спољашње уређење) за рад општинске управе	0	1
		Број уговорених нових административних услуга (шалтер сала и др.)	0	3
		Број уведених софтверских рјешења у рад општинске управе	0	3
		Број уведених модела/начина за електронско учешће грађана у доношењу одлука и доступности информација	0	4
		Број потписаних споразума о сарадњи/братимљењу/партнерству	0	2
		Број одржаних манифестација културног, спортског и привредног садржаја	0	8
		Број организација укључених у имплементацију пројеката	0	4

		Буџет (KM)	Остали извори (KM)	Укупно (KM)
		170.000	660.000	830.000
2.2.2. Мјера	Укључивање грађана и представника цивилног сектора у процесе друштвеног развоја	Индикатори мјере	Полазне вриједности индикатора	Циљне вриједности индикатора
		Број грађана, представника локалних НВО и школа који су прошли обуку на тему писања пројеката, јачања грађанског активизма и партнерског дјеловања	0	40
		Број институција и организација која су учествовале у заједничким пројектима финансираним од стране Општине и других домаћих и међународних институција и организација	0	6
		Број одржаних обука на тему пројектног менаџмента, јачања грађанског активизма и партнерског дјеловања	0	10
		Број написаних и аплицираних приједлога пројеката од стране локалних НВО и јавних установа	0	30
		Буџет (KM)	Остали извори (KM)	Укупно (KM)
		20.000	60.000	80.000
		2.3. Приоритет	Проширење понуде, културних, спортских и образовних садржаја на подручју Општине	Индикатори приоритета
Број доступних едукативних програма намијењених дјеци и младима	0			6
Број организованих спортских манифестација на подручју Општине	1			4

		- годишње		
		Број организованих културних догађаја на подручју општине - годишње	1	4
		Буџет (KM)	Остали извори (KM)	Укупно (KM)
		227.000	423.000	650.000
2.3.1. Мјера	Развој спорта и културе	Индикатори мјере	Полазне вриједности индикатора	Циљне вриједности индикатора
		Број затворени спортских објеката у Општини Оштра Лука	0	1
		Број ученика који користе могућности спортске дворане	0	150
		Број спортских рекреативаца који користи могућности спортске дворане	0	100
		Број организованих манифестација/догађаја у спортској дворани	0	16
		Број спортских и културних садржаја доступних младима на подручју Општине	2	6
		Буџет (KM)	Остали извори (KM)	Укупно (KM)
		87.000	203.000	290.000
2.3.2. Мјера	Модернизација основних школа и увођење алтернативних програма образовања за дјецу и младе	Индикатори мјере	Полазне вриједности индикатора	Циљне вриједности индикатора
		Број реконструисаних или дјелимично реконструисаних школских објеката	0	3
		Број ученика и осталих лица која користе простор	215	240

	Број институција које пружају подршку дјечи и младима	0	1	
	Број корисника услуге предшколског образовања и васпитања	0	100	
	Број усвојених докумената који регулишу омладинску политику	0	1	
	Број оформљених и активних омладинских организација на подручју Општине	0	1	
	Број усвојених докумената који регулишу пронаталитетну политику	0	1	
	Број проведених активности (мјера) на реализацији пронаталитетне политике	0	4	
	Број подржаних корисника кроз мјере пронаталитетне политике	0	50	
	Буџет (KM)	Остали извори (KM)	Укупно (KM)	
	140.000	220.000	360.000	
2.4. Приоритет	Унапређење здравствене и социјалне заштите	Индикатори приоритета	Полазне вриједности индикатора	Циљне вриједности индикатора
		Побољшана ефикасност рада службе хитне медицинске помоћи посматрано кроз просјечан број пружених услуга у току 24h	16,8	18
		Побољшана ефикасност рада службе породичне медицине посматрано кроз просјечан број пружених услуга – дневно	68	73
		Број корисника услуга социјалне заштите	165	115

		Буџет (KM)	Остали извори (KM)	Укупно (KM)
		60.000	60.000	120.000
2.4.1. Мјера	Јачање примарне здравствене заштите	Индикатори мјере	Полазне вриједности индикатора	Циљне вриједности индикатора
		Број набављених медицинских апарата	0	2
		Број санираних просторија теренских амбуланти	0	2
		Број одржаних едукативних радионица за становништво о значају превенције здравља	0	10
		Буџет (KM)	Остали извори (KM)	Укупно (KM)
		50.000	50.000	100.000
2.4.2. Мјера	Подршка рањивим категоријама становништва	Индикатори мјере	Полазне вриједности индикатора	Циљне вриједности индикатора
		Број кориника социјалне заштите	165	157
		Број обављених волонтерских услуга/активности у сфери социјалне заштите	0	5
		Број особа укључених у „Волонтерски сервис“ као нову активност у сфери социјалне заштите	0	20
		Буџет (KM)	Остали извори (KM)	Укупно (KM)
		10.000	10.000	20.000

3. Стратешки циљ	Очувана и безбједна животна средина	Индикатори стратешког циља	Полазне вриједности индикатора*	Циљне вриједности
------------------	-------------------------------------	----------------------------	---------------------------------	-------------------

				индикатора**
		Процент укупног броја становника који су укључени у систем организованог прикупљања отпада	57%	65%
		Ниво пријављених штета од поплава, пожара и других елементарних непогода – осмогодишњи просјек	150.000 КМ	70.000 КМ
		Буџет (КМ)	Остали извори (КМ)	Укупно (КМ)
		250.864	1.667.780	1.918.644
3.1. Приоритет	Смањење ризика од елементарних непогода и природних катастрофа	Индикатори приоритета	Полазне вриједности индикатора	Циљне вриједности индикатора
		Вриједност пријављених штета од поплава на подручју Општине Оштра Лука - осмогодишњи просјек	110.000 КМ	50.000 КМ
		Шумске површине захваћене пожаром - осмогодишњи просјек	1 ха	0,5 ха
		Капацитет Ватрогасне јединице да оперативно дјелује током зимских мјесеци	50%	100%
		Буџет (КМ)	Остали извори (КМ)	Укупно (КМ)
		95.864	1.102.780	1.198.644
3.1.1. Мјера	Заштита од поплава	Индикатори мјере	Полазне вриједности индикатора	Циљне вриједности индикатора
		Дужина ријечног тока Сане дуж централног дијела општине који је заштићен од поплава – у метрима	0	500
		Дужина уређеног шеталишта (са постављеним клупама за одмор и стазом) дуж обале ријеке Сане (у метрима)	0	500

		Осмогодишњи просјек пријављених штета од поплава на централном подручју Општине	110 000 КМ	50 000 КМ
		Буџет (КМ)	Остали извори (КМ)	Укупно (КМ)
		5.000	245.000	250.000
3.1.2. Мјера	Заштита од пожара и других елементарних непогода	Индикатори мјере	Полазне вриједности индикатора	Циљне вриједности индикатора
		Изграђено и стављен у функцију Ватрогасни дом	0	1
		Обезбијеђена противградна заштитана територија Општине Оштра Лука (у километрима квадратним – km ²) ¹⁴	65	206,64
		Број запослених (нова радна мјесту) у Ватрогасном дому	0	5
		Изграђене и стављене у функцију двије станице АПГС - I реда	0	2
		Буџет (КМ)	Остали извори (КМ)	Укупно (КМ)
		90.864	857.780	948.644
3.2. Приоритет	Ефикасније управљање отпадом и отпадним водама	Индикатори приоритета	Полазне вриједности индикатора	Циљне вриједности индикатора
		Број становника Општине	0	500

¹⁴ Противградна заштита је скуп мјера којим се умањује или отклања штетно дјеловање градоносних облака, које они могу имати на пољопривредне усјеве и друга материјална добра. Овај систем обухвата радарско откривање и праћење градоносних облака, утврђивање степена опасности од града и сл. Површина општине Оштра Лука је 206,64 km²

		обухваћених услугом збрињавања отпадних вода – прикључак на канализациону мрежу		
		Број домаћинстава обухваћених услугом организованог одвожења отпада	300	400
		Број евидентираних дивљих депонија на подручју Општине	20	10
		Буџет (KM)	Остали извори (KM)	Укупно (KM)
		155.000	565.000	720.000
3.2.1. Мјера	Изградња канализационе мреже	Индикатори мјере	Полазне вриједности индикатора	Циљне вриједности индикатора
		Дужина изграђеног новог цјевовода канализационе мреже (у метрима)	0	4.000
		Број прикључака на изграђени канализациони систем	0	500
		Број одржаних едукативних радионица под заједничким називом „За чисту Сану“	0	5
		Број комада млађи поточне пастрмке којом је порибљен водоток ријеке Сане – петогодишњи период	15.000	20.000
		Буџет (KM)	Остали извори (KM)	Укупно (KM)
		60.000	540.000	600.000
3.2.2. Мјера	Збрињавање комуналног отпада	Индикатори мјере	Полазне вриједности индикатора	Циљне вриједности индикатора

	- Број изграђених зелених острва за селективно прикупљање отпада	0	2
	- Број становника који су обухваћени подручјем дјеловања	0	400
	- Број евидентираних дивљих депонија	20	10
	- Број становника који комунални отпад одлажу на дивљим депонијама	900	400
	Буџет (KM)	Остали извори (KM)	Укупно (KM)
	95.000	25.000	120.000

8.2 Детаљан преглед мјера

Стратешки циљ 1: Успостављена конкурентна привредна структура која омогућава запошљавање и раст прихода

Веза са стратешким циљем	1. Успостављена конкурентна привредна структура која омогућава запошљавање и раст прихода		
Приоритет	1.1. Развој пољопривреде		
Назив мјере	1.1.1. Подршка пољопривредним произвођачима у подизању и проширивању засада воћа са фокусом на купину и малину		
Опис мјере са оквирним подручјима дјеловања*	<p>Мјером ће се кроз пројекте и активности развијати воћарска производња са акцентом на производњу и прераду купина и малина као најзаступљенијих воћарских култура на подручју Општине Оштра Лука чиме ће се истовремено омогућити развој породичних пољопривредних газдинстава и успостављање ланаца вриједности у воћарству.</p> <p>Кључни стратешки пројекат у оквиру ове мјере је „Производња купиновог вина са заштитом географског поријекла“ којим ће се започети са успоставом ланца вриједности у воћарству. Оквирна вриједност пројекта је 100.000 КМ а учешће општине у финансирању је 80% док ће преостали износ бити обезбијеђен из вањских извора.</p> <p>Оквирна подручја дјеловања у склопу мјере:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Подизање нових засада воћа - Проширење постојећих засада воћа - Подршка заинтересованим инвеститорима за почетак организоване производње производа од купине и малине у првом реду купиновог вина, али и сокова, џемова, мармеладе, сушеног воћа, чаја и слично - Успоставити и извршити заштиту географског поријекла производа од купине – купиновог вина 		
Кључни стратешки пројекти	<p>„Производња купиновог вина са заштитом географског поријекла“</p>	<p>Очекивани излазни резултат: До краја 2027. проширена производња на 5 ха засада воћа, успостављени капацитети за прераду воћа (вина, џема, мармеладе, сушеног воћа и слично.)</p> <p>Очекивани крајњи резултат: Остварен годишњи род купине и малине у износу од 80 тона до краја 2027. године, те покренута најмање 1 пунионица вина са заштићеним географским поријеклом.</p>	
Индикатори за праћење резултата мјере	Индикатори (излазног резултата и крајњег резултата)	Полазне вриједности**	Циљне вриједности***
	<ul style="list-style-type: none"> - Број нових засада воћа - Број нових корисника подстицаја - Број годишњег приноса (тона) 	<p>15</p> <p>12</p>	<p>20</p> <p>16</p>

	<ul style="list-style-type: none"> - Број новорегистрованих породичних газдинстава - Број произведених литара вина са заштићеним географским поријеклом 	75 12 0	80 16 300
Развојни ефекат и допринос мјере остварењу приоритета	<p>Развојем воћарства доћи ће до бољег развоја пољопривредне производње а самим тим и до већих прихода по јединици засијане/засађене површине.</p> <p>Допринос у остваривању приоритета огледа се у томе да ће доћи до:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Повећања површина под засадом, - Повећања приноса по јединици засађене површине, - Вишег степена прераде пољопривредних производа и успостављања ланца вриједности у купинарству и малинарству 		
Индикативна финансијска конструкција са изворима финансирања	<p>Износ: 100.000 КМ</p> <p>Ивор: 80.000 КМ из општинског буџета и 20.000 КМ из вањских извора (Министарство пољопривреде, водопривреде и шумарства, ИФАД и учешће корисника)</p>		
Период имплементације мјере	2020-2027.		
Институција одговорна за координацију имплементације мјере	Општина Оштра Лука		
Носиоци мјере	Општинска служба за пољопривреду и пољопривредни произвођачи		
Циљне групе	Пољопривредни произвођачи који се баве воћарством и породице које желе да заснују воћарску производњу, заинтересовани инвеститори за улагање у прераду воћа (производњу купиновог вина)		

Веза са стратешким циљем	1. Успостављена конкурентна привредна структура која омогућава запошљавање и раст прихода
Приоритет	1.1. Развој пољопривреде
Назив мјере	1.1.2. Подршка развоју осталих грана пољопривреде с акцентом на говедарство, овчарство и козарство
Опис мјере са оквирним подручјима дјеловања*	<p>Мјером ће се кроз пројекте и активности развијати сточарство – говедарство, овчарство и козарство чиме ће се омогућити развој и основање нових породичних пољопривредних газдинстава те проширење сировинске базе.</p> <p>Кључни стратешки пројекат се односи на подстицање сточарства и развој комерцијалне пољопривреде на подручју Општине Оштра Лука. На овај начин ће се повећати укупан сточни фонд на подручју Општине и створити услови за повећање приноса и генерисање нових прихода у области сточарства за пољопривредна домаћинства обухваћена програмом подршке.</p> <p>Оквирна подручја дјеловања у склопу мјере:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Проширење постојећих фарми крава и оваца (повећан број грла која се експлоатишу за производњу млијека) - Унапређење производње у систему крава-теле - Подршка развоју овчарства и козарства - Едукација пољопривредних произвођача - Изградња система за наводњавање и одводњавање

	<ul style="list-style-type: none"> - Подршка развоју пчеларству - Подршка ширењу пластеничке производње 		
Кључни стратешки пројекти	„Подстицање сточарства и развој комерцијалне пољопривреде на подручју Општине Оштра Лука“	<p>Очекивани излазни резултат: До краја 2027. године повећан број грла говеда, оваца и коза до 5%, те повећана производња млијека до 5%</p> <p>Очекивани крајњи резултат: Повећан број регистрованих пољопривредних произвођача за 10%</p>	
Индикатори за праћење резултата мјере	Индикатори (излазног резултата и крајњег резултата)	Полазне вриједности**	Циљне вриједности***
	<ul style="list-style-type: none"> - Број нових произвођача који су у систему „крава-теле“ - Број музних грла повећан - Број пољопривредника који су прошли програме едукације - Број произвођача који су повећали стада оваца - Број грла оваца - Број произвођача који су повећали стада коза - Број грла коза - Број пчелињих друштава - Укупна количина произведеног меда у кг (годишње) - Површина пољопривредног земљишта која је под системом наводњавања и доводњавања у ха - Број нових и реконструисаних пластеника 	<p>2</p> <p>440</p> <p>0</p> <p>10</p> <p>5900</p> <p>0</p> <p>210</p> <p>600</p> <p>3.000</p> <p>0</p> <p>0</p>	<p>5</p> <p>462</p> <p>30</p> <p>15</p> <p>7139</p> <p>2</p> <p>252</p> <p>740</p> <p>3.600</p> <p>5</p> <p>35</p>
Развојни ефекат и допринос мјере остварењу приоритета	<ul style="list-style-type: none"> - Развојем сточарства повећаће се број регистрованих пољопривредних произвођача <p>Допринос у остваривању приоритета огледа се у томе да ће бити:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Повећан број регистрованих пољопривредних произвођача (са 40 на 70) - Повећан укупан сточни фонд са 7.000 на 8.000 грла 		
Индикативна финансијска конструкција са изворима финансирања	<p>Износ: 370.000 КМ</p> <p>Извор: 90.000 КМ из општинског буџета и 280.000 КМ из вањских извора (Министарство пољопривреде, водопривреде и шумарства, ИФАД и учешће корисника)</p>		
Период имплементације мјере	2021-2027.		
Институција одговорна за координацију	Општина Оштра Лука		

имплементације мјере	
Носиоци мјере	Општинска служба за пољопривреду и пољопривредни произвођачи
Циљне групе	Пољопривредни произвођачи који се баве сточарством – говедарством, овчарством, козарством или пчеларством. Такође и породице које имају пластеничку производњу или намјеравају да постојеће пластенике занове.

Веза са стратешким циљем	1. Успостављена конкурентна привредна структура која омогућава запошљавање и раст прихода		
Приоритет	1.2. Изградња прерађивачких капацитета и развој предузетништва		
Назив мјере	1.2.1. Промоција инвестиционих потенцијала Општине у прерађивачкој индустрији		
Опис мјере са оквирним подручјима дјеловања*	<p>Предложеном мјером ће се кроз пројекте и активности промовисати могућности за улагање у прерађивачке капацитете на подручју Општине. Полазну основу представљају одређене компаративне предности које Оштра Лука посједује, посебно у областима пољопривреде и шумарства, успостављена сировинска база и значајни природни ресурси. Изградњом прерађивачких капацитета оснажила би се укупна привредна структура општине и омогућило ново запошљавање.</p> <p>Кључни стратешки пројекат је успостава пословне зоне што подразумијева израду регулационог плана пословне зоне, рјешавање имовинско-правних односа и урбанистичко-техничких услова на локацији на којој ће бити успостављена зона. По успостављању зоне предвиђене су интензивне активности у смислу промоције инвестиционих потенцијала општине са акцентом према дијаспори.</p> <p>Овај пројекат има значајан утицај на побољшање укупног пословног амбијента Општине и развој других активности других пословних субјеката са подручја Општине који ће бити директно или индиректно везани за зону. Оквирна вриједност пројекта је 300.000 КМ уз учешће Општине од 25% док ће се остатак средстава обезбиједити из вањских извора.</p>		
Кључни стратешки пројекти	“Успостава пословне зоне у Оштрој Луци”	<p>Очекивани излазни резултат: Успостављена пословна зона и у оквиру ње покренут најмање 1 прерађивачки капацитет</p> <p>Очекивани крајњи резултат: Повећање броја привредних субјеката на подручју општине за 3%</p>	
Индикатори за праћење резултата мјере	Индикатори (излазног резултата и крајњег резултата)	Полазне вриједности**	Циљне вриједности***
	<ul style="list-style-type: none"> - Број пословних зона на подручју Општине Оштра Лука - Број привредних субјеката који имају изграђене прерађивачке капацитете - Број регистрованих 	0 0	1 2

	фирми/првредних друштава на подручју Општине	13	14
	- Број регистрованих предузетника	42	48
Развојни ефекат и допринос мјере остварењу приоритета	Успостављањем пословне зоне у Општини Оштра Лука доћи ће до стварања основних услова за развој привреде у првом реду предузетничких дјелатности, а даље до повећања прихода и смањења броја незапослених лица на подручју Општине. Реализацијом ове мјере очекује се повећање броја новозапослених у прерађивачкој индустрији на 50 радника и повећање броја регистрованих предузетника са 42 на 50.		
Индикативна финансијска конструкција са изворима финансирања	Износ: 300.000,00 КМ Учешће Општине 25%; Учешће Владе РС 75%		
Период имплементације мјере	2021-2027.		
Институција одговорна за координацију имплементације мјере	Општина Оштра Лука		
Носиоци мјере	Начелник Општине Општинска управа, Влада РС и потенцијални инвеститори		
Циљне групе	Заинтересовани инвеститори и представници пословне заједнице у дијаспори, већ постојећи привредници и предузетници на подручју Општине те незапослени као крајњи корисници		

Веза са стратешким циљем	1. Успостављена конкурентна привредна структура која омогућава запошљавање и раст прихода	
Приоритет	1.2. Изградња прерађивачких капацитета и развој предузетништва	
Назив мјере	1.2.2. Подршка почетним пословним активностима	
Опис мјере са оквирним подручјима дјеловања*	Овом мјером настоји се кроз повезане пројекте и активности ојачати предузетничка свијест и предузетничка култура на територији Општине Оштра Лука. Кључни стратешки пројекат односи се на едукацију и суфинансирање предузетничких иницијатива у оквиру којих ће бити обезбијеђена обука новим предузетницима, првенствено у аспекту разраде идеје и израде пословних планова. Акцент ће при томе бити стављен на жене предузетнице, као и на развој тржишно оријентисане пољопривредне производње готових или полуготових производа. Оквирна вриједност пројекта је 30.000 КМ а финансирање је предвиђено из општинског буџета 50% и вањских извора финансирања. Остала подручја дјеловања: - Подршка покретању мини сирана	
Кључни стратешки пројекти	„Едукација и суфинансирање предузетничких иницијатива“	Очекивани излазни резултат: Развијена најмање 3 предузетничка тренинг програма. Најмање 15 корисника који су прошли предузетничку обуку од тога 7 жена. Најмање 10 пословних

		планова који су развијени као резултат обуке Очекивани крајњи резултат: Минимално 3 новоосноване предузетничке радње.	
Индикатори за праћење резултата мјере	Индикатори (излазног резултата и крајњег резултата)	Полазне вриједности**	Циљне вриједности***
	<ul style="list-style-type: none"> - Број развијених предузетничких тренинг програма - Број одржаних тренинга у домену предузетништва - Број полазника обуке за писање бизнис планова - Број развијених пословних планова - Број релизованих предузетничких иницијатива – регистрованих бизниса 	0 0 0 0 0	3 5 15 10 5
Развојни ефекат и допринос мјере остварењу приоритета	Бољом едукацијом и бољом доступношћу информација биће створени повољнији услови за развој предузетништва-предузетничких дјелатности, а самим тим и за запошљавање. Квалитетном едукацијом у сфери израде бизнис планова те трансфером стеченог знања повећаће се критична маса у Општини која ће резултирати већим бројем апликација на различите развојне фондове а у циљу оснивања предузетничких дјелатности. Реализацијом ове мјере очекује се повећање броја регистрованих предузетника са 42 на 50.		
Индикативна финансијска конструкција са изворима финансирања	Укупан износ: 60.000,00 КМ Извор: Општинска управа 30.000 КМ Министарство привреде и предузетништва, Завод за запошљавање РС и ИФАД 30.000 КМ		
Период имплементације мјере	2021-2027.		
Институција одговорна за координацију имплементације мјере	Општина Оштра Лука		
Носиоци мјере	Општинска управа, Министарство привреде и предузетништва, Завод за запошљавање РС, Агенција ПРЕДА Приједор		
Циљне групе	Становници Општине Оштра Лука који се налазе на евиденцији Завода за запошљавање РС, незапослене жене из руралних подручја		

Веза са стратешким циљем	1. Успостављена конкурентна привредна структура која омогућава запошљавање и раст прихода
Приоритет	1.3. Побољшање реализације туристичких потенцијала Општине
Назив мјере	1.3.1. Изградња туристичке инфраструктуре

<p>Опис мјере са оквирним подручјима дјеловања*</p>	<p>Мјером ће се кроз пројекте и активности развијати туристичка инфраструктура која ће бити подлога за привлачење туриста као и за развој нове туристичке понуде на подручју Општине и у оквиру сеоских домаћинстава. Кључни стратешки пројекат је подршка заинтересованим корисницима да изграде/адаптирају и промовишу смјештајне капацитете на подручју Општине Оштра Лука. Ради се о пројекту од изузетно значаја за Општину Оштра Лука, који би своји дјеловањем успоставио саму туристичку инфраструктуру и био замајац за друге пројекте у области туризма. Основни циљ пројекта је да се стављањем у функцију нових смјештајних капацитета (којих тренутно нема) продужи боравак туриста и боље реализују постојећи туристички потенцијали. Оквирна вриједност пројекта је 25.000 КМ и биће финансиран комбинавањем различитих извора, од стране општинске управе, донатора и самих корисника.</p> <p>Поред пројекта предвиђена су и остала подручја дјеловања:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Промоција и обиљежавање бицикличких стаза; - Обиљежавање и организовање новог садржаја - „Путеви купине“ - Изградња и промоције стазе за мото-крос на локалитету гдје се одржава Грмечка коридра; - Подршка изградњи смјештајних капацитета у оквиру Ловачког дома - Подршка регистрацији смјештајних капацитета у сеоским домаћинствима на водећим интернет платформама. 		
<p>Кључни стратешки пројекти</p>	<p>“Подршка изградњи и промоцији смјештајних капацитета на подручју Општине Оштра Лука“</p>	<p>Очекивани излазни резултат: 10 смјештајних капацитета стављених у функцију</p> <p>Очекивани крајњи резултат: Више од 250 евидентираних ноћења у току године</p>	
<p>Индикатори за праћење резултата мјере</p>	<p>Индикатори (излазног резултата и крајњег резултата)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Распоживи број кревета - Број организованих обилазака нових туристичких садржаја као што су „Путеви купина“ - Број организованих посјета ловаца из других подручја БиХ и земаља околине - Број посјетилаца мото-крос стазе - Број регистрованих сеоских домаћинстава - Број регистрованих угоститељских објеката који нуде смјештај - Евидентиран број ноћења на подручју Општине 	<p>Полазне вриједности**</p> <p>0</p> <p>0</p> <p>0</p> <p>0</p> <p>0</p> <p>0</p> <p>0</p>	<p>Циљне вриједности***</p> <p>10</p> <p>7</p> <p>10</p> <p>200</p> <p>2</p> <p>2</p> <p>250</p>
<p>Развојни ефекат и допринос мјере остварењу приоритета</p>	<p>Развојем туристичке инфраструктуре и изградњом смјештајних капацитета простор Општине Оштра Лука учиниће се атрактивнијим за туристе и посјетиоце различитих манифестација. То је свакако добра основа за даљи развој локалне економије, генерисање додатних прихода и ново запошљавање.</p>		

Индикативна финансијска конструкција са изворима финансирања	Износ 150.000 КМ Учешће општине:50.000 КМ; ИФАД и међународни донатори 85.000 КМ, корисници 15.000 КМ
Период имплементације мјере	2021-2027.
Институција одговорна за координацију имплементације мјере	Општина Оштра Лука
Носиоци мјере	Начелник,општинска управа,међународни донатори,Министарствотрговине и туризма.
Циљне групе	Иностранци туристи који су у транзиту на путу ка љетовалиштима Јадранског мора,као и домаћи туристи из сусједних општина и цијеле БиХ,локално становништво

Веза са стратешким циљем	1. Успостављена конкурентна привредна структура која омогућава запошљавање и раст прихода	
Приоритет	1.3. Побољшање реализације туристичких потенцијала Општине	
Назив мјере	1.3.2. Промоција манифестационог туризма	
Опис мјере са оквирним подручјима дјеловања*	<p>Понуда туристичких садржаја на подручју Општине Оштра Лука је веома сиромашна због непостојања смјештајних капацитета и скромне понуде туристичких садржаја. Промоцијом манифестационог туризма желе се превасходно препознати и ставити у функцију одређени туристички потенцијали кроз организовање одређених манифестација које би трајале више дана уз пратеће садржаје.</p> <p>Кључни пројекат у оквиру ове мјере јесте пројекат „Грмечка корида“ који има традицију одржавања преко два вијека. У циљу даље афирмације и развоја ове манифестације кључне су три активности: маркетинг (рад на изради препознатљивог сувенира, медијска промоција, ширење свијести о национално-историјском значају Грмечке кориде), увођење нових садржаја и програма у неколико дана (осим борбе бикова увести и нове садржаје прилагођене млађој старосној доби, нпр. фестивали, концерти и др.) и додатна улагања у инфраструктуру (која ће служити и за остале видове манифестација осим „Грмечке кориде“). Укупна вриједност пројекта је 100.000 КМ и биће финансиран из Буџета Општине и уз подршку Министарства трговине и туризма РС. Поред промоције Грмечке кориде у оквиру ове мјере биће промовисани и други значајни догађаји на подручју Општине</p> <p>Остала подручја дјеловања:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Промоција нових манифестација и туристичких садржаја (мото-крос, бициклическа трка, Дан општине, Дани купина, сусрети дијаспоре,...) 	
Кључни стратешки пројекти	„Грмечка корида“	<p>Очекивани излазни резултат:Уведена минимално 4 нова садржаја у оквиру туристичке манифестације „Грмечка Корида“</p> <p>Очекивани крајњи резултат: До 2027. године број посетилаца на</p>

		манифестацију „Грмечка кориди“ порастао за 300 %	
Индикатори за праћење резултата мјере	Индикатори (излазног резултата и крајњег резултата)	Полазне вриједности**	Циљне вриједности***
	<ul style="list-style-type: none"> - Број садржаја на „Грмечкој кориди“ - Број посјетилаца на „Грмечкој кориди“ - Број манифестација на подручју Општине које имају туристичке садржаје 	<p style="text-align: center;">0</p> <p style="text-align: center;">3.000</p> <p style="text-align: center;">2</p>	<p style="text-align: center;">1</p> <p style="text-align: center;">9.000</p> <p style="text-align: center;">6</p>
Развојни ефекат и допринос мјере остварењу приоритета	Реализацијом овог пројекта биће поправљен туристички имиџ Општине Оштра Лука. Са обogaћивањем садржаја кроз пројекат „Грмечка кориди“ и додатном промоцијом доћи ће до повећања броја посјетилаца. Тиме ће се створити предуслови за развијање агро-туризма, адаптацију или изградњу смјештајних капацитета и осталих понуда који би се „везали“ за ову манифестацију.		
Индикативна финансијска конструкција са изворима финансирања	Износ: 150.000 КМ Извор финансирања: Учешће Општине: 75.000 КМ; Министарство трговине и туризма РС 75.000 КМ		
Период имплементације мјере	2020-2027. година		
Институција одговорна за координацију имплементације мјере	Општина Оштра Лука		
Носиоци мјере	Општинска служба за друштвене дјелатности		
Циљне групе	<ul style="list-style-type: none"> - Туристи - Локални пољопривредни произвођачи - Власници смјештајних капацитета 		

Стратешки циљ 2: Побољшан квалитет живота за становнике Општине Оштра Лука

Веза са стратешким циљем	2. Побољшан квалитет живота за становнике Општине Оштра Лука		
Приоритет	2.1. Побољшање квалитета и доступности комуналне инфраструктуре		
Назив мјере	2.1.1. Изградња водоводне инфраструктуре		
Опис мјере са оквирним подручјима дјеловања*	<p>Мјером ће се кроз различите пројекте развијати комунална инфраструктура која ће побољшати квалитет живота становника централног дијела Општине Оштра Лука (М.З.Оштра Лука и М.З. Копривна) као и становника М.З. Будимлић Јапра, а самим тим ће се створити бољи услови за останак становништва на територији Општине, као и његов привредни развој. Кроз изградњу хидрантске мреже обезбиједио би се висок степен противпожарне заштите.</p> <p>Кључни стратешки пројекат: „Изградња система водоснабдијевања централног дијела Општине Оштра Лука“ је пројекат од великог значаја за Општину Оштра Лука. Реализацијом овог пројекта побољшаће се квалитет живота становника централног дијела Општине чијом би имплементацијом директно било обухваћено око 450 домаћинстава односно око 1100 становника, што ће допринијети останку и даљем развоју становника на овом дијелу Општине као и привредном развоју Општине. За финансирање предметног пројекта је планирано око 1.500.000,00 КМ.</p> <p>Поред поменутог стратешког пројекта оквирна подручја дјеловања у склопу ове мјере су:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Изградња гравитационог цјевовода (Основна школа „Петар Шкундрић“ – Баје) у М.З. Б.Јапра Изградња новог гравитационог цјевовода дужине 1.033,50 метара - Изградња два хидранта у циљу подизања квалитета против-пожарне заштите 		
Кључни стратешки пројекти	„Изградња система водоснабдијевања централног дијела Општине Оштра Лука“	<p>Очекивани излазни резултат:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Изграђено 8.600,00 метара новог примарног цјевовода - Изграђено 5.200,00 метара новог секундарног цјевовода - Изграђено 61 хидраната за против-пожарну заштиту. <p>Очекивани крајњи резултат: До 2027. године обезбијеђено снабдијевање питком водом за око 500 домаћинстава односно око 1320 становника.</p>	
Индикатори за праћење резултата мјере	Индикатори (излазног резултата и крајњег резултата)	Полазне вриједности**	Циљне вриједности***
	<ul style="list-style-type: none"> - Дужина изграђеног примарног цјевовода (у метрима) - Дужина изграђеног секундарног цјевовода (у метрима) 	0	8.600

	<ul style="list-style-type: none"> - Број изграђених хидраната противпожарне заштите - Број становника који су обухваћени услугом снабдијевања питке воде - Дужина изграђеног гравитационог цјевовода (у метрима) 	0	5.200
		0	61
		0	1320
		0	1.033.50
Развојни ефекат и допринос мјере остварењу приоритета	<p>Изградњом система водоснабдијевања централног дијела Општине Оштра Лука, створиће се услови за развој и опстанак становништва на територији ових мјесне заједнице. Кроз рјешење снабдијевања питком водом стварају се бољи услови локалном становништву за лакше развијање одређених предузетничких дјелатности или отварања одређених пословних објеката као и лакши развој привреде. Такође и повећаним степеном противпожарне заштите се старају лакши услови за отварање пословних објеката или одређених производних капацитета.</p> <p>Реализацијом ове мјере допринеће се индикатору Приоритета 2.1. који се односи на број становника којима је осигурано константно водоснабдијевање без обзира на временске прилике. Циљана вриједност је 1.320 становника.</p>		
Индикативна финансијска конструкција са изворима финансирања	<p>Износ: 1.572.000 КМ</p> <p>Извор: 1.021.600 КМ из Општинског Буџета и 550.400 КМ из вањских извора</p>		
Период имплементације мјере	2020 – 2027.		
Институција одговорна за координацију имплементације мјере	Општина Оштра Лука		
Носиоци мјере	<ul style="list-style-type: none"> - Начелник Општине - Општинска управа - Министарства Владе Републике Српске - Донатори 		
Циљне групе	Становништво централног дијела Општине, Општина Оштра Лука (М.3.. Оштра Лука и М.3. Копривна) те становници М.3. Будимлић Јапра		

Веза са стратешким циљем	2. Побољшан квалитет живота за становнике Општине Оштра Лука
Приоритет	2.1.Побољшање квалитета и доступности комуналне инфраструктуре
Назив мјере	2.1.2.Модернизација путне мреже
Опис мјере са оквирним подручјима дјеловања*	Мјером ће се кроз пројекте развијати комунална инфраструктура која ће побољшати квалитет живота становника општине Оштра Лука, а самим тим ће се створити бољи услови за останак становништва на територији општине. Такође ће се побољшати квалитетнији приступ мјесним

	<p>заједницама које буду у обухвату имплементације пројекта.</p> <p>Кључни стратешки пројекат: „Изградња и модернизација локалних категорисаних и некатегорисаних путева Општине Оштра Лука“ је пројекат од великог значаја за Општину Оштра Лука. Реализацијом овог пројекта побољшаће се квалитет живота становника мјесних заједница чијом би имплементацијом директно било обухваћено око 500 становника, што ће допринијети останку и даљем развоју становника на дијелу општине који буду обухваћени имплементацијом пројекта. За финансирање предметног пројекта је планирано око 1.200.000,00 КМ.</p> <p>Оквирна подручја дјеловања у склопу мјера су:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Проширење зоне уличне расвјете (укључујући увођење ЛЕД расвјете) 		
<p>Кључни стратешки пројекти</p>	<p>Изградња и модернизација локалних категорисаних и некатегорисаних путева општине Оштра Лука</p>	<p>Очекивани излазни резултат:Изграђено и асфалтирано 15.000 метара локалних путева.</p> <p>Очекивани крајњи резултат: До 2027. године асфалтиране саобраћајнице и уведена улична расвјета на подручја Општине гдје живи 500 становника</p>	
<p>Индикатори за праћење резултата мјере</p>	<p>Индикатори (излазног резултата и крајњег резултата)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Дужина изграђених и асфалтираних локалних путева (у метрима) - Број становника који су обухваћени изградњом и модернизацијом локалних путева - Број уграђених и стављених у функцију ЛЕД расвјетних тијела - Дужина освјетљених нових путева и улица (у метрима) 	<p>Полазне вриједности**</p> <p>0</p> <p>0</p> <p>0</p> <p>0</p>	<p>Циљне вриједности***</p> <p>15.000</p> <p>500</p> <p>230</p> <p>9.200</p>
<p>Развојни ефекат и допринос мјере остварењу приоритета</p>	<p>Изградњом и модернизацијом локалних путева, створиће се услови за развој и опстанак становништва на територији Општине, побољшаће се услови за брже кретање људи и роба. Кроз рјешење изграђености путне инфраструктуре стварају се бољи услови локалном становништву за лакше развијање одређених предузетничких дјелатности или отварања одређених пословних објеката. Поред тога биће изграђено и стављено у функцију нових 230 ЛЕД свјетилки и освјетљено нових путева и улица дужине 9.200,00 метара чиме ће се створити бољи и безбједнији услови за кретање пјешака и одвијање саобраћаја. Изградњом путне инфраструктуре побољшаће се квалитет услужних сервисерских дјелатности, као и шанса становништва за лакши пласман домаћих производа. Реализацијом ове мјере ће се допринијети остављању индикатора Приоритета 2.1. и повећати број становника којима је директно побољшан квалитет путне инфраструктуре.</p>		

Индикативна финансијска конструкција са изворима финансирања	Износ: 1.250.000,00 КМ Извор: 650.000,00 КМ из општинског буџета и 600.00,00 КМ из вањских извора
Период имплементације мјере	2020 – 2027.
Институција одговорна за координацију имплементације мјере	Општина Оштра Лука
Носиоци мјере	- Начелник Општине - Општинска управа - Министарства Владе Републике Српске - Донатори
Циљне групе	Становништво Општине Оштра Лука

Веза са стратешким циљем	2. Побољшан квалитет живота за становнике Општине Оштра Лука	
Приоритет	2.2. Подизање ефикасности рада локалне управе и развој цивилног сектора	
Назив мјере	2.2.1. Јачање капацитета локалне управе	
Опис мјере са оквирним подручјима дјеловања*	<p>Овом мјером ће се кроз реализацију пројекта „Изградња и опремање зграде Општинске управе Општине Оштра Лука“ унаприједити рад Општинске управе у организационом и функционалном смислу. На мјесту гдје се сада налази монтажна зграда која је привременог карактера и неусловна за адекватан рад, биће саграђен нови објекат величине 516,53 m². Он ће омогућити:</p> <ul style="list-style-type: none"> - брже и ефикасније обављање послова из надлежности јединице локалне самоуправе; - бољу доступност грађанима у остваривању њихових права кроз плански изграђен и опремљен унутрашњи простор (шалте-рсала); - боље услове рада запослених у Општинској администрацији. <p>Укупна вриједност пројекта је 770.000 КМ, а финансирао би се из интерних и екстерних извора (Влада Републике Српске – Министарство управе и локалне самоуправе).</p> <p>Остала подручја дјеловања су:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Увођење е-управе у систем рада Општине Оштра Лука - Успостављање сарадње са другим локалним заједницама - Јачање капацитета рада институција и организација кроз програме едукација и партнерско дјеловање 	
Кључни стратешки пројекти	„Изградња и опремање зград Општинске управе Општине Оштра Лука“	<p>Очекивани излазни резултат: Изграђен и опремљен објект Општинске управе Општине Оштра Лука величине 516,53 m²</p> <p>Очекивани крајњи резултат: До 2027. године за 30% скраћено</p>

		вријеме поступања општинске администрације по захтјевима странака	
	Индикатори (излазног резултата и крајњег резултата)	Полазне вриједности**	Циљне вриједности***
	Индикатори за праћење резултата мјере	- Број изграђених и опремљених објеката (унутрашње и спољашње уређење) за рад општинске управе	0
- Број уведених нових административних услуга (шалтер-сала и др.)		0	3
- Број уведених софтверских рјешења у рад општинске управе		0	3
- Број уведених модела/начина за електронско учешће грађана у доношењу одлука и доступности информација		0	4
- Број потписаних споразума о сарадњи/братимљењу/партнерству		0	8
- Број одржаних манифестација културног, спортског и привредног садржаја		0	4
- Број организација укључених у реализацију пројекта			
Развојни ефекат и допринос мјере остварењу приоритета	Изградњом и опремањем нове зграде општинске управе створиће се претпоставке за ефикаснији и квалитетнији рад општинске управе. Такође, то ће представљати основу за увођење нових административних услуга и реализацију развојних пројеката и поправљање имиџа једне мале и недовољно развијене локалне самоуправе		
Индикативна финансијска конструкција са изворима финансирања	Износ: 850.000 КМ Изворфинансирања: ОпштинаОштраЛука 20% иВладаРепубликеСрпске 80%		
Период имплементације мјере	2020-2027. година		
Институција одговорна за координацију имплементације мјере	Општина Оштра Лука		
Носиоци мјере	Општинска служба за просторно уређење, грађевинарство и екологију		

Циљне групе	<ul style="list-style-type: none"> - Грађани Општине Оштра Лука - Запослени у општинској управи - Остали грађани из осталих средина који су потенцијални корисници услуга
-------------	--

Веза са стратешким циљем	2. Побољшан квалитет живота за становнике Општине Оштра Лука		
Приоритет	2.2. Подизање ефикасности рада локалне управе и развој цивилног сектора		
Назив мјере	2.2.2. Укључивање грађана и представника цивилног сектора у процесе друштвеног развоја		
Опис мјере са оквирним подручјима дјеловања*	<p>Овом мјером биће омогућен већи степен укључености грађана и представника локалних НВО у процесу друштвеног развоја, из разлога што ће се на једном мјесту налазити просторије како службених општинских одређених служби, других јавних институција и невладиног сектора. Ова мјера ће омогућити грађанима лакши приступ информацијама и услугама које су им неопходне како за текуће грађанске обавезе, тако и за покретање евнтуалних нових иницијатива, пројеката и сл.</p> <p>Кључни пројекат је уређење зграде Скупштинске сале и Спомен-собе чиме ће у потпуности бити завршена изградња и опремање зграде која се гради за потребе цивилног сектора али и локалне управе (Скупштина Општине). До сада су завршени сви унутрашњи радови и опремање канцеларија. Објекат се састоји од приземља гдје су смјештене просторије Борачке организације Оштра Лука, 1. спрата гдје је смјештена Скупштинска сала и канцеларија Предсједника Скупштине Општине и 2. спрата гдје су предвиђене просторије за општинска удружења од интереса, невладине организације или јавне институције. За све ове намјене Општина Оштра Лука је плаћала закупнину.</p> <p>Пројектом спољашњег уређења предвиђено је асфалтирање приступа згради, обиљежавање паркинг простора и други послови који су предвиђени грађевинским пројектом.</p> <p>Укупна вриједност пројекта је 45.000 КМ, а финансирао би се из Буџета Општине Оштра Лука и страних извора финансирања.</p> <p>Остала подручја дјеловања:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Јачање капацитета рада институција и организација кроз програме едукација и партнерско дјеловање 		
Кључни стратешки пројекти	Пројекат спољашњег уређења зграде Скупштинске сале и Спомен-собе	<p>Очекивани излазни резултат: У потпуности завршена и стављена у функцију зграда Скупштинске сале и Спомен-собе укупне бруто грађевинске површине 564 м². Очекивани крајњи резултат: До 2027. године постигнута уштеда у финансирању плаћања закупа за скупштинску службу и удружења у износу од 30.000 КМ</p>	
Индикатори за праћење резултата мјере	Индикатори (излазног резултата и крајњег резултата)	Полазне вриједности**	Циљне вриједности***

	<ul style="list-style-type: none"> - Број грађана, представника локалних НВО и школа који су прошли обуку на тему присања пројеката, јачања грађанског активизма и партнерског дјеловања - Број институција и организација која су учествовале у заједничким пројектима финансираним од стране Општине и других домаћих и међународних институција и организација - Број одржаних обука на тему пројектног менаџмента, јачања грађанског активизма и партнерског дјеловања - Број написаних и аплицираних приједлога пројеката од стране локалних НВО и јавних установа 	0	40
		0	6
		0	10
		0	30
Развојни ефекат и допринос мјере остварењу приоритета	<p>Пројектом спољашњег уређења зграде Спомен-собе и Скупштинске сале биће у потпуности стављена у функцију мултифункционална зграда са укупно 10 просторија. Тиме ће се створити услови за несметан рад свих служби, организација и институција који су од интереса за Општину Оштра Лука. Оне ће бити обједињене унутар једне зграде што ће и грађанима омогућити остваривање права из различитих области. Посебно је важно напоменути двије чињенице:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Стављањем у функцију скупштинске сале овај простор ће се моћи користити и за друге врсте потреба: одржавање конференција и састанака, свечаних пријема, културно-умјетничких догађаја и др. - Давањем на кориштење просторија невладиним организацијама створиће се претпоставке за бржи развој цивилног друштва у Општини Оштра Лука 		
Индикативна финансијска конструкција са изворима финансирања	<p>Износ: 85.000 КМ</p> <p>Извор финансирања:</p> <p>Општина Оштра Лука 20.000 КМ, међународне организације 30.000 КМ, Министарство управе и локалне самоуправе 35.000 КМ</p>		
Период имплементације мјере	2020-2027. година		
Институција одговорна за координацију имплементације мјере	Општина Оштра Лука		
Носиоци мјере	Општинска служба за просторно уређење, грађевинарство и екологију		
Циљне групе	<ul style="list-style-type: none"> - Грађани Општине Оштра Лука - Запослени у општинској управи - Запослени у удружењима, институцијама и невладиним организацијама - Остали грађани из осталих средина који су потенцијални 		

	корисници услуга
--	------------------

Веза са стратешким циљем	2.Побољшан квалитет живота за становнике Општине Оштра Лука		
Приоритет	2.3. Проширење понуде културних, спортских и обарзовних садржаја на подручју општине		
Назив мјере	2.3.1 Развој спорта и културе		
Опис мјере са оквирним подручјима дјеловања*	<p>На подручју Општине Оштра Лука не постоји спортски објекат затвореног типа. Због тога је онемогућено адекватно одвијање наставе физичке културе за ученике основних школа, одржавање спортских манифестација и других догађаја од интереса за локалну заједницу.</p> <p>Кључни стратешки пројекат је „Завршетак изградње спортске дворане у Оштрој Луци“ који подразумева:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Завршетак спољашњег уређења дворане; - Постављање пода и унутрашње опремање спортским реквизитима и опремом; - Успостављање организационог модела функционисања спортске дворане. <p>Поред изградње спортске дворане овом мјером ће бити обухваћена и следећа подручја:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Организовање спортских манифестација - Одржавање културно-забавних програма - Увођење нових спортских и културних садржаја 		
Кључни стратешки пројекти	„Завршетак изградње спортске дворане у Оштрој Луци“	<p>Очекивани излазни резултат: Завршена и опремљена спортска дворана величине 300 сједећих мјеста за 150 ученика и 100 спортиста који ће имати неопходне услове за обављање спортских активности</p> <p>Очекивани крајњи резултат: До 2027. године биће уведена најмање 4 нова спортска и културна садржаја на подручју Општине.</p>	
Индикатори за праћење резултата мјере	Индикатори (излазног резултата и крајњег резултата)	Полазне вриједности**	Циљне вриједности***
	<ul style="list-style-type: none"> - Број затворених спортских објеката у Општини Оштра Лука - Број ученика који користи могућности спортске дворане - Број спортских рекреативаца који користи могућности спортске 	<p style="text-align: center;">0</p> <p style="text-align: center;">0</p> <p style="text-align: center;">0</p>	<p style="text-align: center;">1</p> <p style="text-align: center;">150</p> <p style="text-align: center;">100</p>

	<p>дворане</p> <ul style="list-style-type: none"> - Број организованих манифестација/догађаја у спортској дворани - Број спортских и културних садржаја доступних младима на подручју Општине 	<p>0</p> <p>2</p>	<p>16</p> <p>6</p>
Развојни ефекат и допринос мјере остварењу приоритета	Овим пројектом ће се омогућити укључивање дјеце, омладине и одраслих у спортске и друге активности на подручју Општине. Као директан резултат, завршетак спортске дворане ће имати и повећање броја спортских колектива. Спортска дворана поред друштвене користи за заједницу ће имати могућност сво гизнајмљивања у комерцијалне сврхе.		
Индикативна финансијска конструкција са изворима финансирања	Износ: 290.000 КМ Извор финансирања: Општина Оштра Лука 30% и Влада Републике Српске 70%		
Период имплементације мјере	2020-2027. година		
Институција одговорна за координацију имплементације мјере	Општина Оштра Лука		
Носиоци мјере	Општинска служба за друштвене дјелатности Општинска служба за просторно уређење, грађевинарство и екологију		
Циљне групе	Ученици, спортски колективи, спортисти, грађани		

Веза са стратешким циљем	2. Побољшан квалитет живота за становнике Општине Оштра Лука	
Приоритет	2.3. Проширење понуде културних, спортских и образовних садржаја на подручју Општине	
Назив мјере	2.3.2. Модернизација основних школа и увођење алтернативних програма образовања за дјецу и младе	
Опис мјере са оквирним подручјима дјеловања*	<p>На подручју Општине Оштра Лука тренутно функционишу три централне основне школе које имају проблема са недовољним и неусловним простором и недостатком дидактичког и осталог материјала неопходног за квалитетно одвијање наставе.</p> <p>Кључним стратешким пројектом „Реконструкција и опремање објеката основних школа у Општини Оштра Лука“ жели се извршити потпуна или дјелимична реконструкција објеката школа, ставити их у функцију за друге сврхе уколико превазилазе потребе у односу на број ученика и извршити њихово адекватно опремање у складу са намјеном.</p> <p>Остала подручја дјеловања у оквиру мјере:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Формирање центра за дјецу и младе - Израда и доношење омладинске политике Општине Оштра Лука - Провођење мјера пронаталитетне политике 	
Кључни стратешки пројекти	Реконструкција и опремање објеката основних школа у Општини Оштра Лука	Очекивани излазни резултат: Реконструисано и опремљено 750 m ² простора

		Очекивани крајњи резултат: До 2027. године број ученика и осталих лица која користе овај простор порастао за 15%	
Индикатори за праћење резултата мјере	Индикатори (излазног резултата и крајњег резултата)	Полазне вриједности**	Циљне вриједности***
	- Број реконструисаних или дјелимично реконструисаних школских објеката	0	3
	- Број ученика и осталих лица која користе простор	215	240
	- Број институција које пружају подршку дјечи и младима	0	1
	- Број корисника услуге предшколског образовања и васпитања	0	100
	- Број усвојених докумената који регулишу омладинску политику	0	1
	- Број оформљених и активних омладинских организацијана подручју општине	0	1
	- Број усвојених докумената који регулишу пронаталитетну политику	0	1
	- Број проведених активности (мјера) на реализацији пронаталитетне политике	0	4
	- Број подржаних корисника кроз мјере пронаталитетне политике	0	50
Развојни ефекат и допринос мјере остварењу приоритета	Стављањем у функцију реконструисаног и опремљеног простора створићесеуслови за: <ul style="list-style-type: none"> - Квалитетније одвијање наставног процеса и постизање бољих резултата код ученика; - Прошириће се могућности за остале видове садржаја у простору који се након реконструкције неће користити за наставу: организовање кампова, радионица и смјештају чесника, издавање простора у туристичке сврхе и слично. 		
Индикативна финансијска конструкција са изворима финансирања	Износ: 360.000 КМ Извор финансирања: Општина Оштра Лука 140.000 КМ и Влада Републике Српске 220.000 КМ		
Период имплементације мјере	2020-2027. година		
Институција одговорна за координацију имплементације мјере	Општина Оштра Лука		

Носиоци мјере	Општинска служба за друштвене дјелатности Општинска служба за просторно уређење, грађевинарство и екологију
Циљне групе	<ul style="list-style-type: none"> - Ученици - Наставно особље - Дјеца, млади - Невладине организације - Млади брачни парови - Остали грађани који користе услуге

Веза са стратешким циљем	2. Побољшан квалитет живота за становнике Општине Оштра Лука	
Приоритет	2.4 Унапређење здравствене и социјалне заштите	
Назив мјере	2.4.1. Јачање примарне здравствене заштите	
Опис мјере са оквирним подручјима дјеловања*	<p>Услед велике разуђености територије и процентуално велике старости становништва, систем пружања примарне и секундарне здравствене заштите на подручју Општине Оштра Лука је отежан.</p> <p>Примарна здравствена заштита се свакодневно пружа у објекту Дома здравља „Свети Сава“ у Оштрој Луци (којем недостаје специјализована медицинска опрема) и у 5 теренских амбуланти (којима недостаје опрема и адекватан услован простор).</p> <p>Процент становништва који тражи медицинску помоћ условљен је програмима превенције и едукације које је потребно увести као континуирану активност, те би се кључним стратешким пројектом „Провођење програма превенције, едукације и опремања Дома здравља и теренских амбуланти“ створили услови за унапређење примарне здравствене заштите</p> <p>Овом мјером се, дакле, жели:</p> <ul style="list-style-type: none"> - радити на јачању опремљености домова здравља и теренских амбуланти у смислу набавка опреме и санације постојећих просторија које се тренутно користе; - радити на превенцији здравствене заштите кроз програме едукације становништва. 	
Кључни стратешки пројекти	„Провођење програма превенције и едукације и опремање Дома здравља и теренских амбуланти“	<p>Очекивани излазни резултат: Набављена минимално 2 специјализована медицинска апарата</p> <p>Очекивани крајњи резултат: До 2027. побољшана ефикасност рада службе хитне медицинске помоћи посматрано кроз просјечан број пружених услуга у току 24h (са 16,8на 18)</p> <p>Побољшана ефикасност рада службе породичне медицине посматрано кроз просјечан број пружених услуга – дневно са 68</p>

		на 73	
	Индикатори (излазног резултата и крајњег резултата)	Полазне вриједности**	Циљне вриједности***
Индикатори за праћење резултата мјере	<ul style="list-style-type: none"> - Број набављених медицинских апарата - Број санираних просторија теренских амбуланти - Број одржаних едукативних радионица за становништво о значају превенције здравља 	0 0 0	2 2 10
Развојни ефекат и допринос мјере остварењу приоритета	Реализацијом овог пројекта подићи ће се на виши ниво систем пружања примарне здравствене заштите на подручју Општине Оштра Лука. Такође, здравље становника Општине ће бити унапријеђено кроз подизање свијести о значају превентивног лијечења и узроцима настајања болести.		
Индикативна финансијска конструкција са изворима финансирања	Износ: 100.000 КМ Извор финансирања: Општина Оштра Лука 50% и Влада Републике Српске (Министарство здравља и социјалне заштите) 50% средстава		
Период имплементације мјере	2020-2027. година		
Институција одговорна за координацију имплементације мјере	Општина Оштра Лука		
Носиоци мјере	Општинска служба за друштвене дјелатности		
Циљне групе	<ul style="list-style-type: none"> - Корисници здравствене заштите - Медицинско особље - Запослени у Дому здравља „Свети Сава“ Оштра Лука 		

Веза са стратешким циљем	2 Побољшан квалитет живота за становнике Општине Оштра Лука
Приоритет	2.4 Унапређење здравствене и социјалне заштите
Назив мјере	2.4.2.Подршка рањивим категоријама становништва
Опис мјере са оквирним подручјима дјеловања*	<p>Просјечна старост становника Општине Оштра Лука је 43,14 година са тенденцијом додатног старења, погоршања материјалног положаја и повећања удјела самачких домаћинстава у укупној структури. У рањиву категорију становништва убрајамо пензионере, инвалиде, лица лошег материјалног статуса и лошег здравственог стања. Кључним стратешким пројектом „Социјална подршка рањивим категоријама становништва кроз волонтерски ангажман“ жели се подстаћи волонтерски ангажман становника Општине у циљу побољшања положаја ове категорије становништва пружањем одређених врста материјалних и других помоћи кроз волонтерске активности.</p> <p>Кроз овај пројекат ће се идентификовати корисници, обезбиједити финансијска средства, расписати конкурс за волонтерске активности са</p>

	критеријумима и активностима, те извршити избор најбољег волонтера.		
	Оквирна подручја дјеловања у оквиру ове мјере су: - Пружање услуга социјалне заштите у складу са законским прописима и обавезама		
Кључни стратешки пројекти	„Социјална подршка рањивим категоријама становништва кроз волонтерски ангажман„	Очекивани резултат: Кроз социјалне подршке најмање 20 особа.	излазни резултат: пројекат прошло
		Очекивани крајњи резултат: До 2027. године смањен број корисника којима су потребне услуге социјалне заштите за 5%	
	Индикатори (излазног резултата и крајњег резултата)	Полазне вриједности**	Циљне вриједности***
Индикатори за праћење резултата мјере	- Број корисника социјалне подршке - Број обављених волонтерских услуга/активности у сфери социјалне заштите - Број особа укључених у „Волонтерски сервис“ као нову активност у сфери социјалне заштите	165 0 0	157 5 20
Развојни ефекат и допринос мјере остварењу приоритета	Реализацијом овог пројекта подићи ће се на виши ниво степен социјалне заштите рањивих категорија становништва на подручју општине Оштра Лука и њихова социјална инклузија. Такође, афирмисаће се волонтерски ангажман са циљаним и организованим активностима.		
Индикативна финансијска конструкција са изворима финансирања	Износ: 20.000 КМ Извор финансирања: Општина Оштра Лука 50% и Влада Републике Српске (Министарство здравља и социјалне заштите) 50% средстава		
Период имплементације мјере	2020-2027. година		
Институција одговорна за координацију имплементације мјере	Општина Оштра Лука		
Носиоци мјере	Општинска служба за друштвене дјелатности		
Циљне групе	- Рањиве категорија становништва - Представници организације Црвеног крста Оштра Лука - Представници Дома здравља „Свети Сава“ Оштра Лука - Волонтери		

Стратешки циљ 3: Очувана и безбједна животна средина

Веза са стратешким циљем	3. Очувана и безбједна животна средина		
Приоритет	3.1. Смањење ризика од елементарних непогода и природних катастрофа		
Назив мјере	3.1.1 Заштита од поплава		
Опис мјере са оквирним подручјима дјеловања*	<p>Овом мјером ће се остварити уређеност и заштита од ерозије дијела обале ријеке Сане и остварити заштита земљишта од плављења површине око 5 хектара.</p> <p>Кључни стратешки пројекат „Заштита од поплава кроз уређење ријечних корита Општине Оштра Лука“ је пројекат од великог значаја за Општину Оштра Лука. Реализацијом овог пројекта побољшаће се квалитет живота становника Општине Оштра Лука чијом би имплементацијом директно било обухваћено и заштићено земљиште од плављења површине око 5 хектара, што ће допринијети квалитетнијим условима живљења и сигурнијом пољопривредном производњом. Такође ће се кроз уређено шеталиште побољшати услови друштвеног развоја становништва. За финансирање предметног пројекта је планирано око 250.000,00 КМ.</p> <p>Оквирна подручја дјеловања у склопу мјера су:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Проширење зоне за рекреацију и одмор дуж обале ријеке Сане - Постављање расвјете дуж шеталишта уз ријеку Сану - Уређење купалишта 		
Кључни стратешки пројекти	Заштита од поплава кроз уређење ријечних корита Општине Оштра Лука	<p>Очекивани излазни резултат:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Изграђено и стављено у функцију око 500 метара шеталишта - Постављено 10 клупа за одмор. - Заштићено земљиште од плављења површине око 5 хектара <p>Очекивани крајњи резултат: До 2027. године обезбијеђени бољи услови за друштвени развој и рекреацију становништва, те смањене штете од поплава на брањеном подручју за 55% у односу на период прије 2018. године</p>	
Индикатори за праћење резултата мјере	Индикатори (излазног резултата и крајњег резултата)	Полазне вриједности**	Циљне вриједности***
	- Дужина ријечног тока Сане дуж централног дијела Општине који је заштићен од поплава (у метрима)	0	500

	<ul style="list-style-type: none"> - Дужина уређеног шеталишта (са постављеним клупама за одмор и стазом) дуж обале ријеке Сане (у метрима) - Осмогодишњи просјек пријављених штета од поплава на централном подручју Општине 	0	500
		110.000 КМ	50.000 КМ
Развојни ефекат и допринос мјере остварењу приоритета	Уређењем дијела ријечног корита ријеке Сане би се остварио бољи ефекат очувања животне средине, створили би се услови за друштвени развој, рекреацију и одмор становништва у природном амбијенту. Такође кроз остварене ефекте заштите од плављења би се остварили повољнији услови за обраду пољопривредних површина који је од великог значаја за Општину Оштра Лука.		
Индикативна финансијска конструкција са изворима финансирања	Износ: 250.000 КМ Извор: 5.000 КМ из Општинског Буџета и 245.000 КМ из вањских извора		
Период имплементације мјере	2020 – 2027.		
Институција одговорна за координацију имплементације мјере	Општина Оштра Лука		
Носиоци мјере	<ul style="list-style-type: none"> - Начелник Општине - Општинска управа - Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде Владе Републике Српске - ЈП „Воде Републике Српске“ 		
Циљне групе	Становништво Општине Оштра Лука		

Веза са стратешким циљем	3 Очувана и безбједна животна средина
Приоритет	3.1. Смањење ризика од елементарних непогода и природних катастрофа
Назив мјере	3.1.2 Заштита од пожара и других елементарних непогода
Опис мјере са оквирним подручјима дјеловања*	<p>Мјером ће се допринијети смањењу ризика од елементарних непогода и природних катастрофа првенствено у сегменту заштите од пожара и града. Ради се о елементарним непогадама којима је подручје Општине Оштра Лука била највише изложена.</p> <p>Кључни стратешки пројекат: „Изградња ватрогасног дома“ је пројекат од великог значаја за Општину Оштра Лука. Реализацијом овог пројекта изградио бих се сасвим нов објекат површине 505,57 m², чијом бих се изградњом и стављањем у функцију обезбиједила адекватна против-пожарна заштита имовине цјелокупног становништва који је један од приоритета Општине Оштра Лука. За финансирање предметног пројекта је планирано око 908.644 КМ.</p> <p>Оквирна подручја дјеловања у склопу мјера су:</p>

	<ul style="list-style-type: none"> - Унапређење противградне заштите изградња двије станице АПГС - I реда - Обезбјеђење адекватне противградне заштите на целокупној територији Општине Оштра Лука 		
Кључни стратешки пројекти	Изградња Ватрогасног дома	<p>Очекивани излазни резултат: Изграђен и стављен у функцију Ватрогасни дом површине 505,57 m²</p> <p>Очекивани крајњи резултат: Оперативни капацитет Ватрогасне службе током зимских мјесеци подигнут са 30% на 100%</p>	
Индикатори за праћење резултата мјере	Индикатори (излазног резултата и крајњег резултата)	Полазне вриједности**	Циљне вриједности***
	- Изграђен и стављен у функцију Ватрогасни дом	0	1
	- Обезбјеђена противградна заштитана територија Општине Оштра Лука (у километрима квадратним – km ²) ¹⁵	65	206,64
	- Број запослених (нова радна мјеста) у Ватрогасном дому	0	5
	- Изграђене и стављене у функцију двије станице АПГС - I реда	0	2
Развојни ефекат и допринос мјере остварењу приоритета	Изградњом Ватрогасног дома би се остварио бољи ефекат очувања животне средине кроз повећан степен противпожарне заштите прије свега шумских површина које чине око половину територије Општине. Такође би се створили бољи услови за противпожарну заштиту имовине свих грађана Општине Оштра Лука. Кроз подизање нивоа противпожарне заштите остварује се сигурност и оптималнији услови за отварање одређених предузетничких капацитета и пословних објеката.		
Индикативна финансијска конструкција са изворима финансирања	Износ: 948.644 KM Извор: 10% из Општинског Буџета и 90% KM из вањских извора		

¹⁵ Противградна заштита је скуп мјера којим се умањује или отклања штетно дјеловање градоносних облака, које они могу имати на пољопривредне усјеве и друга материјална добра. Овај систем обухвата радарско откривање и праћење градоносних облака, утврђивање степена опасности од града и сл. Површина општине Оштра Лука је 206,64 km²

Период имплементације мјере	2020 – 2027.
Институција одговорна за координацију имплементације мјере	Општина Оштра Лука
Носиоци мјере	- Начелник Општине - Општинска управа - Министарства Владе Републике Српске - Донатори
Циљне групе	Становништво Општине Оштра Лука

Веза са стратешким циљем	3. Очувана и безбједна животна средина		
Приоритет	3.2. Ефикасније управљање отпадом и отпадним водама		
Назив мјере	3.2.1 Изградња канализационе мреже		
Опис мјере са оквирним подручјима дјеловања*	<p>Мјером ће се кроз пројекте развијати комунална инфраструктура и изграђивати еколошка свијест како би се очувала животна средина у централним дијеловима Општине Оштра Лука са посебним нагласком на водоток ријеке Сане. Реализација ове мјере ће такође допринијети да се побољша квалитет живота и понуде додатни садржаји за одмор и рекреацију уз обале ријеке Сане.</p> <p>Кључни стратешки пројекат: „Изградња канализационе мреже у централном дијелу Општине“ је пројекат од великог значаја за Општину Оштра Лука. Реализацијом овог пројекта ријешит ће се проблем отпадних (фекалних) вода на централном подручју Општине гдје тренутно живи око 500 становника.</p> <p>Поред наведеног кључног стратешког пројекта, оквирна подручја дјеловања у склопу мјере су:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Подизање еколошке свијести и промоција очувања водних ресурса на подручју Општине - Порибљавање ријека Сане, Јапре и Козице салмонидном врстом пасртки 		
Кључни стратешки пројекти	Изградња канализационе мреже у централном дијелу Општине	<p>Очекивани излазни резултат: Изграђено 4.000,00 метара новог цјевовода канализационе мреже</p> <p>Очекивани крајњи резултат: До 2027. године ријешен проблем збрињавања отпадних (фекалних) вода за око 500 становника у централном дијелу Општине Оштра Лука.</p>	
Индикатори за праћење резултата мјере	Индикатори (излазног резултата и крајњег резултата)	Полазне вриједности**	Циљне вриједности***

	<ul style="list-style-type: none"> - Дужина изграђеног новог цјевовода канализационе мреже (у метрима) - Број прикључака на изграђени канализациони систем - Број одржаних едукативних радионица под заједничким називом „За чисту Сану“ - Број комада млађи поточне пастрмке којом је порибљен водоток ријеке Сане – петогодишњи период 	0	4.000
		0	500
		0	5
		15.000	20.000
Развојни ефекат и допринос мјере остварењу приоритета	Изградњом канализационог система у централном дијелу Општине Оштра Лука и провођењем едукативних програма у области екологије, створиће се услови за очување здраве животне средине и одрживи развој централног дијела Општине. Реализација ове мјере води директно ка остварењу Приоритета 3.2. који се односи на ефикасније управљање отпадом и отпадним водама. Такође, овом мјером ће се допринијети изградњи позитивног имиџа Општине Оштра Лука као одговорне локалне заједнице која води рачуна о очувању животне средине и одрживом кориштењу природних ресурса.		
Индикативна финансијска конструкција са изворима финансирања	Износ: 600.000 КМ Извор: 60.000 КМ из Општинског Буџета и 540.000 КМ из вањских извора		
Период имплементације мјере	2020 – 2027.		
Институција одговорна за координацију имплементације мјере	Општина Оштра Лука		
Носиоци мјере	<ul style="list-style-type: none"> - Начелник Општине - Општинска управа - Министарства Владе Републике Српске - Донатори 		
Циљне групе	Становништво централног дијела Општине, Општина Оштра Лука (М.З. Оштра Лука)		

Веза са стратешким циљем	3. Очувана и безбједна животна средина
Приоритет	3.2. Ефикасније управљање отпадом и отпадним водама
Назив мјере	3.2.2 Збрињавање комуналног отпада
Опис мјере са оквирним подручјима дјеловања*	<p>Мјером ће се унаприједити и побољшати квалитет живота становника Општине Оштра Лука. Адекватним збрињавањем отпада обезбиједиће се све претпоставке за очување здраве и чисте животне средине као и квалитетнији услови живота становништва.</p> <p>Кључни стратешки пројекат „Унапређење система одвожења отпада и проширење покривености“ је пројекат од великог значаја за Општину Оштра Лука јер ће се реализацијом овог пројекта побољшати квалитет</p>

	<p>живота становника Општине и створити адекватни услови за очување животне средине, чијом би имплементацијом директно било обухваћено око 400 становника. То ће даље допринијети останку становништва и развоју заједнице. За финансирање предметног пројекта је планирано око 70.000 КМ. Поред овог пројекта у оквиру мјере предвиђене су и активности на уклањању и санирању дивљих депонија на подручју Општине Оштра Лука.</p> <p>Оквирна подручја дјеловања у склопу мјера су:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Адекватно збрињавање отпада - Селективно прикупљање отпада - Чишћење и уклањање дивљих депонија на територији Општине Оштра Лука 		
<p>Кључни стратешки пројекти</p>	<p>Унапређење система одвожења отпада и проширење покривености</p>	<p>Очекивани излазни резултат:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Проширење покривености прикупљања отпада за око 400 становника - Селективно прикупљање отпада (изградња два зелена острва) <p>Очекивани крајњи резултат: До 2027. године проширена територија покривености збрињавања отпада и унапрјеђено очување животне средине.</p>	
<p>Индикатори за праћење резултата мјере</p>	<p>Индикатори (излазног резултата и крајњег резултата)</p>	<p>Полазне вриједности**</p>	<p>Циљне вриједности***</p>
	<ul style="list-style-type: none"> - Број изграђених зелених острва за селективно прикупљање отпада - Број становника који су обухваћени подручјем дјеловања - Број евидентираних дивљих депонија - Број становника који одлажу отпад на дивљим депонијама 	<p>0</p> <p>0</p> <p>20</p> <p>900</p>	<p>2</p> <p>400</p> <p>10</p> <p>400</p>
<p>Развојни ефекат и допринос мјере остварењу приоритета</p>	<p>Проширењем покривености збрињавања отпада и селективним прикупљањем отпада створиће се бољи услови за развој и опстанак становништва. Такође рјешењем адекватног збрињавања отпада створиће се бољи услови за очување здраве и чисте животне средине, што ће унаприједити квалитет живљења.</p>		
<p>Индикативна финансијска конструкција са изворима финансирања</p>	<p>Износ: 120.000 КМ</p> <p>Извор: 30% из Општинског Буџета и 70% из вањских извора</p>		
<p>Период имплементације мјере</p>	<p>2020 – 2027.</p>		

Институција одговорна за координацију имплементације мјере	Општина Оштра Лука
Носиоци мјере	<ul style="list-style-type: none"> - Начелник Општине - Општинска управа - Министарства Владе Републике Српске - Донатори
Циљне групе	Становништво Општине Оштра Лука